

Tilinpäätös 2021

Turun Seudun Osuuspankki

TURUN SEUDUN OSUUSPANKKI

Y-TUNNUS 0142126-1

SISÄLLYSLUETTELO

sivu

1-28 Toimintakertomus

29-31 Osuuspankin konsernin tuloslaskelma ja tase

32-33 Osuuspankin tuloslaskelma ja tase

34-37 Rahoituslaskelma

**Osuuspankin ja konsernin tuloslaskelman ja taseen liitteenä
annettavat tiedot**

38-57 Osuuspankin tilinpäätöksen merkittävimmät laatimisperiaatteet

58-89 Liitetiedot

**90-96 Luettelo kirjanpitokirjoista, tositteiden lajeista sekä selvitys
niiden säilytystavoista**

97 Hallituksen allekirjoitus

97 Hallintoneuvoston lausunto

98 Tilintarkastajien merkintä suoritetusta tilintarkastuksesta

TURUN SEUDUN OSUUSPANKKI

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Turun Seudun Osuuspankin vuoden 2021 liikevoitto oli hyvällä lähes 34 miljoonan euron tasolla vaikka liikevoitto pieneni 9,3 prosenttia edellisvuodesta. Liikevoiton pienenemiseen vaikutti tuottojen aleneminen 4,0 prosenttia ja kulujen kasvu 5,7 prosenttia. Odotettavissa olevien luottotappioiden (arvon alentumisten) määrä suhteutettuna luotto- ja takauksentaan pysyi alhaisella tasolla. Luottokanta kasvoi 1,0 prosenttia ja talletuskanta kasvoi 9,0 prosenttia. CET1 vakavaraisuussuhde vahvistui 20,7 prosenttiin (+1,3 %-yks).

Avainlukuja

Avainlukuja			
	2021	2020	Muutos
Liikevoitto, 1000 €	33 835	37 300	-9,3
Kulujen suhde tuottoihin, %	56,7	52,4	4,3
Oman pääoman tuotto (ROE), %	6,0	7,4	-1,3
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,7	19,4	1,3
Henkilöstö keskimäärin *	187	188	-0,6
Omistaja-asiakkaat	96 086	95 135	951

* FTE-luku

OP Ryhmä

Turun Seudun Osuuspankki on jäsentensä omistama osuuskuntamuotoinen talletuspankki, joka harjoittaa toimialueellaan paikallista vähittäispankkitoimintaa. Kaikki jäsenet ovat omistaja-asiakkaita, joista jokaisella on yksi yhtäläiset oikeudet tuottava jäsenosuus.

Pankki kuuluu OP Ryhmään, joka on johtava suomalainen finanssiryhmä. Se koostuu itsenäisistä osuuspankeista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. OP Ryhmän ja sen jäsenpankkien keskitettyjen palveluiden kehittämisestä ja tuottamisesta vastaavat OP Osuuskunta ja sen tytäryhtiö OP Vähittäisasiakkaat Oyj. OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

Pankki on OP Osuuskunnan jäsenluottolaitos. OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset yhdessä niiden konsolidointiryhmiin kuuluvien yhteisöjen kanssa muodostavat yhteenliittymän, josta säädetään laissa talletuspankkien yhteenliittymästä (Yhteenliittymälaki). Yhteenliittymälain mukaan keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista ja niiden vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan yhteenliittymän tasolla. OP Ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulu keskinäisen vastuun piiriin.

Pankilla jäsenluottolaitoksena ei ole velvollisuutta julkistaa luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 12 §:n mukaista puolivuositarkastusta. Jäsenluottolaitoksella ei ole velvollisuutta julkistaa vakavaraisuutta koskevia tietoja (ns. Pilari III -tiedot) kokonaisuudessaan, vaan ne julkistetaan OP yhteenliittymästä.

Toimintaympäristö

Maailmantalous elpyi vuonna 2021 koronapandemian aiheuttamasta kriisistä. Vuoden viimeisellä neljänneksellä talous kasvoi hyvin omikronmuunnoksen aiheuttamasta tartuntojen kasvusta huolimatta. Inflaatio kiihtyi vuoden loppu kohti voimakkaasti ja saavutti useassa maassa nopeimman vauhdin vuosikymmeniin.

Euroopan keskuspankki ilmoitti joulukuussa vähentävänsä vähitellen arvopaperiostojaan vuoden 2022 aikana ja pitävänsä ohjauskoron nostoa epätodennäköisenä vuonna 2022. Euribor-korot pysyivät vakaina, mutta pitkät korot nousivat vuoden aikana maltillisesti.

Suomen BKT ylitti pandemiaa edeltäneen tasonsa jo keväällä, ja elpyminen jatkui hyvää vauhtia syksyllä. Työllisyys on toipunut nopeasti kriisistä, ja työttömyys vähentynyt selvästi. Suomessa inflaatio kiihtyi maltillisemmin kuin euroalueella kokonaisuutena, jos kohta se nousu oli korkeimmillaan sitten 2010-luvun alkuvuosien. Myös asuntojen hinnat nousivat nopeimmin vuosiin. Vuoden lopulla asuntomarkkinoiden vire alkoi hidastua, mutta säilyi vahvana.

OP Turun Seudun toimialue on Suomen elinvoimaisimpia. Vaikka koronatilanteen aiheuttama epävarmuus jatkuu, niin varsinaissuomalaisten yrittäjien talousodotukset ovat tulleet selvästi ylöspäin viime vuodesta liikevaihdon, kannattavuuden ja henkilöstön määrän kasvun sekä investointiaikeiden suhteen. Talousodotusten taso on alkanutta vuotta koskien korkeampi kuin ennen koronaa ja myös investointien määrän odotetaan kipuavan vuoden 2020 tasolle. Varsinais-Suomen työllisyysasteen trendiluku oli maan neljänneksi korkein ja 1,9 %-yksikköä koko maan tasoa korkeampi.

Yritysvastuu

Vastuullisuus on tiivis osa OP Ryhmän ja osuuspankkien liiketoimintaa ja strategiaa. OP Ryhmän vastuullisuustyö perustuu ryhmän perustehtävään ja arvoihin, joita asiakasomisteinen liiketoimintamalli tukee. Liiketoiminnan tulee edistää asiakkaiden ja toimintaympäristön hyvinvointia, turvallisuutta ja kestävää taloudellista menestystä. OP Ryhmän tavoitteena on olla vastuullisuuden edelläkävijä toimialallaan Suomessa. OP Ryhmän vastuullisuusohjelma rakentuu neljän teeman ympärille: vahvistamme suomalaisten taloustaitoja, edistämme kestävää taloutta, tuemme paikallista elinvoimaa ja yhteisöllisyyttä ja käytämme tietopääomaamme vastuullisesti.

OP Ryhmän Hyvän liiketavan periaatteet (Code of Conduct) sisältävät OP Ryhmän vastuullisuus- ja ympäristöperiaatteet, joiden mukaisesti kaikkien OP Ryhmässä työskentelevien tulee toimia roolista, asemasta tai toimipaikasta riippumatta. Yksityiskohtaisemmat säännöt ja ohjeet täydentävät Hyvän liiketavan periaatteita. Toimittajan vastuullisuusvaatimukset (Supplier Code of Conduct) velvoittavat kaikkia ryhmän palveluntarjoajia, muita toimittajia ja kumppaneita. OP Ryhmä on sitoutunut noudattamaan YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta ihmisoikeuksista, työelämän oikeuksista, ympäristöperiaatteista ja korruption torjunnasta. OP on lähtien sitoutunut noudattamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita. OP Ryhmä on allekirjoittanut perustajajäsenenä YK:n ympäristöohjelman Finance Initiative (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet. OP Ryhmän ryhmätasoinen vastuullisuusraportointi perustuu GRI-standardeihin ja on luettavissa osana OP Ryhmän vuosi 2021-katsausta. Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista on julkaistu osana OP Ryhmän toimintakertomusta 2021. Molemmat raportit löytyvät osoitteesta www.op.fi/web/raportit/op-ryhman-raportit.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Pankissa seurattiin tarkasti koronavirustautitilanteen kehitystä ja viranomaisten suosituksia. Hygieniaan ja turvalliseen asiointiin kiinnitettiin erityistä huomiota. Asiakkaita ohjeistettiin noudattamaan viranomaisten suosituksia. Ohjeistuksilla ja toimenpiteillä varmistettiin asiakkaiden ja henkilöstön turvallisuus epidemian eri vaiheissa.

Pankki on mahdollistanut henkilöstölleen turvalliset työolosuhteet toimistoissa ja konttoreissa sekä etätönn tekemisen laajamittaisesti niissä työtehtävissä, missä se on mahdollista. Näillä toimilla varmistettiin, että yhteiskunnan näkökulmasta kriittiset palvelut toimivat myös koronaviruksen aikana.

Pankki maksoi Tuotto-osuuksien korot vuodelta 2019 Tuotto-osuuksien haltijoille 8.2.2021. Tuotto-osuuksien korot vuodelta 2020 maksettiin Tuotto-osuuksien haltijoille 4.10.2021. Pankki on noudattanut voitonjaossaan Euroopan keskuspankin (EKP) suositusta, jonka voimassaolo päättyi 30.9.2021.

Euroopan keskuspankin neuvosto muutti vuonna 2020 TLTRO III -rahoituksen ehtoja edistääkseen pankkien luotonantoa tahoille, joihin koronaviruspandemia on vakavimmin vaikuttanut. OP Ryhmässä TLTRO III-rahoituksen vakuutena käytettiin muun muassa likviditeettireservin joukkovelkakirjalainoja ja OP Yrityspankin taseeseen ostettuja OP-Asuntoluottopankin liikkeeseen laskemia katettuja joukkovelkakirjalainoja. OP Ryhmä arvioi täyttäneensä kasvukriteerit, jolloin pohjakoron päälle saatava lisämarginaali tuloutettiin vuonna 2021. Likviditeettireservin joukkovelkakirjalainojen osalta lisämarginaali jaettiin osuuspankeille, jotka osallistuivat likviditeettireservin kustannuksiin LCR-talletuksella. OP Yrityspankin taseeseen ostettujen OP-Asuntoluottopankin liikkeeseen laskemien katettujen joukkovelkakirjalainojen osalta lisämarginaali jaettiin osuuspankeille, jotka antoivat vakuudet liikkeeseen lasketuille joukkovelkakirjalainoille. Kertavaikutteisesti tuloutunut lisämarginaali 2,6 miljoonaa euroa kirjattiin pankin liiketoiminnan muihin tuottoihin.

OP Ryhmä juhlistaa 120-vuotista taivaltaan nostamalla omistaja-asiakkaidensa Tuotto-osuuksien tuottotavoitetta 1,20 prosenttiyksiköllä. Lisäkoron myötä Tuotto-osuuden tuottotavoite on vuonna 2022 yhteensä 4,45 prosenttia. Koron maksaminen ja sen määrä riippuvat osuuspankin toiminnan tuloksellisuudesta. Tuotto-osuus on omistaja-asiakkaan pitkäaikainen oman pääoman ehtoinen sijoitus omaan osuuspankkiin. Tuotto-osuudet lisäävät osaltaan OP Ryhmän luotonantokykyä ja auttavat toteuttamaan ryhmän perustehtävää eli omistaja-asiakkaiden ja toimintaympäristön kestävän taloudellisen menestyksen, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämistä. Tuotto-osuuden 1,20 prosentin lisäkorko alkoi kertyä 1.1.2022 alkaen.

Toimitusjohtaja Olli-Pekka Saarion jäi eläkkeelle 31.12.2021. Pankin hallintoneuvoston kokouksessa 18.8.2021 valittiin pankin hallituksen esityksestä uudeksi toimitusjohtajaksi KTM, eMBA Petteri Rinne 01.01.2022 alkaen.

Osuuspankki on arvioinut uudelleen kiinteistöjensä arvoja. Kiinteistöjen arvot on saatettu vastamaan tilojen arvoa OP Ryhmän strategian mukaiselle liiketoiminnalle.

Konsernirakenne ja siinä tapahtuneet muutokset tilikauden aikana

Pankin konserniin kuului pankin lisäksi tytäryrityksenä OP Turun Seudun Kiinteistöt Oy. Pankki on laatinut konsernitilinpäätöksen, johon on yhdistelty emopankin tilinpäätöksen lisäksi tytäryhtiön tilinpäätös Finanssivalvonnan Määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus edellyttämässä laajuudessa. Koska konsernitilinpäätöksen luvut eivät poikkea olennaisesti emo-osuuspankin tilinpäätöksestä, tässä toimintakertomuksessa käsitellään pankin ja sen konsernin toimintaa emo-osuuspankin tilinpäätöksen lukujen perusteella. Merkittävimmät konsernin erät on kerrottu jäljempänä kappaleessa Pankin konserni.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Pankilla ei ole ollut olennaisia tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen.

Osuuspankin tulos

Liikevoittoon vaikuttaneiden keskeisimpien tuotto- ja kuluerien kehitys kolmelta viimeiseltä vuodelta on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Tulosanalyysi				
1000 €	2021	2020	Muutos, %	2019
Tuotot				
Korkokate	40 168	39 498	1,7	37 591
Muut tuotot				
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	11 397	14 298	-20,3	14 665
Palkkiotuotot, netto	24 252	24 438	-0,8	23 196
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-373	-22	1 608,2	2 836
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	-	-		-
Suojauslaskennan nettotulos	-	-		-
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-104	2 089	-105	-748
Liiketoiminnan muut tuotot	4 692	1 525	207,7	1 528
Yhteensä	39 864	42 328	-5,8	41 477
Tuotot yhteensä	80 032	81 826	-2,2	79 068
Kulut				
Henkilöstökulut	12 981	12 438	4,4	12 003
Muut hallintokulut	20 220	20 315	-0,5	20 723
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	2 023	1 980	2,2	1 741
Liiketoiminnan muut kulut	10 133	8 159	24,2	6 980
Kulut yhteensä	45 357	42 891	5,7	41 446
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjatusta rahoitusvaroista	840	1 635	-48,6	-1 276
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot sekä arvonalentumistappiot	-	-		-
Liikevoitto (-tappio)	33 835	37 300	-9,3	38 897

Liikevoitto pieneni hieman vertailukaudesta. Korkokate kasvoi luottokannan kasvun sekä talletusvarainhankinnan kustannusten laskun ansiosta. Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista pienenivät noin 20 prosenttia keskusyhteisön osingonjaon vähenemisen johdosta. Liiketoiminnan muut kulut olivat sääntely- ja viranomaiskulujen kasvun johdosta 24,2 prosenttia suuremmat kuin edellisvuonna.

Palkkiotuottoja kertyi seuraavasti:

Palkkiotuotot			
1000 €	2021	2020	Muutos, %
Talletuksista	983	40	2 355,1
Luotonannosta	3 533	4 095	-13,7
Maksuliikkeestä	10 151	10 654	-4,7
Arvopapereiden välityksestä ja liikkeeseen laskusta	3 816	2 598	46,8
Omaisuuksien hoidosta ja lainopillisista tehtävistä	3 405	5 283	-35,6
Takauksista	597	553	7,9
Vakuutusten välityksestä	4 134	3 937	5
Muut	6 763	8 145	-17
Yhteensä	33 381	35 307	-5,5
OP - bonukset	-7 094	-8 909	-20,4

Palkkiotuotot yhteensä	26 288	26 398	-0,4
Palkkiokulut	2 036	1 960	3,9
Palkkiotuotot, netto	24 252	24 438	-0,8

Pankin palkkiotuotot pysyivät edellisvuoden tasolla. Palkkiot luotonannosta, maksuliikkeestä ja omaisuudenhoidosta pienenevät. Sen sijaan talletuksista ja arvopapereiden välityksestä kertyi palkkioita edellisvuotta enemmän. Korkosuojausten palkkiot olivat edellisvuotta pienemmät. Palkkiotuottoihin sisältyy vähennyksenä omistaja-asiakkaille myönnetty OP-bonukset.

Odotettavissa olevat luottotappiot saamisista laskivat vertailukaudesta ja suhteutettuna luotto- ja takauksentaan pysyivät matalalla tasolla.

Toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot			
1000 €	2021	2020	Muutos, %
Toteutuneiden ja odotettavissa olevien luottotappioiden määrä yhteensä	840	1 635	-48,6
Toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot luotto- ja takauksista %	0,02	0,05	-0,02

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Keskeisiä tase- ja sitoumuseriä

Keskeisimpien tase- ja sitoumuserien kehitys kolmelta vuodelta ja tilikauden 2021 muutos on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Keskeisiä tase- ja sitoumuseriä				
1000 €	31.12.2021	31.12.2020	Muutos, %	31.12.2019
Tase	4 955 626	4 599 656	7,7	3 925 814
Luotot	3 615 258	3 514 926	2,9	3 320 042
Saamistodistukset	-	104	-100	107
Osakkeet ja osuudet	329 724	330 399	-0,2	330 512
Talletukset	2 978 441	2 732 276	9,0	2 590 459
Oma pääoma	425 598	403 802	5,4	366 928
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	426 959	408 736	4,5	433 587

Antolainauksen kehitys

Uusia luottoja myönnettiin tilikauden aikana 807 miljoonaa euroa eli 153 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Rahoitustoiminta yhteensä tilikauden lopussa oli 3 916 miljoonaa euroa (3 875 M€¹). Luottokannan kasvu tasaantui ja asuntoluottojen kasvuvauhti pysyi edellisvuoden tasolla.

Järjestämättömät saamiset ja lainanhoitajousosaamiset kehittyivät tilikauden aikana seuraavasti:

¹ Suluissa vertailuluku 31.12.2020.

Järjestämättömät saamiset ja lainanhoitojoustot			
1000 €	31.12.2021	31.12.2020	Muutos, %
Järjestämättömät saamiset	65 595	69 922	-6,2
Yli 90 päivää erääntyneet saamiset	11 350	20 116	-43,6
Järjestämättömät lainanhoitojoustosaamiset	33 720	35 121	-4,0
Todennäköisesti maksamatta jäävät saamiset	20 525	14 685	39,8
Terveet lainanhoitojoustosaamiset	105 943	99 334	6,7
Ongelmasaamiset yhteensä	171 538	169 257	1,3

Taulukon luvut esitetään bruttomääräisinä eli luvuista ei ole vähennetty tappiota koskevaa vähennyserää. Vertailukauden tiedot on oikaistu bruttomääräisiksi. Yli 90 päivää erääntyneenä saamisena esitetään jäljellä oleva pääoma sellaisesta saamisesta, jonka korko tai pääoma on ollut erääntyneenä ja maksamatta yli kolme kuukautta. Lainahoitojoustosaamisena esitetään saamiset, joiden sopimusten ehtoja on neuvoteltu uudelleen asiakkaan heikentyneestä maksukyvystä johtuen. Todennäköisesti maksamatta jäävinä saamisina esitetään muut heikompiin luottoluokkiin kuuluvat saamiset.

Kiinteistöomistukset

Pankin kiinteistöomistukset muodostuvat omassa käytössä olevista kiinteistöistä ja sijoituskiinteistöistä.

Kiinteistöomistukset		
1000 €	31.12.2021	31.12.2020
Omassa käytössä olevat kiinteistöt		
Sitoutunut pääoma	34 430	36 033
Prosenttia taseesta	0,7	0,8
Sijoituskiinteistöt		
Sitoutunut pääoma	2 540	3 353
Prosenttia taseesta	0,1	0,1
Käypä arvo	3 475,7	3 395
Nettotuotto, %	5,1	8,4
Kiinteistöihin sitoutunut pääoma yhteensä	36 970	39 386
Prosenttia taseesta	0,7	0,9

Kiinteistöyhteisöjen sitoutunut pääoma muodostuu osakehuoneiston kirjanpitoarvosta ja osakehuoneistoon kohdistuvasta lainaosuudesta.

Lisäksi pankilla on sijoituksia kiinteistösijoitusyhtiöissä, joihin sitoutunut pääoma on 18,7 miljoonaa euroa (17,6 M€).

Omassa käytössä olevat kiinteistöt

Omassa käytössä olevia kiinteistöjä on taseessa 34,6 miljoonaa euroa, josta kirjattiin arvonalennuksia tilikauden aikana 0,2 miljoonaa euroa. Arvonkorotuksia oli tilikauden lopussa 1,7 miljoonaa euroa.

Tilikauden aikana myytiin omassa käytössä olevia kiinteistöjä kirjanpitoarvoltaan 76 tuhatta euroa.

Sijoituskiinteistöt

Pankki on sijoittanut kiinteistösijoitusyhtiöiden osakkeisiin 4,1 miljoonaa euroa. Näille yhtiöille pankki on myöntänyt luottoja 14,6 miljoonaa euroa.

Sijoituskiinteistöistä kirjattiin arvonalennuksia tilikauden aikana 0,3 miljoonaa euroa. Sijoituskiinteistöihin ei sisältynyt tilikauden päättyessä arvonnkorotuksia.

Tilikauden aikana myytiin sijoituskiinteistöjä kirjanpitoarvoltaan 0,2 miljoonaa euroa. Sijoituskiinteistöhankintoja ei tehty.

Muun sijoitustoiminnan kehitys

Saamiset luottolaitoksilta, joista valtaosan muodostavat saamiset OP Yrityspankki Oyj:ltä, olivat 953 miljoonaa euroa (690 M€).

Tilikauden lopussa pankilla oli sijoituksia keskusyhteisön osuuspääomaan yhteensä 325 miljoonaa euroa (325 M€).

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Yleisön talletusten ja muiden velkojen kehitys on kuvattu alla olevassa taulukossa. Muut velat muodostuvat markkinarahaveloista ja valtion varoista välitetyistä lainoista.

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			
1000 €	31.12.2021	31.12.2020	Muutos, %
Talletukset			
Maksuliiketililit	1 970 309	1 813 314	8,7
Sijoittamistilit	987 803	903 606	9,3
Valuuttatalletukset	18 129	15 100	20,1
Muut talletukset	2 201	255	764,3
Talletusvelat yhteensä	2 978 441	2 732 276	9,0
Muut velat	444	516	-14,1
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille yhteensä	2 978 885	2 732 792	9,0

Muun vieraan pääoman ja sitoumusten kehitys

Velat luottolaitoksille, jotka muodostuvat veloista OP Yrityspankki Oyj:lle ja ns. väliluotosta OP-Asuntoluottopankki Oyj:lle, kasvoivat 1 418 miljoonaan euroon (1 327 M€).

Pankilla ei ole liikkeeseen laskettuja joukkovelkakirjalainoja.

Muut vieraan pääoman erät muodostuvat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtävistä eristä.

Oma pääoma ja varaukset

Pankin koko oman pääoman määrä kasvoi 5,4 prosenttia 426 miljoonaan euroon (404 M€).

Osuuspääoma

Osuuspääoma oli 204 miljoonaa euroa (188 M€). Omistaja-asiakkailta oli tilikauden lopussa sijoituksia jäsenosuuksiin 9,96 miljoonaa euroa (9,84 M€) ja Tuotto-osuuksiin 193,6 miljoonaa euroa (178,3 M€).

Irtisanottuja Tuotto-osuuksia oli tilikauden lopussa 16,0 miljoonaa euroa (13,5 M€) ja irtisanottuja jäsenosuuksia 0,35 miljoonaa euroa (0,32 M€).

Tuotto-osuuksien haltijoille maksettiin helmikuussa 2021 vuodelta 2019 korkoa 3,25 prosenttia ja lokakuussa 2021 vuodelta 2020 korkoa 3,25 prosenttia eli yhteensä 10,4 miljoonaa euroa. Tuotto-osuuksien korkojen maksut vuosilta 2019 ja 2020 viivästettiin poikkeuksellisesti valvojan ohjeistuksen mukaisesti. Jäsenosuuspääomalle ei makseta korkoa.

Osuuspankilla voi osuuskuntalain ja osuuspankin sääntöjensä mukaan olla jäsenen oikeudet tuottavia jäsenosuuksia ja vapaaehtoisina osuuksina Tuotto-osuuksia. Pankin osuuspääomassa on jäsenosuuksia 96 086 kpl. Jokaisella jäsenellä on velvollisuus ottaa yksi osuuspankin jäsenosuuksia ja maksaa siitä merkintähintana 100 euron suuruinen jäsenosuusmaksu. Tuotto-osuuksia on osuuspankin osuuspääomassa 1 935 880 kpl. Tuotto-osuuksia voivat merkitä vain osuuspankin jäsenet ja niiden antamisesta päättää osuuspankin hallitus. Tuotto-osuuden nimellisarvo ja siitä osuuspankille merkintähintana maksettava tuotto-osuusmaksu on 100 euroa.

Jäsen- ja tuotto-osuusmaksut palautetaan osuuspankin sääntöjen, osuuskuntalain ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain mukaisesti ja sanotuissa laeissa mainituin edellytyksin jäsenyyden päätyttyä tai irtisanottaessa jäsenosuuksia tai Tuotto-osuuksia. Jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai Tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Palautuksiin vaaditaan valvojan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Osuuspankilla on kuitenkin oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen ja tuotto-osuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa pankin hallitus. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

Osuuspankilla on oikeus lunastaa kaikki Tuotto-osuudet. Lunastusoikeuden käyttämisestä päättää osuuspankin hallitus. Lunastukseen vaaditaan keskusyhteisön lupa sekä valvojan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Muut oman pääoman erät

Aikaisemmin tehtyjä arvonorotuksia ei peruutettu arvonorotusrahosta.

Veroperusteiset varaukset

Poistoero pieneni 0,2 miljoonaa euroa, koska tilikaudella tehtiin suunnitelman mukaisia poistoja pienemmät elinkeinoverolain sallimat enimmäispoistot. Luottotappiovarausta kasvatettiin 16 miljoonaa euroa.

Omat varat ja vakavaraisuus

Pankin luottoriskin pääomavaateen laskennassa käytetään sisäisten luokitusten menetelmää. Markkinariskien pääomavaatimus lasketaan standardimenetelmällä. Myös operatiivisten riskien pääomavaatimus lasketaan standardimenetelmällä.

OP Ryhmä julkistaa ns. Pilari III:n mukaiset tarkemmat vakavaraisuustiedot tilinpäätöksen yhteydessä. OP Ryhmän tilinpäätös ja Pilari III mukaiset vakavaraisuustiedot ovat luettavissa www.op.fi verkkopalvelussa.

Pankin omat varat muodostuivat seuraavasti:

Omat varat		
1000 euroa	31.12.2021	31.12.2020
Ydinpääoma (CET1)		
Oma pääoma*	425 598	403 802
Tilinpäätössiirrot vähennettynä laskennallisella verovelalla	76 148	63 513
Käyvän arvon rahasto rahavirran suojauksesta	-5 213	-10 198
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	496 532	457 117
Tilintarkastamaton tilikauden voitto		0
Suunniteltu voitonjako	-5 967	-5 120
Omista varoista vähennettävät osuuspääomat	-7 745	-6 064
Aineettomat hyödykkeet	-35	-115
Varovaisen arvostamisen oikaisu	-839	-928
Järjestämättömien vastuiden kattamisvaatimuksesta puuttuva määrä	-3	
ECL** – Odotetut tappiot (EL) alijäämä	-16 848	-16 688
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	465 093	428 202
Ensisijainen pääoma (T1) yhteensä	465 093	428 202
Toissijainen pääoma (T2)		
ECL** - Odotetut tappiot (EL) ylijäämä		
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä		
Omat varat yhteensä	465 093	428 202

* pl. mahdollinen arvonorotusrahaan liittyvä laskennallinen verovelka

** Odotettavissa olevat luottotappiot

Ydinpääomasta on vähennetty asiakkaille palautetut irtisanotut osuuspääomat.

Kokonaisriski		
1000 euroa	31.12.2021	31.12.2020
Luottoriski		
Standardimenetelmä (SA)		
Saamiset yrityksiltä	17 763	17 906
Vähittäissaamiset	0	0
Kiinteistövakuudelliset vastuut		
Saamiset luottolaitoksilta		
Saamiset valtioilta, keskuspankeilta ja julkisyhteisöiltä		
Muut vastuut	1 003	2 134
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)		
Saamiset yrityksiltä ¹⁾	1 349 130	1 305 680
Yritysvastuut – pk-yritykset	728 150	699 437
Yritysvastuut - Muut	620 980	606 244
Vähittäissaamiset ²⁾	365 726	375 520
Kiinteistövakuudelliset	298 236	329 376
Muut vähittäisvastuut	67 490	46 143
Saamiset luottolaitoksilta ¹⁾		
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	9 416	7 092

Muut erät	363 201	365 772
Luottoriski yhteensä	2 106 237	2 074 103
Markkinariski		
Operatiivinen riski	135 908	132 506
Yhteensä	2 242 145	2 206 610

1) Saamisiin yrityksiltä ja luottolaitoksilta sovelletaan nk. IRBAn perusmenetelmää (FIRB), eli pankki soveltaa näiden vastuiden riskipainojen laskennassa omia maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) estimaatteja.

2) Vähittäisaamisten riskipainoja laskettaessa pankki soveltaa omia estimaatteja maksukyvyttömyyden todennäköisyydelle (PD), tappio-osuudelle (LGD) ja luottovasta-arvokertoimelle (CF).

Vakavaraisuussuhdeluvut		
(%)	31.12.2021	31.12.2020
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,7	19,4
Ensisijaisen pääoman (T1) vakavaraisuussuhde	20,7	19,4
Vakavaraisuussuhde	20,7	19,4
Osuuspankkien yhteenliittymän ydinpääoman vakavaraisuussuhde (CET1)	19,0*	18,9

*Syyskuussa 2021

Pääomavaateet		
	31.12.2021	31.12.2020
1000 euroa		
Omat varat	465 093	428 202
Minimipääomavaade + puskurivaateet *	235 426	231 698
Omien varojen ylijäämä	229 668	196 504

*Minimivaade 8 %, kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 % sekä mahdollinen maakohtainen muuttuva lisäpääomavaatimus

Keväällä 2021 saadun EKP:n yritysvastuiden IRBA päätöksen sisältämät kertoimet kasvattivat kokonaisriskin määrää yritys vastuissa. Vähittäisvastuiden kokonaisriskiä kasvatti taseen ulkopuolisille vastuille asetettu 100 % luottovasta-arvokerroin.

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde, %

$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1) yhteensä}}{\text{Kokonaisriski yhteensä}} \times 100$

Ensisijaisen pääoman (T1) vakavaraisuussuhde, %

$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (T1) yhteensä}}{\text{Kokonaisriski yhteensä}} \times 100$

Vakavaraisuussuhde, %

$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Kokonaisriski yhteensä}} \times 100$

Pankin konserni

Pankin konsernin liikevoitto pieneni 8,5 prosenttia ja oli 34,1 miljoonaa euroa (37,2 M€). Konsernin tase oli tilikauden lopussa 4 956 miljoonaa euroa (4 600 M€).

Konsernin ydinpääoman vakavaraisuussuhde (CET1) oli 20,6 prosenttia (18,1 %). Konsernin vakavaraisuussuhde oli 20,6 prosenttia (18,1 %). Ydinpääoma (CET1) oli yhteensä 465 miljoonaa euroa (400 M€), ja omat varat yhteensä 465 miljoonaa euroa (400 M€). Konsernin kokonaisriski oli 2258 miljoonaa euroa (2207 M€) ja omien varojen vähimmäismäärä 237 miljoonaa euroa (232 M€).

Konsernin oman pääoman tuotto (ROE) tilikaudelta (suluissa kaksi edellistä tilikautta) oli 6,1 prosenttia (7,3 % ja 8,7 %), koko pääoman tuotto (ROA) 0,6 prosenttia (0,8 % ja 0,9 %), omavaraisuusaste 10,1 prosenttia (10,1 % ja 10,7 %) ja kulujen suhde tuottoihin 56,4 prosenttia (52,5 % ja 54,5 %). Tunnuslukujen laskukaavat on esitetty Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut -kappaleen yhteydessä.

Keskinäinen vastuu

Yhteenliittymälain mukaisesti osuuspankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta, osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki OP Yrityspankki Oyj, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitoksen konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joista edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet. OP Osuuskunnan jäseniä olivat tilikauden lopussa 121 osuuspankkia sekä OP Yrityspankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj ja OP Vähittäisasiakkaat Oyj. Talletuspankkien yhteenliittymää valvotaan konsolidoidusti.

Keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista. Velkoja, joka ei ole saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä saatavastaan, voi vaatia suoritusta keskusyhteisöltä, kun päävelka on erääntynyt. Mainitussa tapauksessa keskusyhteisön on laadittava laissa tarkoitettu osittelulaskelma kunkin jäsenluottolaitoksen maksettavaksi tulevasta vastuuosuudesta. Jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu määräytyy luottolaitosten viimeksi vahvistettujen taseiden mukaisessa suhteessa.

Jäsenluottolaitokset ovat velvollisia osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilanteen ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 5 luvun mukaisesti. Jäsenluottolaitoksilla on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalain mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

Keskusyhteisö on velvollinen antamaan jäsenluottolaitoksilleen ohjeita niiden sisäisestä valvonnasta sekä riskienhallinnasta, niiden toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.

Talletussuoja ja sijoittajien turva

Rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain mukaan talletuspankin on kuuluttava talletussuojarahastoon. OP Ryhmään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Talletussuojarahastosta korvataan tallettajien saamiset OP Ryhmän talletuspankeilta enintään 100 tuhanteen euroon asti. OP Ryhmässä talletuspankkeja ovat osuuspankit ja OP Yrityspankki Oyj. OP Ryhmälle tulevia uuden järjestelmän mukaisia maksuja on kuvattu tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa kohdassa Viranomaismaksut.

Sijoittajien korvausrahasto maksaa korvauksia ei-ammattimaisille sijoittajille silloin, kun sijoituspalveluyritys tai luottolaitos ei pysty suorittamaan muun kuin tilapäisen maksukyvyttömyyden vuoksi suojan piirissä olevia sijoittajien selviä ja riidattomia saamia sopimuksen mukaisesti. Korvauksen määrä on 90 prosenttia saamisen määrästä, enintään 20 tuhatta euroa. Sijoittajien korvausrahastoa

koskevan lainsäädännön mukaan OP Ryhmään kuuluvia pankkeja pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina.

Kriisinratkaisusääntelyn mukaan kriisinratkaisuviranomaisella on oikeus puuttua pankin velkojen ehtoihin velkojan asemaan vaikuttavalla tavalla. OP Ryhmän kriisinratkaisuviranomainen on Brysselissä toimiva EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board). Kriisinratkaisuviranomainen määrittää kriisinratkaisulain mukaisten velkojen minimimäärän OP Ryhmän tasolla.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluku			
	2021	2020	2019
Oman pääoman tuotto (ROE), %	6,0	7,4	8,4
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,6	0,8	0,9
Omavaraisuusaste, %	10,1	10,2	10,7
Kulu-tuotto-suhde, %	56,7	52,4	52,4

Tunnuslukujen laskukaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %

$\frac{\text{Liikevoitto (- tappio)} - \text{Tuloverot} *}{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä}}$ x 100

laskennallisella verolla vähennettynä (tilikauden alun ja lopun keskiarvo)

Koko pääoman tuotto (ROA), %

$\frac{\text{Liikevoitto (- tappio)} - \text{Tuloverot} *}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin}}$ x 100

(tilikauden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste, %

$\frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verolla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}}$ x 100

Kulu-tuotto-suhde, %

$\frac{\text{Hallintokulut} + \text{Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä} + \text{Liiketoiminnan muut kulut}}{\text{Korkokate} + \text{Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista} + \text{Nettopalkkiotuotot} + \text{Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot} + \text{Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot} + \text{Suojauslaskennan nettotulos} + \text{Sijoituskiinteistöjen nettotuotot} + \text{Liiketoiminnan muut tuotot} + \text{Osuus osakkuusyritysten tuloksista (netto)}}$ x 100

* Tilinpäätössiirtoihin sisältyvä verovaikutus huomioitu

Riskienhallinta

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi sekä pankin riskiasema

Riskienhallinta perustuu liiketoimintapäätöksiä tekevien henkilöiden ammattitaitoon ja varovaisuuteen sekä systemaattiseen riskien mittaamiseen, arviointiin ja rajoittamiseen. Riskienhallinnan tärkein tavoite on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa, ettei toiminnassa oteta niin suurta riskiä, että se vaarantaisi pankin kannattavuuden, vakavaraisuuden, maksuvalmiuden tai toiminnan jatkuvuuden. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta laadukkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä vakavaraisuudesta ja likviditeetistä.

Pankin riskipolitiikka sisältää ne riskienhallinnalliset linjaukset, toimenpiteet, tavoitteet ja rajaukset, joilla liiketoimintaa ohjataan OP Ryhmän strategiassa ja riskinoton periaatteissa sekä OP Ryhmän pankkitoiminnan riskipolitiikassa vahvistettujen linjausten toteuttamiseksi.

Pankin riskienhallinta on järjestetty OP Osuuskunnan jäsenpankeilleen antamien yleisten ohjeiden mukaisesti. Pankin hallintoneuvosto valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuspankin hallintoa.

Hallitus huolehtii riskien hallinnasta ja riskienhallintajärjestelmien riittävydestä. Hallitus vahvistaa liiketoiminnan tavoitteet, vakavaraisuutta ja eri riskilajeja koskevat limiitit sekä valvoo ja seuraa säännöllisesti pankin liiketoimintaa, riskinkantokykyä ja riskiasemaa.

Toimitusjohtaja vastaa riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan toteutuksesta ja siihen liittyvien tehtävien organisoinnista. Toimitusjohtaja raportoi säännöllisesti hallitukselle pankin liiketoiminnasta, riskinkantokyvystä ja riskiasemasta.

Pankin suhtautuminen riskinottoon on maltillinen. Riskinkantokyvyn riittävyttä suhteessa pankin riskeihin arvioidaan riskimittareiden ja taloudellisen pääomavaateen avulla.

Pääomasuunnittelulla varmistetaan ennakoivasti, että pankilla on riittävä vakavaraisuus nykyisiin ja ennakoituihin riskeihin nähden. Lisäksi sen avulla varmistetaan, että pankin kasvu-, kannattavuus- ja vakavaraisuustavoitteet ovat tarkoituksenmukaisia ja keskenään johdonmukaisesti asetettu. Pääomasuunnitelma sisältää mm. vakavaraisuustavoitteet ja varautumissuunnitelman vakavaraisuuteen vaikuttavien odottamattomien tilanteiden varalle. Omien varojen riittävyys turvataan ensisijaisesti pitämällä pankin kannattavuus kohtuullisella tasolla. Lisäksi pankki tarjoaa omistaja-asiakkaille merkittäväksi tuotto-osuuksia, jotka luetaan ydinpääomaan. Pankin riskinkantokyky on riittävä ja riskiasema on vakaa.

Luottoriskit

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei täytä sopimuksenmukaisia takaisinmaksuvelvoitteitaan aiheuttaen pankille taloudellista tappiota. Luottoriskien hallinnan tarkoituksena on vähentää luottotappioiden todennäköisyyttä jo ennen luottopäätöstä sekä toisaalta rajoittaa ja estää jo tehtyihin luottopäätöksiin liittyvien riskien toteutuminen.

Luottoriskien hallinta perustuu asiakkaan hyvään tuntemiseen, asiakassuhteen aktiiviseen hoitoon, vahvaan ammattitaitoon, kattavaan dokumentointiin ja vakuuksiin. Keskeisessä asemassa luottoriskien hallinnassa on päivittäinen luottoprosessi ja sen laatu.

Asiakkaan riittävä velanhoitokyky on kaiken luotonmyönnön edellytys. Luottopäätökset ovat huolellisia ja harkittuja, ja ne perustuvat päätöksenteko-ohjeisiin, voimassa olevaan ja ajantasaiseen luottoluokitukseen sekä vakuuksiin, joiden tulee yleensä olla turvaavat.

Pankin arvio asiakkaan velanhoitokyvystä ja luottoriskistä muodostuu luottoluokittelusta ja maksukäyttäytymistiedoista ja yritysasiakkailla tarpeen mukaan myös tilinpäätösanalyysistä ja –ennusteista, toimialakatsauksista, luottokelpoisuusarvioista sekä mahdollisista muista dokumenteista.

Henkilöasiakkaiden maksukyvyn riittävyys varmistetaan koronnousun varalta. Asiakkaat voivat suojautua koronnousulta käyttämällä luotoissaan kiinteää korkoa, korkokattoa tai -putkea. Luotonmyönnössä vältetään korkeita luototussuhteita. Asiakkaille tarjotaan takaisinmaksun turvaavia vakuutuksia sairauden ja työttömyyden varalle.

Ennakoitavissa oleviin ongelmiin reagoidaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Asiakkaat, joiden taloudellisen tilan kehitystä, luottoriskin määrää ja maksukäyttäytymistä halutaan tarkastella tavallista tiiviimmin, otetaan erityisseurantaan.

Uusluotonannolle ja luottokannalle on asetettu luottoluokittaisia tavoitearvoja, jotta luottosalkun laatu säilyy hyvänä. Luottoriskien kehitystä seurataan säännöllisesti suhteessa asetettuihin limiitteihin, valvontarajoihin ja tavoitteisiin. Lisäksi seurataan luottosalkun laatua ja rakennetta, vakuuksien kattavuutta sekä ongelmasaamisia. Luottoriskejä limitoidaan ja rahoitusprosessia valvotaan OP Ryhmän riskienhallintajärjestelmän puitteissa.

Suurella asiakasriskillä tarkoitetaan sellaisia vastuita samalta asiakkaalta tai asiakaskokonaisuudelta, joiden yhteismäärä vähennyserien jälkeen on vähintään 10 prosenttia asiakasriskejä kattavista omista varoista. Säännösten mukaan yksittäisen asiakasriskin enimmäismäärä saa olla enintään 25 prosenttia omista varoista, keskusyhteisön luvalla enintään 40 prosenttia. Pankin asiakasriskejä kattavat omat varat olivat joulukuussa 2021 yhteensä 465,1 miljoonaa euroa.

Pankin suurten asiakasriskien yhteismäärä vähennyserien jälkeen oli 21,5 prosenttia omista varoista. Yhdenkään yksittäisen asiakaskokonaisuuden asiakasriski ei ylittänyt 25 prosenttia.

Likviditeettiriski

Pankkitoiminnan likviditeettiriski koostuu rakenteellisesta rahoitusriskistä ja maksuvalmiusriskistä. Rakenteellisella rahoitusriskillä tarkoitetaan pitkän aikavälin luotonantoon liittyvää epävarmuutta, joka johtuu rahoituksen rakenteesta aiheutuvasta jälleenrahoitusriskistä. Maksuvalmiusriski on riski siitä, että pankki ei suoriudu odotetuista ja odottamattomista, olemassa olevista ja tulevista maksuista ilman vaikutusta liiketoiminnan jatkuvuuteen, kannattavuuteen tai vakavaraisuuteen.

Rakenteellista rahoitusriskiä seurataan luotonannon ja sijoitusten sekä niiden rahoituksen maturiteettirakenteen erolla. Maksuvalmiusriskiä seurataan pankin tulo- ja menokassavirtojen erona ja maksuvalmius hoidetaan OP Yrityspankki Oyj:n sekkitilin kautta. Rakenteellista rahoitusriskiä hallitaan OP Ryhmän likviditeetin hallintaa koskevien linjausten ja ohjeiden sekä keskusyhteisön osuuspankeille vahvistamien valvontarajojen avulla. Pankin rahoitusvarojen ja -velkojen jakauma on kuvattu liitetiedoissa.

OP Osuuskunta osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä on antanut jäsenluottolaitoksilleen talletuspankkien yhteenliittymälain mukaisen poikkeusluvan, jonka mukaan jäsenluottolaitoksiin ei sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen kuudennessa osassa mainittuja luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Asetuksen mukaista maksuvalmiutta valvotaan ja raportoidaan osuuspankkien yhteenliittymän tasolla.

Markkinariskit

Markkinariskillä tarkoitetaan riskiä tappiosta tai tuoton menetyksestä, kun markkinahinta tai markkinahinnan volatiliteetti muuttuvat epäedulliseen suuntaan. Markkinariskeihin sisällytetään kaikkien taseen ja taseen ulkopuolisten erien korkoriskit, sijoitustoiminnan hintariskit ja kiinteistöriskit sekä sijoitustoiminnan luottospreadriski ja markkinoiden likviditeettiriski, joka on riski siitä, että omaisuuserää ei saada myytyä suunnitellussa ajassa odotettuun hintaan.

Markkinariskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa, mitata, rajoittaa, seurata ja valvoa pankin markkinariskejä siten, että pankin kannattavuus tai vakavaraisuus ei vaarannu.

Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on korkotuloriski eli korkotason muutoksen vaikutus korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu luotonannon ja talletusvarainhankinnan toisistaan poikkeavista korkosidonnaisuuksista tai korontarkistusajankohdista, jolloin korkotason muutokset realisoituvat korkokatteeseen. Osuuspankin luotonannosta ja talletusvarainhankinnasta syntyvää korkoriskiä hallitaan OP Ryhmän keskuspankkisijoitus- ja -rahoitustuotteilla, OP-Asuntoluottopankin väliluoton korkosidonnaisuusvalinnoilla sekä ryhmän käytössä olevilla korkoriskin johdannaissuojauksille, joista keskeisin on euribor-sidonnaisen luottokannan korkovirtojen suojaus koronvaihtosopimuksilla.

Osuuspankki on tilikaudella soveltanut rahavirran suojauslaskentaa suojatessaan euribor-sidonnaisen luottokannan korkovirtaa koronlaskulta tai pitkään jatkuvalta matalalta korkotasolta. Rahavirran suojauksessa osa euribor-sidonnaisen luottokannan tulevista korkovirroista on vaihdettu koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon.

Pankkiliiketoiminnassa valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssimuutosten pankille aiheuttamaa tulosriskiä tai markkina-arvon muutosriskiä. Avoin valuuttapositio syntyy, kun samassa valuutassa olevien saamisten ja velkojen määrät poikkeavat toisistaan. OP Ryhmässä valuuttariski keskitetään OP Yrityspankkiin.

Osakeriskillä tarkoitetaan osakkeiden ja muiden vastaavien instrumenttien markkinakurssimuutosten aiheuttamaa tulosriskiä ja markkina-arvojen muutosriskiä. Osakesijoitukset ovat pääosin OP Ryhmän sisäisiä sijoituksia. Muu osakesijoitustoiminta on vähäistä.

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan osuuspankin ja sen konserniyhtiöiden omistuksessa oleviin kiinteistöihin tai kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin kohdistuvaa arvonalenemis-, tuotto- ja vahingoittumisriskiä. Kiinteistöt on vakuutettu käyvistä arvostaan. Pankin hallitus käsittelee kiinteistöomistukset ja niihin liittyvät riskit sekä investointi-, korjaus- ja muut toimenpiteet säännöllisesti. Seurannassa kiinnitetään huomiota muun muassa kiinteistöihin sitoutuneen pääoman määrään suhteessa pankin taseeseen ja sijoituskiinteistöjen sitoutuneelle pääomalle saatavaan nettotuottoon sekä käypiin arvoihin.

Operatiiviset riskit

Operatiivinen riski on ns. seuraamusriski, jota aiheutuu kaikesta liiketoiminnasta ja joka voi aiheutua puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, prosesseista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Operatiivinen riski sisältää myös oikeudellisen riskin, turvallisuusriskit ja tietoturvariskit. Operatiivinen riski voi ilmetä taloudellisina tappioina tai muina haitallisina seuraamuksina, kuten maineen tai luottamuksen heikkenemisenä tai menetyksenä.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on varmistaa keskeisten liiketoimintoprosessien ja toimintojen tehokkuus ja laatu sekä niiden jatkuvuus myös poikkeuksellisissa olosuhteissa. Jokaisen OP Ryhmän yrityksen johto ja prosessien omistajat ovat vastuussa operatiivisten riskien hallinnan järjestämisestä edellä mainittujen tavoitteiden mukaisesti liiketoimintojen erityispiirteet huomioiden.

Operatiivisten riskien hallinnalla yritysten johto ja prosessien omistajat varmistavat, ettei riskeistä aiheudu ennalta arvaamattomia taloudellisia menetyksiä tai muita haitallisia seuraamuksia. Operatiivisten riskien laadullisen luonteen vuoksi niiltä ei voi koskaan suojautua täysin eikä niiden haitallisia vaikutuksia pystytä kaikissa tapauksissa estämään. Operatiivisten riskien hallinnalla ei myöskään aina pyritä riskin poistamiseen kokonaisuudessaan, vaan riskin hallitsemiseen siten, että riskitaso on hyväksyttävissä.

OP Ryhmässä liiketoiminta ja prosessien omistajat seuraavat säännöllisesti operatiivisten riskien tasoa ja kehitystä. OP Ryhmän yrityksissä operatiiviset riskit ja toteutuneet vahingot raportoidaan kokonaisuutena OP Ryhmän yritysten hallituksille vähintään kerran vuodessa sekä merkittävät esiin tulleet operatiiviset riskit ja riskitapahtumat mahdollisimman pian. Osana Keskusyhteisön Riskienhallinnan säännöllistä

raportointia Riskienhallinta raportoi ryhmän ylimmälle johdolle sekä valvovalle viranomaiselle operatiivisten riskien riskiaseman sekä toteutuneiden riskitapahtumien aiheuttamat tappiot.

Tulevan liiketoiminnan riskit

Tulevan liiketoiminnan riskit ovat riskejä siitä, millä ehdoin ja volyymein solmitaan uusia joko nykyisenkaltaisia tai kokonaan uudenlaisia sopimuksia. Tämän taustalla voi olla puutteellinen reagointi ja joustamattomuus muuttua, kun liiketoiminta- ja kilpailuympäristössä tai asiakkaiden arvoissa ja teknologiassa tapahtuu muutoksia. Tulevan liiketoiminnan riskien tärkein hallintakeino on johdon valinnat. OP Ryhmässä toteutetaan yhteistä ryhmätason strategiaa, josta osuuspankit johtavat omat strategian toteutussuunnitelmat.

Toimintaympäristön muutostekijät

Toimintaympäristön yleiset muutokset, kuten ilmastonmuutos (ESG = environmental, social, governance = ympäristö, yhteiskuntavastuu, hallintotapa), vaikuttavat asiakkaiden ja yhteiskunnan tarpeisiin ja preferensseihin. Nämä yhdessä mm. tieteellisten ja teknologisten innovaatioiden kanssa voivat vaikuttaa finanssisektorin kysyntä- ja tarjontatilanteeseen, joka puolestaan ohjaa OP Ryhmän tekemien uusien sopimusten ehtoja. Ulkoisia muutostekijöitä tarkastellaan, jotta ymmärretään asiakkaan tulevan menestyksen reunaehdot. Asiakkaiden tulevan menestyksen varmistaminen on keskeistä ryhmän tulevassa menestyksessä.

Toimintaympäristön muutostekijät eivät ole riskejä itsessään, vaan ne kanavoituvat erilaisten vaikutusketjujen kautta taloudelliseksi riskeiksi pankki- ja vakuutusliiketoiminnalle. Sen lisäksi, että ulkoiset muutosajurit voivat tarjota mahdollisuuksia, ne voivat myös vaarantaa joidenkin toimialojen toiminnan edellytykset. Esimerkiksi siinä missä ilmastonmuutos voi edistää kotimaisen maatalouden toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä, voi se aiheuttaa jollakin alalla heikentyvää kannattavuutta asiakaskäyttämisen muutoksen myötä, vakuuksien arvojen alenemista tietyillä alueilla ja sääntelyyn liittyvien kustannusten ennakoitua suurempaa kasvua. Luottolaitoksessa edellä mainitut vaikutukset peilautuvat suoraan tai välillisesti mm. luotto-, likviditeetti-, maine- ja operatiivisena riskinä.

Olennaista on arvioida, miten ulkoisen toimintaympäristön muutos vaikuttaa pitkällä tähtäimellä. Kehitys voi johtaa asiakaskäyttämisen muutokseen, joka vaikuttaa kysyntään ja siten tuotetarjontaan. Pitkällä tähtäimellä toimintaympäristön muutostekijät voivat olla uhka jatkuvuudelle (esim. rahoituksen hinta ja saatavuus). Saman muutostekijän vaikutukset voivat olla samaan aikaan sekä hyvin paikallisia että maailmanlaajuisia kehityskulkuja. Vaikutukset voivat yhtäällä tarjota mahdollisuuksia, siinä missä toisaalla ne voivat kaventaa toimintaedellytyksiä.

Asiakastasolla riskejä hallitaan neuvomalla asiakkaita ja seuraamalla asiakkuuden kehittymistä. Hinnointelu on riskiperusteista. Rahoitettavien ESG-hankeiden ja/tai -sijoitusten tulee olla taloudellisesti kestäviä. Asiakkaiden tulevasta menestyksestä huolehtiminen varmistaa, että ryhmän liiketoiminta säilyy kannattavana myös pitkällä tähtäimellä ja että toimintaa varten tarvittavat riskipuskurit pääoman ja likviditeetin osalta ovat riittävät. Asiakkaiden neuvomisen osalta pyrkimys on, että se tuottaa lisäarvoa, joka näyttyy asiakkaiden entistä parempana taloudellisena asemana ja hyvinvointina.

Palveluverkko

OP Turun Seudun palveluverkosto koostuu monikanavaisesti verkko- ja mobiilipalveluista, puhelinpalveluista sekä toimialueen kattavimmasta palvelupisteverkostosta. Pankin pääkonttori toimii Puutorin palvelupisteessä ja sen lisäksi pankilla oli vuoden 2021 päättyessä Turussa Hämeenkadun

palvelupiste. Pankilla oli toimialueella palvelupisteet lisäksi Kaarinassa, Naantalissa, Paraisilla, Raisiossa, Ruskolla ja Vehmaalla. Palvelupistekohtaisten pankkipalvelujen lisäksi monissa palvelupisteissä on rahan nostoon tarkoitettu Ottokäteisautomaatti sekä Kaarinassa yksi ja Turun keskustassa useampi talletus-otto-automaatti, joiden avulla asiakkaat voivat kätevästi hoitaa itse ottojen ohella myös talletukset omalle tilille.

OP Ryhmä on investoinut mobiili- ja verkkopalveluiden kehittämiseen merkittävästi. Erityisesti mobiilipalveluiden merkitys kasvaa edelleen voimakkaasti niin henkilö- kuin yritysasiakkaidemme asiointissa. Vuoden lopussa jo yli 62 000 asiakastamme käytti pankkiasioitensa hoitoon pääsääntöisesti OP-Mobiilia. Op.fi-verkkopalveluun kirjautumiset alenivat selvästi vuositasolla noin 2,3 miljoonaan kirjautumiskertaan. Pääosa asiakkaistamme suosiikin pankki- ja finanssipalveluihin liittyvien tarpeidensa hoitamista sähköisissä kanavissa silloin, kun se heille itselleen parhaiten sopii ja mobiilikanavan merkitys kasvaa jatkuvasti verkkopankin ja fyysisen asioinnin kustannuksella.

Omistaja-asiakkaat

Pankin omistaja-asiakkaiden määrä kasvoi tilikauden aikana 951 jäsenellä ja oli tilikauden lopussa 96 086. Jäsenmäärän lisäys johtui toteutetusta ja aktiivisesta jäsenhankinnasta.

Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen koostuu vuonna 2021 koko henkilöstöä koskevasta tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahostosta. Yrityskohtaiset vuosisuunnitelman mukaiset tavoitteet sekä ryhmätasoiset strategiset tavoitteet huomioidaan tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahoston mittareissa. Palkitsemisjärjestelmiä laadittaessa on otettu huomioon finanssi- ja rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva sääntely. Palkitsemisjärjestelmiä on selostettu tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Henkilöstö

Pankin vakituisten toimihenkilöiden määrä vuoden 2021 lopussa oli 172 (2020: 172) ja määräaikaisten 38 (2020: 37). Henkilöstön kokonaismäärä oli vuoden päättyessä 210 (2020: 209). Tähän lukuun sisältyi 14 (2019: 15) määräaikaisessa työsuhteessa olevaa henkilöä, jotka työskentelivät osa-aikaisesti. Vuoden 2021 aikana 10 toimihenkilöä rekrytoitiin vakituiseen työsuhteeseen ja 4 määräaikaisen toimihenkilön työsuhte vakinaistettiin. Vuoden aikana päättyi 32 työsuhdetta, näistä 5 johtui vanhuuseläkkeelle siirtymisestä. OP Koti Turku Oy LKV:n henkilömäärä oli vuoden lopussa 56 (2020:54).

OP Ryhmän oppimismalli kannustaa oppimiseen, jossa pääpaino on kokemuksellisella oppimisella työn lomassa. Palautteeseen perustuvat menetelmät sekä valmennukset ja koulutukset täydentävät työssä oppimista. Pankin oppimisohjelma 2021 sisälsi osaamisen päivittämistä ja laajentamista sekä ammatillista koulutusta. Lisäksi yhdessäohjautuvuus oli kantava teema vuoden 2021 osaamisen kehittämisessä. OP Ryhmässä on määritetty sääntelyn ja viranomaisvalvonnan edellyttämät osaamiset, jotka jokaisen on hallittava ja todennettava verkkokurssisuorituksina. Kurssien suorittamista valvotaan esimiesten ja riskienhallinnan toimesta ja siitä raportoidaan OP ryhmän riskienhallinnalle. OP Turun Seudussa verkkokurssien suoritusten seurannasta vastaa Riskienhallinta.

Työhyvinvointia kehitettiin vuoden 2021 aikana OP Ryhmän mallin mukaisesti. OP Ryhmässä työhyvinvoinnin johtamisella tähdätään tuloksellisuuden ja tuottavuuden kehittämiseen panostamalla henkilöstön hyvinvointiin. Yhteistyössä Työterveyslaitoksen ja Mehiläisen kanssa aloitettiin Mielen hyvinvointi -kehityshanke, jonka tavoitteena on vähentää työn aiheuttamaa epätervettä kuormitusta ja ohjata toimintaa ja ajattelua jaksamista lisäävään suuntaan. Kehityshanketta jatketaan vuonna 2022. Kehityshanketta on edeltänyt Mehiläisen työterveyspsykologin rakentama videokokonaisuus, jossa on käsitelty jaksamiseen, aivohyvinvointiin ja kognitiiviseen ergonomiaan liittyviä teemoja.

Korona-pandemian vaikutukset poissaoloihin sekä työyhteisön terveyteen ja toimivuuteen jäivät vähäisiksi. Työnantajan ja henkilöstön edustajista koottu varautumisryhmä kokoontui säännöllisesti tarkastelemaan tilannetta ja ohjeisti henkilökuntaa OP Ryhmän toimintamallien mukaiseen turvalliseen työhön. Etätyön määrä lisääntyi koronasta johtuen selvästi. Lähi- ja etätyön yhdistelmällä huolehdittiin onnistuneesti toimintavarmuudesta, palvelukyvystä ja turvallisesta työn tekemisestä.

Pulssi-kysely toteutettiin syys-lokakuun vaihteessa yhteistyössä Eezy Flown kanssa. Pankkitasoinen Draivi-indeksi oli 3,75 (2020: 3,88) ja esimiestyön keskiarvo 4,04 (2020: 4,11) (asteikko 1-5). Vahvuuksina nousivat esiin mm. esihenkilöiden kannustavuus, työn merkityksellisyys sekä mahdollisuus uuden oppimiseen. Työnantajan suosittelu -indeksi eNPS laski 31:stä 20:een (suosittelijoita 38%, neutraalit 45%, kriittiset 18%).

Pankilla on Yhteistoimintalain mukainen neuvottelukunta ja työsuojelutoimikunta, joissa ovat edustettuina niin työnantajan kuin työntekijöiden edustajat. Pääluottamusmies osallistui myös johtoryhmätyöskentelyyn henkilöstön edustajana. Henkilöstöllä oli vuoden 2021 loppuun asti myös edustajat pankin hallintoneuvostossa.

Osuuspankin hallinnointijärjestelmä

Edustajisto

Pankin omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa käyttää omistaja-asiakkaiden keskuudesta valittu edustajisto, johon sääntöjen mukaan kuuluu vähintään 40 ja enintään 60 edustajaa. Hallintoneuvosto päättää edustajien lukumäärän edustajiston toimikaudeksi. Nykyisen edustajiston jäsenmäärä on 60.

Edustajat valitaan pankin vaalijärjestyksessä määrätyllä tavalla enemmistövaalitapaa noudattaen joka neljäs vuosi. Vaalikelpoinen edustajistoon on hyvämaineinen, pankin palveluja käyttävä äänioikeutettu omistaja-asiakas, joka on täysivaltainen. Vaalikelpoinen edustajistoon ei kuitenkaan ole pankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva, pankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön toimitusjohtaja taikka niiden hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen tehtävässä oloaikanaan ja tehtävän päättymisestä lukien seuraavan viiden vuoden aikana eikä keskusyhteisön tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva.

Kahdesti vuosittain pidettävissä varsinaisissa edustajiston kokouksissa käsitellään muun muassa seuraavat asiat:

- osuuspankin tilinpäätöksen vahvistaminen
- hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä toimitusjohtajan vastuuvapaudesta päättäminen,
- ylijäämän käytöstä päättäminen,
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä, valinnasta ja palkkioista päättäminen
- tilintarkastajan valinnasta ja palkkioista päättäminen.

Lisäksi edustajiston kokous päättää mm. osuuspankin sääntöjen muutoksista. Varsinaisten edustajiston kokousten lisäksi voidaan pitää, asioiden niin vaatiessa, ylimääräisiä kokouksia. Edustajiston kokouksen koollekutsumisesta päättää pankin hallitus.

Jokaisella omistaja-asiakkaalla on edustajiston vaalissa yksi ääni ja jokaisella edustajiston jäsenellä on edustajiston kokouksessa yksi ääni.

Edustajiston kokoukset pidettiin 28.04.2021 ja 10.11.2021.

Hallintoneuvosto

Pankilla on hallintoneuvosto, jonka tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja toimitusjohtajan ja mahdollisen toimitusjohtajan sijaisen. Lisäksi se vahvistaa osuuspankin ohjesäännön ja merkitsee tiedoksi keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet.

Hallintoneuvosto antaa varsinaiselle edustajiston kokoukselle lausunnon edellisen vuoden tilinpäätöksestä. Se voi myös antaa hallitukselle ohjeita asioissa, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä.

Pankin hallintoneuvosto päättää vaalien ajankohdasta, vaalipiireistä, edustajien lukumäärästä, äänestystavasta, äänioikeudesta sekä vaalilautakunnan jäsenten lukumäärästä ja jäsenistä.

Hallintoneuvostoon kuuluu pankin sääntöjen mukaan vähintään 20 ja enintään 35 jäsentä. Jäsenmäärä vahvistetaan vuosittain varsinaisessa edustajiston kokouksessa, ja se on tällä hetkellä 24. Jäsenet valitaan osuuspankin omistaja-asiakkaista ja heidän tulee edustaa monipuolisesti omistaja-asiakaskuntaa. Kunkin jäsenen toimikausi kestää kolme vuotta. Vuosittain jäsenistä on erovuorossa kolmannes. Hallintoneuvoston jäsenen yläikäraja on 68 vuotta, kuitenkin siten, että tämän iän täyttänyt henkilö saa toimia tehtävässään seuraavan valintakokouksen päättymiseen saakka.

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2021 yhteensä kolme kertaa.

Hallintoneuvoston valmistelujaos

Hallintoneuvosto on sille kuuluvien valvontatehtävien toteuttamisen tueksi nimennyt keskuudestaan valmistelujaoksen, johon kuuluvat hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja.

Nimitysvaliokunta

Pankilla on hallinnon jäsenten nimityksiä valmisteleva nimitysvaliokunta, johon kuuluu 7 jäsentä. Valiokunnan tarkoituksena on avustaa pankin edustajistoa ja hallintoneuvostoa henkilövalintojen tekemisessä ja varmistaa valintaprosessin tehokas valmistelu. Valiokunta tekee edustajistolle sekä hallintoneuvostolle esitykset niiden päätösvaltaan kuuluvista asioista. Valiokunta voi myös tehdä esityksiä muista kokouksissa esille tulevista asioista, joita hallintoneuvosto tai hallitus on esittänyt sen valmisteltaviksi. Lisäksi toimikunta valmistelee esitykset eri hallintoelinten jäsenten vuosi-, kuukausi- ja kokouspalkkioista sekä kulukorvausten perusteista.

Hallintoneuvosto vahvistaa nimitysvaliokunnalle työjärjestyksen.

Hallitus

Hallitus johtaa osuuspankin toimintaa. Pankin sääntöjen mukaan hallituksen on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava sen asioita lakien ja pankin sääntöjen, hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön sekä keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Hallituksella on yleinen toimivalta päättää kaikista pankin hallintoon ja muihin asioihin liittyvistä kysymyksistä, jotka lain tai sääntöjen mukaan eivät kuulu edustajistolle, hallintoneuvostolle tai toimitusjohtajalle. Hallitus vastaa pankin strategisesta johtamisesta sekä ohjaa ja valvoo pankin toimivaa johtoa. Hallituksen lakimääräisenä tehtävänä on huolehtia siitä, että osuuspankin kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Pankin sääntöjen mukaan hallituksen muodostavat hallintoneuvoston valitsevat 3 – 6 jäsentä, joiden tulee olla osuuspankin omistaja-asiakkaita. Pankin edustajiston kokouksessa 28.4.2021 hyväksytyn sääntömuutoksen mukaisesti pankin toimitusjohtaja ei saa toimia hallituksen jäsenenä. Hallituksessa on tällä hetkellä 6 jäsentä. Hallituksen jäsenen toimikausi on yksi vuosi. Hallituksen jäsenen yläikäraja on 68

vuotta, kuitenkin siten, että tämän iän täyttänyt jäsen saa toimia tehtävässään uuden jäsenen valinnasta päättävän hallintoneuvoston kokouksen loppuun.

Vuosittain ensimmäisessä jäsentensä valintaa seuraavassa kokouksessaan hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan lukien enemmän kuin puolet sen jäsenten koko lukumäärästä on saapuvilla. Kertomusvuonna hallituksen kokouksia oli 18.

Toimitusjohtaja

Pankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa lakien ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten sekä keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Toimiin, jotka pankin toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja saa ryhtyä vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta pankin toiminnalle olennaista haittaa.

Toimitusjohtajan lakisääteisenä tehtävänä on huolehtia, että pankin kirjanpito on lain mukainen ja että pankin varainhoito on järjestetty luotettavalla tavalla.

Hallinnointielinten jäsenet

Uusi edustajisto

Pankin uusi edustajisto valittiin marraskuussa 2021 järjestetyillä vaaleilla. Vaalien äänestysprosentti oli 7,6 prosenttia. Edustajiston jäsenten toimikausi päättyy 2025 järjestettävään uuden edustajiston valintaan. Uuden edustajiston toimikausi alkoi 27.11.2021.

Nimi	Ammatti	Kotipaikka
Jäsenalue 01 Kaarina		
Mikko Aaltonen	OTM, lakimies	Kuusisto
Maija Hanhiala	Henkilöstöjohtaja, KTM	Piikkiö
Riikka Lyrintzis	Luokanopettaja, KM	Littoinen
Janne Pippola	Ylikonstaapeli	Kaarina
Marketta Tapiola	Palveluneuvoja, eläkeläinen	Kaarina
Terhi Wiren	Yrittäjä, toimitusjohtaja	Kuusisto
Jäsenalue 02 Naantali		
Markus Helenius	Palomies	Merimasku
Heikki Jyrkkä	Myyntipäällikkö, maatalousyrittäjä	Naantali
Marja Kytönen	Toiminnanjohtaja	Naantali
Jari Rautamaa	Kaupallinen johtaja, yrittäjä	Turku
Jäsenalue 03 Raisio		
Emmi Haavisto	KTM	Raisio
Anneli Kivijärvi	LKT, erikoislääkäri	Raisio
Risto Rihko	Kirjaltaja	Raisio

Anita Ruusuranta	Eläkeläinen	Raisio
Seija Sorsavirta	KM, erityisopettaja	Raisio
Jäsenalue 04 Rusko		
Risto Ahtinen	Tilitoimistoyrittäjä, maanviljelijä	Vahto
Elise Forsberg	Lastenohjaaja, eläkeläinen	Rusko
Jäsenalue 05 Parainen		
Karoliina Abrahamsson	Tradenomi, koulusihteeri	Parainen
Sanna Autio	Biologi	Parainen
Jäsenalue 06 Vehmaa		
Merja Alastalo	Rehtori, eläkeläinen	Vinkkilä
Timo Santanen	Eläkeläinen	Vinkkilä
Jäsenalue 07 Turku		
Satu Alanen	Pääsihteeri, varatuomari	Turku
Kari Antila	Dosentti, lääkintöneuvos	Turku
Rauno Artesola	Toimittaja, eläkeläinen	Turku
Pekka Artukka	Yrittäjä, eläkeläinen	Turku
Susanne Björkman	Agrolog, färförare	Houtskär
Sara Bronstein	KTM, sommelier	Turku
Hans Ekroth	Tekninen isännöitsijä, eläkeläinen	Turku
Amro El-Khatib	TechSoup-koordinaattori	Turku
Anniina Friman	Päätoiminen tuntiopettaja (AMK)	Turku
Heidi Haapala	Sairaanhoitaja, palveluesimies	Turku
Mira Heilä	Assistentti	Turku
Jari Heinonen	Yrittäjä	Turku
Marko Heinonen	Aluemyyntipäällikkö	Turku
Raimo Huhtanen	Eläkeläinen	Turku
Jaana Jaakola	Eläkeläinen	Turku
Vesa Jauhiainen	Vanhempi konstaapeli	Vanhalinna
Jaana Kiviluote	Kasvatustieteen tohtori, yrittäjä	Turku
Seppo Koski	Eläkeläinen	Turku
Piia Kramsu	Toimistotyöntekijä	Turku
Valpuri Kulovaara	OTM, toimitusjohtaja	Turku
Jukka Kärkkäinen	LT, psykiatrian erikoislääkäri	Turku
Suvi Laaksonen	KTK, markkinointikoordinaattori	Turku
Lilli Lähteenmäki	Oikeusnotaari (ON), lakimiesharj.	Turku
Terhi Mäki	Hallintojohtaja, OTK	Vanhalinna
Rauni Niinimäki	Eläkeläinen, ent. etuuskäsittelijä	Turku
Liisa Norontaus	VTM, kunnallissihteeri	Turku
Timo Nurmio	Isännöitsijä, sähkömies	Turku
Ari Rantanen	Muusikko, myyjä	Turku
Pirjo Ranti	Lehtori, THM	Turku
Eevi Raunio	Maalarimestari	Turku
Tiina Rinne	Verosihteeri, OTM	Turku

Jarmo Rosenlöf	Sosiaalineuvos	Turku
Pekka Saarela	Luokanopettaja, eläkeläinen	Turku
Elina Sandelin	FM, projektikoordinaattori	Turku
Esa Silander	Käsikirjoittaja ja tuottaja	Turku
Sirpa Särkijärvi	Kuvataiteilija	Turku
Ville Tavio	Lakimies, kansanedustaja	Turku
Matti Vikström	Postimies evp, pieni työmies	Turku
Kukka-Maaria Wessman	FM, väitöskirjatutkija	Turku

Vanha edustajisto

Edustajisto 4.12.2017 – 26.11.2021	Ammatti / tehtävä	Toimipaikka/Kotipaikka
Jäsenalue 1, Kaarina		
Maija Hanhiala	Henkilöstöjohtaja, KTM	Kaarina
Harri Launonen	Toimitusjohtaja	Piispanristi
Terhi Nyman	KM, luokanopettaja	Kuusisto
Marketta Tapiola	Palveluneuvoja, eläkeläinen	Kaarina
Sanna Tähkämä	Yrittäjä, maanviljelijä	Piikkiö, Kaarina
Marjukka Viljanen	Lähihoitaja	Piispanristi
Jäsenalue 2, Naantali		
Kytönen Marja	Toiminnanjohtaja	Naantali
Numminen Jouko	Eläkeläinen	Naantali
Raitmaa Ritva	HT -tilintarkastaja	Naantali
Virta Jukka	Yrittäjä, rahoituskonsultti	Naantali
Jäsenalue 3, Raisio		
Emmi Haavisto	Kauppätieteiden kandidaatti, opiskelija	Raisio
Anneli Kivijärvi	LKT, erikoislääkäri	Raisio
Jukka Liukas	Yrittäjä, valokuvaaja	Raisio
Anita Ruusuranta	Vanhus- ja päivähoitaja, eläkeläinen	Raisio
Seija Sorsavirta	Erityisopettaja	Raisio
Jäsenalue 4, Rusko		
Ahtinen Risto	Maanviljelijä, tilitoimistoyrittäjä	Rusko
Andersson Joni	Tuotantojohtaja	
Forsberg Elise	Vahto Eläkeläinen	Rusko
Jäsenalue 5, Parainen		
Abrahamsson Karoliina	Koulusihteeri, skolsekreterare	Parainen
Autio Sanna	Biologi	Parainen
Korpela Jari	Logistiikkapäällikkö	Parainen
Jäsenalue 6, Vehmaa		

Alastalo Merja	Rehtori, eläkeläinen	Vehmaa
Heilä Jyrki	Yrittäjä, maanviljelijä	Vehmaa
Santanen Timo	Maanviljelijä	Vehmaa
Jäsenalue 7, Turku		
Aaltonen Niko	Palvelupäällikkö, tradenomi	Turku
Alanen Satu	Pääsihteeri, varatuomari	Turku
Alitalo Tuike	Taiteilija	Turku
Artesola Rauno	Toimittaja, eläkeläinen	Turku
Artukka Pekka	Eläkeläinen, yrittäjä	Turku
Bergman Ulla	Varanotaari	Turku
Granberg Tiia	Yrittäjä, isännöitsijä	Nousiainen
Haapala Heidi	Sairaanhoitaja	Turku
Heinonen Jari	Toimitusjohtaja, yrittäjä	Turku
Hildén Satu-Maarit	Erikoissairaanhoit., esimies	Turku
Huhtanen Raimo	Rakennusmies, eläkkeellä	Turku
Jaakola Jaana	Eläkeläinen	Turku
Jauhiainen Vesa	Vanhempi konstaapeli	Lieto
Knifsund Minna	Yrittäjä, toimitusjohtaja	Turku
Koski Seppo	Asentaja, eläkeläinen	Turku
Kramsu Piia	Toimistotyöntekijä	Turku
Kunnas Eero	Asiakkuusjohtaja	Turku
Kuukasjärvi Sirpa	Lähihoitaja	Turku
Kärkkäinen Jukka	Lääketieteen tohtori, ylilääkäri	Turku
Leino Milla	Maalari, lähihoitaja	Turku
Lindell Pia	FM, sihteeri	Turku
Lyrintzis Riikka	Luokanopettaja	Kaarina
Löppönen Minna	Yleislääketieteen ja geriatrian erikoislääkäri	Turku
Massinen Aimo	Päätoimittaja, eläkkeellä	Turku
Nurmio Timo	Isännöitsijä	Turku
Pasonen Ville	IT- ja tietosuojavastaava	Turku
Puljujärvi Vuokko	Henkilöstösuunnittelija, yhteisöpedagogi	Turku
Pulkkinen Jouni	Lakimies, varatuomari	Turku
Rantanen Ari	Myyjä, muusikko	Turku
Ranti Pirjo	Lehtori, THM	Turku
Raunio Eevi	Maalarimestari	Turku
Rinne Tiina	Oikeustieteen maisteri	Turku
Rosenlöf Jarmo	Sosiaalineuvos	Turku
Saarela Pekka	Luokanopettaja, eläkeläinen	Turku
Tavio Ville	Kansanedustaja, lakimies	Turku
Viitanen Emma	Hoitaja, sairaanhoitajaopiskelija	Turku

Hallintoneuvosto

NIMI	AMMATTI	KOTIPAikka	TOIMIKAUSI
Puheenjohtaja Pentti Huovinen	16.02.2016 alkaen professori	Turku	2019-2022
Varapuheenjohtaja Ari Korhonen	08.02.2011 alkaen varautumisen ja turvallisuuden asiantuntija	Raisio	2019-2022

Muut jäsenet:

Helena Aho	yrittäjä	Rusko	2020-2023
Jari Forsström	lääketieteellinen johtaja	Turku	2020-2023
Mika Hannula	vararehtori	Naantali	2021-2024
Mari Hantula	toimitusjohtaja	Turku	2021-2024
Jukka Heinonen	vice president	Turku	2021-2024
Susanne Karlsson	asiantuntija- ja kehityskeskusten päällikkö	Parainen	2020-2023
Petri Kolehmainen	toimitusjohtaja	Naantali	2020-2023
Eeva-Marie Lahtivuo	yrittäjä	Vehmaa	2021-2024
Hannele Lehto-Laurila	asianajaja	Raisio	2019-2022
Mirva Levomäki	toimitusjohtaja	Turku	2020-2023
Rosita Louhenperä	opettaja, FM	Merimasku	2021-2024
Katja Lundén	talousjohtaja	Turku	2021-2024
Hanna Mansikka-aho	aluejohtaja	Turku	2021-2024
Harri Mäkitalo	maanviljelijä	Vehmaa	2021-2024
Vuokko Puljujärvi	alustoiminnan asiantuntija	Turku	2021-2024
Petja Raaska	toiminnanjohtaja	Turku	2020-2023
Jyrki Rautiainen	pastori/eläkeläinen	Naantali	2019-2022
Riia Sandström	toimitusjohtaja	Raisio	2021-2024
Hanna Sirkiä	aineenopettaja	Kaarina	2020-2023
Tommi Unkuri	insinööri	Merimasku	2021-2024
Jarkko Virtanen	omistajaohjausjohtaja	Turku	2021-2024
Juuso Virtanen	toimitusjohtaja	Kaarina	2020-2023

Hallitus

Puheenjohtaja

Juha Salonen

s. 1973

Kotipaikka Kaarina

Yo-merkonomi

Toimitusjohtaja

Turun Seudun Osuuspankin hallituksen puheenjohtaja 14.01.2020-

Turun Seudun Osuuspankin hallituksen jäsen 2010-, varapuheenjohtaja 2013 - 2019

Keskeinen työkokemus: Toimitusjohtaja Leipomo Salonen Oy 2003-, markkinointipäällikkö Leipomo

Salonen Oy 1999-2003

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Suomen Leipuriliitto ry. valtuuskunnan varapuheenjohtaja

2012-2018, Raisio Oyj hallintoneuvoston jäsen 2010-, Leipomo Primula Oy hallituksen puheenjohtaja

2015-, Varma keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö työnantajien neuvottelukunta 2015-

Varapuheenjohtaja

Olli Manner

s. 1956

Kotipaikka Naantali, Rymättylä

DI

Hallituksen puheenjohtaja

Turun Seudun Osuuspankki hallituksen jäsen 2012-, varapuheenjohtaja 14.01.2020-

Keskeinen työkokemus: Toimitusjohtaja Elomatic Oy 1996-2015, hallituksen puheenjohtaja Elomatic Oy

2015-

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Ardor Oy, hallituksen jäsen 2021-, Orgalim, Euroopan

teknologiateollisuusjärjestöjen keskusliitto, President's Board'in jäsen 2019-, Finnish Institute of

Technology'n Turun Innovaatioyhteisön (FITech-Turku), johtoryhmän puheenjohtaja 2017-,

Teknologiateollisuus ry:n hallituksen varajäsen 2017-, Ocuspecto Oy hallituksen puheenjohtaja 2017-,

Pemamek Oy hallituksen jäsen 2016 -, Varma keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö työnantajien neuvottelukunta 2008-

Muut jäsenet

Erkki Haavisto

s. 1968

Kotipaikka Raisio

MMM, agronomi, maanviljelijä

Turun Seudun Osuuspankin hallituksen jäsen 2009-

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Turun yliopiston neuvottelukunnan jäsen 2014-2020, Raisio Oyj hallituksen jäsen 2004-, Metsänhoitoyhdistys Lounametsä hallituksen varapuheenjohtaja 2013-, MTK metsäjohtokunnan jäsen 2011-2019, Raision kaupunginvaltuuston jäsen 1997-

Liisa Ketomäki

s. 1984

Kotipaikka Turku

VTM, M.A.

Toimitusjohtaja

Turun Seudun Osuuspankin hallituksen jäsen 2018-

Keskeinen työkokemus: Toimitusjohtaja, Turun Musiikkijuhlasäätiö, 2012-

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Suomalais-ranskalainen kauppakamari, puheenjohtaja 2021-, Turun Nuorkauppakamari, hallituksen jäsen 2016-2019 (puheenjohtaja 2018), Turun yliopiston neuvottelukunta 2017-, Logomon hallituksen jäsen 2021-

Annina Lehtiö-Vainio

s. 1972

Kotipaikka Turku

KTM, JET-tutkinto, JOKO-johtamiskoulutus

Nuorisopalvelujohtaja

Turun Seudun Osuuspankin hallituksen jäsen 2018-

Keskeinen työkokemus: Nuorisopalvelujohtaja, Turun kaupungin vapaa-aikatoimiala, 2004-, Kehitysjohtaja, ToimistoRobotti Oy, 2000-2004, Toimitusjohtaja, Virtasen Maalitehdas Oy, 1998-1999

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Turun kauppaopetussäätiö, hallituksen jäsen 2009-, puheenjohtaja 2014, 2016, 2018, 2020 ja varapuheenjohtaja 2015, 2017, 2019, 2021

Jari Suominen

s. 1966

Kotipaikka Turku

Varatuomari

Turun Seudun Osuuspankin hallituksen jäsen 2020 -

Keskeinen työkokemus: Asianajaja 1996-2012; Toimitusjohtaja, Auratum Oy, 2012-2017

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Rauno ja Anne Puolimatkan säätiön hallituksen jäsen 2012-, Auratum Kiinteistöt Oy hallituksen jäsen 2012-, Aura Capital Oy hallituksen jäsen 2012-

Toimitusjohtaja

Olli-Pekka Saario

s. 1957

Kotipaikka Turku

OTK, eMBA, kauppaneuvos

Toimitusjohtaja 01.04.2012 – 31.12.2021

Turun Seudun Osuuspankin palveluksessa vuodesta 2001 alkaen, johtoryhmän jäsen 2001-, hallituksen jäsen 2001-2008 ja 2012-

Keskeinen työkokemus: Toimitusjohtaja Turun Seudun Op 1.4.2012-, varatoimitusjohtaja Turun Seudun Op 2001-2012, kokemusta pankkialan johtotehtävistä OP Ryhmässä (Salon Seudun Op ja OKO Oyj) 1984 alkaen

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: OP Koti Turun Seutu Oy:n hallituksen jäsen 2002-2012 ja hallituksen puheenjohtaja 2012-2021, OP Yrityspankki Oyj:n hallituksen jäsen 2019-, Raisio Yhtymä Oyj:n hallintoneuvoston jäsen 2017-, Turun kauppakamarin hallituksen jäsen 2012-2018 ja 2020-, TOP-Säätiön hallituksen jäsen 1.4.2012-, Turun Kauppakorkeakoulun tukisäätiön hallituksen jäsen 2013-, Turun Palloseuran Säätiön hallituksen puheenjohtaja 2014-

Johtoryhmän kokoonpano

Petteri Rinne

Varatoimitusjohtaja

s. 1967

KTM, eMBA

Kotipaikka Turku

Turun Seudun Osuuspankin palveluksessa vuodesta 2005 alkaen

Johtoryhmän jäsen 2006 alkaen

Vastuualue: asiakasliiketoiminta

Keskeinen muu työkokemus:

- yhteensä 28 vuotta pankkialalla OP Ryhmässä, Merita Pankissa ja Suomen Yhdyspankissa

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:

- OP Koti Turku Oy hallituksen puheenjohtaja 30.11.2021 alkaen
- Turun Teknologia kiinteistöt Oy:n hallituksen jäsen 4/2014-
- Turun Kauppakamarin Finanssivaliokunnan jäsen 2016-
- Turun Kauppakamarin hallituksen jäsen 2019
- Länsi-Suomen Pääomarahasto Oy:n hallituksen puheenjohtaja 2019-
- Turun Ylioppilaskyläsäätiön neuvottelukunnan jäsen 2019-

Irma Hyvärinen

Muutos- ja tulevaisuusjohtaja

s. 1963

VTM, eMBA

Kotipaikka Turku

Turun Seudun Osuuspankin palveluksessa 1984 alkaen

Johtoryhmän jäsen 2001 alkaen

Vastuualue: asiakkuudet, uudet liiketoiminnot, digitaalisen liiketoiminnan suunnittelu ja toimintamallit, yhteiskuntavastuu, HR-johtaja

Keskeinen muu työkokemus:

- yhteensä 37 vuotta pankki- ja vakuutus alalla lähinnä OP-Pohjola-ryhmässä

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:

- Lounais-Suomen Syöpäyhdistys ry:n hallituksen jäsen 2014-
- Turun Suomalainen Yliopistoseura, neuvottelukunnan jäsen 2014-

Kari Friman

Riskienhallintajohtaja

s. 1966

VTL, eMBA

Kotipaikka Kaarina

Turun Seudun Osuuspankin palveluksessa vuodesta 2007 alkaen

Johtoryhmän jäsen 2013 alkaen

Vastuualue: riskienhallinta ja compliance

Keskeinen muu työkokemus:

yhteensä 21 vuotta pankkialalla OP Ryhmässä

yli 5 vuotta suunnittelijana ja tutkijana Turun yliopistossa (1995-2000)

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:

V-S sairaanhoitopiirin hallituksen jäsen 2013- 2021

Turun seudun puhdistamo Oy, hallituksen varapuheenjohtaja 12/2017-

Turun Kaupunkilähetys Palvelut Oy, hallituksen puheenjohtaja 2020 -

Turun Palloseuran Säätiön hallituksen jäsen 2021 –

Satu Astala

Liiketoimintajohtaja, OP Koti Turun Seutu Oy toimitusjohtaja

s. 1970

OTK (Turun Yliopisto, eMBA (Turun Kauppakorkeakoulu) HHJ-Tutkinto

Kotipaikka Turku

Turun Seudun Osuuspankin palveluksessa 2012 alkaen

Johtoryhmän jäsen 2019 alkaen

Vastuualue: varallisuudenhoitoliiketoiminta ja lakipalvelut

Keskeinen muu työkokemus:

- yhteensä 25 vuotta finanssialalla (Sampo, Danske, FIM Varainhoito Oy)

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:

- Turun Suomalainen Yliopistoseura, neuvottelukunnan jäsen 2019-

Petri Leino

Liiketoimintajohtaja

s. 1977

KTM, FK

Kotipaikka Kaarina

Turun Seudun Osuuspankin palveluksessa vuodesta 2007 alkaen

Johtoryhmän jäsen 4/2019 alkaen

Vastuualue: henkilöasiakasliiketoiminta

Keskeinen työkokemus:

- yhteensä 15 vuotta pankkialalla Turun Seudun Osuuspankissa

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:

- OP Koti Turun Seudun hallituksen jäsen 09/2019 alkaen

Tilintarkastajat

KPMG Oy

Fredrik Salonen

Jonna Lehtinen

KHT-yhteisö

KHT

KHT

varsinainen tilintarkastaja

päävastuullinen tilintarkastaja

tarkastusvastuullinen tilintarkastaja

Muu tarkastustoiminta

Sisäisestä tarkastuksesta vastaa OP Osuuskunnan Sisäinen tarkastus, joka suorittaa sisäisen tarkastuksen kaikissa OP Ryhmän yhteisöissä. Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmennus- ja konsultointitoimintaa, jonka tarkoituksena on tuottaa lisäarvoa OP Ryhmälle ja parantaa sen toimintaa.

Sisäinen tarkastus noudattaa toiminnassaan Sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteita (Internal Audit Charter) ja IIA:n (Institute of Internal Auditors) vahvistamia kansainvälisiä sisäisen tarkastuksen ammattistandardeja (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing).

Sisäistä tarkastusta on suoritettu OP Ryhmän keskitettyihin toimintoihin sekä osuuspankkeihin kohdistuvana tarkastuksena. Tarkastukset on priorisoitu ja kohdennettu perustuen Sisäisen tarkastuksen riskiarviointiin sekä huomioiden OP Ryhmän strategiset tavoitteet, sääntely- ja viranomaisvaatimukset sekä Sisäisen tarkastuksen painopistealueet. Tarkastuksissa arvioitiin erityisesti sääntelyn ja muiden vaatimusten noudattamista, tavoitteiden toteuttamista, governance-menettelyjä sekä riskien hallinnan ja valvonnan toteuttamista. Tarkastusten kohteena olleiden prosessien arvioinnissa painotettiin erityisesti niiden tehokkuutta sekä kontrollien ja muun sisäisen valvonnan riittävyttä ja toimivuutta.

Tulevaisuuden näkymät

Covid19-tartuntojen kasvu hidastaa taloutta vuoden 2022 alussa tilapäisesti, mutta talouden elpyminen jatkuu vuoden aikana. Inflaatio hidastuu, mutta säilyy verrattain korkeana. Talouden näkymiä varjostavat koronapandemia, geopoliittiset jännitteet ja inflaationäkymiin liittyvä epävarmuus.

Yleisesti ottaen pankin toimialue on elinvoimainen ja elinkeinorakenteeltaan monipuolinen. Sekä yritysten että henkilöasiakkaiden tulevaisuudenusko on haasteista huolimatta hyvällä tasolla ja siksi pankin edellytykset taloudelliselle menestykselle ovat hyvät.

Kuluvan vuoden tuloksen ennakoidaan hieman heikkenevän vuoteen 2021 verrattuna muun muassa pankin satavuotisjuhlavuoteen liittyvien kertaluontoisten kulujen sekä viranomais toiminnan ja sääntelyn aiheuttamien kulujen kasvusta johdosta.

Hallituksen ehdotus ylijäämän käyttämisestä

Konsernin voitonjakokelpoiset varat (jakokelpoinen ylijäämä) 31.12.2021 olivat 216,2 miljoonaa euroa. Pankin voitonjakokelpoiset varat (jakokelpoinen ylijäämä) olivat 216,3 miljoonaa euroa, josta tilikauden voitto (ylijäämä) oli 16,5 miljoonaa euroa.

Tilikauden voitto (taseen osoittama ylijäämä) ehdotetaan käytettäväksi siten, että Tuotto-osuudelle maksetaan korkoa 3,25 prosenttia, eli yhteensä 5 967 383,02 euroa. Tilikauden voitosta (ylijäämästä) jää 10 564 650,71 euroa edellisten tilikausien voittovarojen tilille.

Pankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksukyky on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

	31.12.2021	31.12.2020
TULOSLASKELMA		
KORKOTUOTOT	40 200 957,79	40 430 713,66
KORKOKULUT	-219 744,36	-1 040 316,06
KORKOKATE	39 981 213,43	39 390 397,60
TUOTOT OMAN PÄÄOMAN EHTOISISTA Sijoituksista	11 796 232,82	14 298 220,83
Samaan konserniin kuuluvista yrityksistä		
Omistusyhteisyyksissä		
Muista yrityksistä	11 796 232,82	14 298 220,83
PALKKIOTUOTOT	26 287 567,18	26 292 112,11
PALKKIOKULUT	-2 037 289,44	-1 854 320,93
ARVOPAPERIKAUPAN JA VALUUTTATOIMINNAN NETTOTUOTOT	-373 365,73	-21 856,85
Arvopaperikaupan nettotuotot	-371 295,30	-20 708,52
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-2 070,43	-1 148,33
KÄYPÄÄN ARVOON KÄYVÄN ARVON RAHASTON KAUTTA KIRJATTUJEN RAHOITUSVAROJEN NETTOTUOTOT		
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-103 813,61	2 089 229,35
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	4 692 186,68	1 524 716,75
HALLINTOKULUT	-33 201 008,22	-32 753 316,63
Henkilöstökulut	-12 980 554,76	-12 438 042,15
Palkat ja palkkiot	-9 467 463,96	-9 755 933,08
Henkilösivukulut	-2 113 378,32	-1 841 129,94
Eläkekulut	-1 674 744,43	-1 491 650,12
Muut henkilösivukulut	-455 533,89	-365 079,82
Muut hallintokulut	-20 220 453,46	-20 315 274,48
POISTOT JA ARVONALENTUMISET KONSERNILIIKEARVOSTA		
POISTOT JA ARVONALENTUMISET AINEELLISISTA JA AINEETTOMISTA HYÖDYKKEISTÄ	-2 376 016,32	-2 561 552,83
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-9 774 113,85	-7 564 945,97
ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON KIRJATUISTA RAHOITUSVAROISTA	-840 175,01	-1 634 670,22
OSUUS OSAKKUUSSYRITYSTEN TULOKSESTA		
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	34 051 417,93	37 204 013,21
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	0,00	0,00
TULOVEROT	-4 666 847,31	-4 678 748,96
Tilikauden verot	-1 342 995,09	-1 822 983,87
Aikaisempien tilikausien verot		-4 250,08
Laskennallinen vero	-3 323 852,22	-2 851 515,01
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO (-TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN	29 384 570,62	32 525 264,25
VÄHEMMISTÖN OSUUS TILIKAUDEN VOITOSTA TAI TAPPIOSTA		0,00
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	29 384 570,62	32 525 264,25

OP Virallinen tulos ja tase, FAS

ACT - 12 - 2021 - Turun Seudun Op konserni (571004KONS) - EUR

Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)

31.12.2021

31.12.2020

30

TASE

VASTAAVAA

KÄTEISET VARAT	1 487 887,14	2 160 405,39
SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA	953 310 125,62	689 913 228,35
Vaadittaessa maksettavat	16 378 850,30	159 991 538,59
Muut	936 931 275,32	529 921 689,76
SAAMISET YLEISÖLTÄ JA JULKISYHTEISÖILTÄ	3 600 687 858,98	3 501 925 619,09
Muut	3 600 687 858,98	3 501 925 619,09
SAAMISTODISTUKSET	0,00	103 963,36
Julkisyhteisöiltä		
Muilta	0,00	103 963,36
OSAKKEET JA OSUUDET	343 470 104,19	341 764 104,35
OSAKKEET JA OSUUDET OMISTUSYHTEISYRITYKSISSÄ		0,00
OSAKKEET JA OSUUDET SAMAAAN KONSERNIIN KUULUVISSA YRITYKSISSÄ	309 194,82	1 127 559,82
FVPL/ JOHDANNAISSOPIMUKSET	6 516 522,81	12 746 890,53
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	35 228,00	115 049,00
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	115 049,00
AINEELLISET HYÖDYKKEET	40 089 012,78	42 632 149,17
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	2 063 207,04	2 941 400,47
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet	34 554 655,38	36 801 846,28
Muut aineelliset hyödykkeet	3 471 150,36	2 888 902,42
OSAKE-, Sijoitusosuusanti- ja Kantarahastoantisaamiset		
MUUT VARAT	3 072 667,05	3 139 392,89
SIIRTOSAAMISET JA MAKSETUT ENNAKOT	7 429 400,77	4 865 473,21
LASKENNALLISET VEROSAAMISET	0,00	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 956 408 002,16	4 600 493 835,16

31.12.2021

31.12.2020

VASTATTAVAA

VIERAS PÄÄOMA

4 454 807 949,67

4 133 712 806,06

VELAT LUOTTOLAITOKSILLE

1 417 544 181,54

1 327 233 024,49

Luottolaitoksille

1 417 544 181,54

1 327 233 024,49

Vaadittaessa maksettavat

68 344 181,54

1 233 024,49

Muut

1 349 200 000,00

1 326 000 000,00

VELAT YLEISÖLLE JA JULKISYHTEISÖILLE

2 978 363 640,89

2 732 745 590,22

Talletukset

2 977 920 113,65

2 732 229 445,41

Vaadittaessa maksettavat

2 941 122 632,09

2 698 331 129,31

Muut

36 797 481,56

33 898 316,10

Muut velat

443 527,24

516 144,81

Vaadittaessa maksettavat

2,77

2,84

Muut

443 524,47

516 141,97

JOHDANNAISSOPIKUMUKSET JA MUUT KAUPANKÄYNTITARKOITUKSESSA PIDETTÄVÄT VELAT

15 499 940,59

27 308 541,33

MUUT VELAT

9 939 906,15

14 480 953,97

Muut velat

9 684 613,43

14 126 606,10

Pakolliset varaukset

255 292,72

354 347,87

SIIRTOVELAT JA SAADUT ENNAKOT

14 081 511,93

14 644 419,09

Muut

LASKENNALLISET VEROVELAT

19 378 768,57

17 300 276,96

OMA PÄÄOMA JA VÄHEMMISTÖN OSUUS

501 600 052,49

466 781 029,10

Osake- ja osuuspääoma

203 547 800,00

188 179 484,09

Osakepääoma

0,00

0,00

Jäsenosuudet

9 959 800,00

9 838 484,09

Lisäosuudet

193 588 000,00

178 341 000,00

Tuotto-osuudet

0,00

0,00

Ylikurssirahasto

Arvonkorotusrahasto

Muut sidotut rahastot

5 660 280,20

10 644 574,40

Vararahasto

447 061,97

447 061,97

Käyvän arvon rahasto

5 213 218,23

10 197 512,43

Rahavirran suojausrahasto

6 516 522,81

12 746 890,53

Laskennalliset verot rahavirran suojauksesta

-1 303 304,58

-2 549 378,10

Yhtiöjärjestyksen / sääntöjen mukaiset rahastot

Muut rahastot

770 305,25

770 305,25

Vapaat rahastot

770 305,25

770 305,25

Muut rahastot

Edellisten tilikausien voitto (tappio)

262 237 096,42

234 662 680,63

Tilikauden voitto tai tappio

29 384 570,62

32 525 264,25

Vähemmistön osuus pääomasta

-1 279,52

-1 279,52

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

4 956 408 002,16

4 600 493 835,16

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET

ASIAKKAAN PUOLESTA KOLMANNEN HYVÄKSI ANNETUT SITOUKUKSET

87 584 189,44

91 285 331,56

Takaukset ja pantit

87 584 189,44

91 285 331,56

ASIAKKAAN HYVÄKSI ANNETUT PERUUTTAMATTOMAT SITOUKUKSET

339 375 223,44

317 451 127,37

Muut

339 375 223,44

317 451 127,37

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET YHTEENSÄ

426 959 412,88

408 736 458,93

TURUN SEUDUN OSUUSPANKKI

OSUUSPANKIN TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Korkotuotot	40 378 447,48	40 528 268,04
Korkokulut	210 332,26	1 030 658,86
KORKOKATE	40 168 115,22	39 497 609,18
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	11 397 364,84	14 298 220,83
Muista yrityksistä	11 397 364,84	14 298 220,83
Palkkiotuotot	26 287 567,18	26 398 121,93
Palkkiokulut	2 035 879,81	1 960 236,55
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-373 365,73	-21 856,85
Arvopaperikaupan nettotuotot	-371 295,30	-20 708,52
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-2 070,43	-1 148,33
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-103 813,61	2 089 229,35
Liiketoiminnan muut tuotot	4 692 186,68	1 524 716,75
Hallintokulut	33 201 008,22	32 753 316,63
Henkilöstökulut	12 980 554,76	12 438 042,15
Palkat ja palkkiot	10 867 176,44	10 596 912,21
Henkilösivukulut	2 113 378,32	1 841 129,94
Eläkekulut	1 674 744,43	1 491 650,12
Muut henkilösivukulut	438 633,89	349 479,82
Muut hallintokulut	20 220 453,46	20 315 274,48
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	2 022 765,63	1 979 598,17
Liiketoiminnan muut kulut	10 133 221,57	8 158 550,81
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoon kirjatusta rahoitusvaroista	840 175,01	1 634 670,22
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	33 835 004,34	37 299 668,81
Tilinpäätössiirrot	15 794 279,00	13 410 346,30
Tuloverot	1 508 691,61	1 996 287,78
Tilikauden verot	1 342 995,09	1 822 983,87
Aikaisempien tilikausien verot		4 250,08
Laskennallinen vero	165 696,52	169 053,83
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO (TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN	16 532 033,73	21 893 034,73
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	16 532 033,73	21 893 034,73

TURUN SEUDUN OSUUSPANKKI

OSUUSPANKIN TASE	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA		
Käteiset varat	1 487 887,14	2 160 405,39
Saamiset luottolaitoksilta	953 310 125,62	689 913 228,35
Vaadittaessa maksettavat	16 378 850,30	159 991 538,59
Muut	936 931 275,32	529 921 689,76
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	3 615 257 858,98	3 514 925 619,09
Muut	3 615 257 858,98	3 514 925 619,09
Saamistodistukset	0,00	103 963,36
Muilta	0,00	103 963,36
Osakkeet ja osuudet	327 912 440,27	328 265 211,87
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	1 811 694,82	2 133 694,82
Johdannaissopimukset	6 516 522,81	12 746 890,53
Aineettomat hyödykkeet	35 228,00	115 049,00
Aineelliset hyödykkeet	38 645 601,41	41 216 556,52
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	2 063 207,04	2 737 734,88
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	34 554 655,38	36 184 749,65
Muut aineelliset hyödykkeet	2 027 738,99	2 294 071,99
Muut varat	3 072 667,05	3 139 392,89
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	7 576 109,17	4 936 462,79
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 955 626 135,27	4 599 656 474,61
VASTATTAVAA		
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille	1 417 544 181,54	1 327 233 024,49
Luottolaitoksille	1 417 544 181,54	1 327 233 024,49
Vaadittaessa maksettavat	68 344 181,54	1 233 024,49
Muut	1 349 200 000,00	1 326 000 000,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 978 884 707,42	2 732 791 894,84
Talletukset	2 978 441 180,18	2 732 275 750,03
Vaadittaessa maksettavat	2 941 643 698,62	2 698 377 433,93
Muut	36 797 481,56	33 898 316,10
Muut velat	443 527,24	516 144,81
Vaadittaessa maksettavat	2,77	2,84
Muut	443 524,47	516 141,97
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	15 499 940,59	27 308 541,33
Muut velat	8 490 646,12	13 063 081,87
Muut velat	8 235 353,40	12 708 734,00
Pakolliset varaukset	255 292,72	354 347,87
Siirtovelat ja saadut ennakot	14 081 511,93	14 644 419,09
Laskennalliset verovelat	342 670,67	1 423 047,66
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 434 843 658,27	4 116 464 009,28
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	95 184 967,41	79 390 688,41
Poistoero	1 684 967,41	1 890 688,41
Verotusperusteiset varaukset	93 500 000,00	77 500 000,00
OMA PÄÄOMA		
Osuuspääoma	203 547 800,00	188 179 484,09
Jäsenosuudet	9 959 800,00	9 838 484,09
Tuotto-osuudet	193 588 000,00	178 341 000,00
Muut sidotut rahastot	5 660 280,20	10 644 574,40
Vararahasto	447 061,97	447 061,97
Käyvän arvon rahasto	5 213 218,23	10 197 512,43
Vapaat rahastot	770 305,25	770 305,25
Muut rahastot	770 305,25	770 305,25
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	199 087 090,41	182 314 378,45
Tilikauden voitto (tappio)	16 532 033,73	21 893 034,73
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	425 597 509,59	403 801 776,92
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 955 626 135,27	4 599 656 474,61
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET		
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	87 584 189,44	91 285 331,56
Takaukset ja pantit	87 584 189,44	91 285 331,56
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	339 375 223,44	317 451 127,37
Muut	339 375 223,44	317 451 127,37
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET YHTEENSÄ	426 959 412,88	408 736 458,93

Turun Seudun Op konserni

Konsernin Rahoituslaskelma

€	2021	2020
Liiketoiminnan rahavirta		
Kauden tulos	29 384 570,62	32 525 264,25
Oikaisut kauden tulokseen	-2 992 066,51	-5 276 513,16
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-523 115 084,72	-517 744 052,06
Saamiset luottolaitoksilta	-407 009 585,56	-328 640 976,32
Johdannaissopimukset	0,00	0,00
Saamiset asiakkailta	-111 580 504,95	-190 154 523,24
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	0,00	0,00
Sijoitusomaisuus	-1 731 260,38	1 446 132,75
Muut varat	-2 793 733,83	-394 685,25
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	336 077 922,88	611 611 738,06
Velat luottolaitoksille	90 311 157,05	466 151 400,96
Johdannaissopimukset	-231 161,68	-5 772,47
Velat asiakkaille	245 618 050,67	141 728 148,63
Vakuutusvelka	0,00	0,00
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	0,00	0,00
Varaukset ja muut velat	379 876,84	3 737 960,94
Maksetut tuloverot	-1 046 462,98	-2 659 722,86
Saadut osingot	11 796 232,82	14 298 220,83
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-149 894 887,89	132 754 935,06
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-122 778,92	-485 100,00
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	76 261,56	15 758,81
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	822 000,00	5 000,00
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	0,00	0,00
B. Investointien rahavirta yhteensä	775 482,64	-464 341,19
Rahoituksen rahavirrat		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus muutos	0,00	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat muutos	0,00	0,00
Osuus- ja osakepääoma, lisäykset	21 389 615,91	24 254 200,00
Osuus- ja osakepääoman vähennykset	-6 021 300,00	-6 816 200,00
Osingot ja osuuspääoman korot	-10 351 939,68	0,00
Vuokrasopimusvelat	-350 023,39	-583 085,96
Muut oman pääoman erien lisäykset	167 845,87	0,00
Muut oman pääoman erien vähennykset	0,00	0,00
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	4 834 198,71	16 854 914,04
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)	-144 285 206,54	149 145 507,91

Rahavarat tilikauden alussa	162 151 943,98	13 006 436,07
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,00	0,00
Rahavarat tilikauden lopussa	17 866 737,44	162 151 943,98

Saadut korot	38 460 709,70	38 875 942,33
Maksetut korot	-1 012 845,79	-1 457 634,99

Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut

Erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja muut oikaisut

Saamisten arvonalentumiset	985 165,28	1 756 603,85
Vakuutusteknisten erien muutokset	0,00	0,00
Rahoitusinstrumenttien arvon muutokset	359 667,13	110 813,25
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutos	0,00	0,00
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	0,00	0,00
Suunnitelman mukaiset poistot	2 820 100,93	2 515 799,67
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	0,00	0,00
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0,00	0,00
Tuloverot	4 666 847,31	4 678 748,96
Muut	-11 823 847,16	-14 338 478,89

Erät, jotka esitetään muualla kuin liiketoiminnan rahavirrassa

Myyntitulokset, investointien rahavirtaan kuuluva osuus	0,00	0,00
Osuuspääoman korot	0,00	0,00
Muut palautukset omistaja-asiakkaille	0,00	0,00
Oikaisut yhteensä	-2 992 066,51	-5 276 513,16

Rahavarat

Käteiset varat	1 487 887,14	2 160 405,39
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	16 378 850,30	159 991 538,59
Yhteensä	17 866 737,44	162 151 943,98

Turun Seudun Op Rahoituslaskelma

€	2021	2020
Liiketoiminnan rahavirta		
Kauden tulos	16 532 033,73	21 893 034,73
Oikaisut kauden tulokseen	9 689 346,31	4 870 278,98
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-522 702 032,10	-517 803 381,22
Saamiset luottolaitoksilta	-407 009 585,56	-328 640 976,32
Johdannaissopimukset	0,00	0,00
Saamiset asiakkailta	-113 150 504,95	-190 654 523,24
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	0,00	0,00
Sijoitusomaisuus	327 511,06	1 446 132,75
Muut varat	-2 869 452,65	45 985,59
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	336 552 684,79	611 573 418,64
Velat luottolaitoksille	90 311 157,05	466 151 400,96
Johdannaissopimukset	-231 161,68	-5 772,47
Velat asiakkaille	246 092 812,58	141 738 711,85
Vakuutusvelka	0,00	0,00
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	0,00	0,00
Varaukset ja muut velat	379 876,84	3 689 078,30
Maksetut tuloverot	-1 046 462,98	-2 659 722,86
Saadut osingot	11 397 364,84	14 298 220,83
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-149 577 065,41	132 171 849,10
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-122 778,92	-485 100,00
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	76 261,56	15 758,81
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	322 000,00	5 000,00
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	0,00	0,00
B. Investointien rahavirta yhteensä	275 482,64	-464 341,19
Rahoituksen rahavirrat		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus muutos	0,00	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat muutos	0,00	0,00
Osuus- ja osakepääoma, lisäykset	21 389 615,91	24 254 200,00
Osuus- ja osakepääoman vähennykset	-6 021 300,00	-6 816 200,00
Osingot ja osuuspääoman korot	-10 351 939,68	0,00
Vuokrasopimusvelat	0,00	0,00
Muut oman pääoman erien lisäykset	0,00	0,00
Muut oman pääoman erien vähennykset	0,00	0,00
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	5 016 376,23	17 438 000,00
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)	-144 285 206,54	149 145 507,91

Rahavarat tilikauden alussa	162 151 943,98	13 006 436,07
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,00	0,00
Rahavarat tilikauden lopussa	17 866 737,44	162 151 943,98

Saadut korot	38 562 480,57	39 365 284,91
Maksetut korot	-1 003 433,69	-1 447 977,79

Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut

Erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja muut oikaisut

Saamisten arvonalentumiset	985 165,28	1 756 603,85
Vakuutusteknisten erien muutokset	0,00	0,00
Rahoitusinstrumenttien arvon muutokset	359 667,13	110 813,25
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutos	0,00	0,00
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	0,00	0,00
Suunnitelman mukaiset poistot	2 466 850,24	1 933 845,01
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	0,00	0,00
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0,00	0,00
Tuloverot	1 508 691,61	1 996 287,78
Muut	4 368 972,05	-927 270,91

Erät, jotka esitetään muualla kuin liiketoiminnan rahavirrassa

Myyntitulokset, investointien rahavirtaan kuuluva osuus	0,00	0,00
Osuuspääoman korot	0,00	0,00
Muut palautukset omistaja-asiakkaille	0,00	0,00
Oikaisut yhteensä	9 689 346,31	4 870 278,98

Rahavarat

Käteiset varat	1 487 887,14	2 160 405,39
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	16 378 850,30	159 991 538,59
Yhteensä	17 866 737,44	162 151 943,98

OSUUSPANKIN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

1.1 YLEISTÄ

Osuuspankki on jäsentensä omistama osuuskuntamuotoinen talletuspankki, joka harjoittaa toimialueellaan paikallista vähittäispankkitoimintaa.

Osuuspankki on osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunnan jäsenluottolaitos. OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

Seuraavassa esitetään tilinpäätöksessä sovelletut keskeiset laatimisperiaatteet. Niitä on noudatettu johdonmukaisesti kaikilla esitettävillä tilikausilla, ellei muuta mainita.

1.2 KESKINÄINEN VASTUU JA OP RYHMÄ

Pankki- ja vakuutustoimintaa harjoittava osuuspankkien yhteenliittymä (jäljempänä OP Ryhmä) on osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista sekä talletuspankkien yhteenliittymästä annetuissa laeissa määritelty taloudellinen kokonaisuus, jossa OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Osuuspankki yhdistellään OP Ryhmän tilinpäätökseen. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että OP Ryhmän tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö OP Osuuskunnan ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. OP Osuuskunnalla ja sen jäsenosuuspankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa, minkä vuoksi OP Ryhmälle on määritelty tekninen emoyhtiö. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. OP Ryhmän osuuspääoma muodostuu osuuspankkien jäsenten sellaisista osuusmaksuista, joita pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä lunastamasta.

Jäljennös OP Ryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta www.op.fi tai ryhmän toimitiloista käyntiosoitteesta Gebhardinaukio 1, 00510, Helsinki.

1.3 LAATIMISPERUSTA

Osuuspankin tilinpäätös laaditaan ja esitetään luottolaitostoiminnasta annetun lain, valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevan asetuksen, kirjanpitolain ja Finanssivalvonnan rahoitussektorin kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevan määräys- ja ohjekokoelman mukaisesti. Osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta antaa lisäksi ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi ja tilinpäätöksen laatimiseksi. Jäljempänä kuvatut tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ovat yhteneväiset kaikille OP Osuuskunnan jäsenosuuspankeille. Kuitenkaan jäsenosuuspankilla ei välttämättä ole kaikkia laatimisperiaateissa lueteltuja eriä.

1.4 YHDISTELYPERIAATTEET

1.4.1 Konsernitilinpäätöksen laajuus

Osuuspankin konsernin muodostaa emo-osuuspankki ja sen tytäryritykset. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Tytäryritysten tilinpäätökset yhdistellään hankintamenetelmällä. Osakkuusyrietykset, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa 20 – 50 prosenttia yrityksen äänivallasta, tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, muttei määräysvaltaa.

Merkitykseltään vähäiset tytär- ja osakkuusyrietykset jätetään yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen. Tällaisia ovat tytär- ja osakkuusyrietykset, joiden taseen loppusumma on vähemmän kuin yksi prosentti emoyrityksen taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa. Jos konsernin tällaisen tytär- tai osakkuusyrietyksen taseen loppusumma

laskettuna yhteen muiden sellaisten konserniin kuuluvien tytär- ja osakkuusyritysten taseiden loppusummien kanssa on vähintään viisi prosenttia konsernitaseen loppusummasta, yhdistellään se konsernitilinpäätökseen.

Tilikauden aikana hankitut tytär- ja osakkuusyritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien. Tilikauden aikana myydyt tytär- ja osakkuusyritykset yhdistellään myyntihetkeen asti.

1.4.2 Konsolidointi

Tytäryritysten hankintamenot eliminoidaan hankintahetken taseen mukaisia omia pääomia vastaan. Hankintahetken oman pääoman määrän ylittävä tai alittava osuus hankintamenosta esitetään taseessa konserniliikearvona tai konsernireservinä siltä osin kuin niitä ei ole kohdistettu omaisuus- tai velkaerien lisäykseksi tai vähennykseksi. Konserniliikearvo poistetaan pääsääntöisesti viiden vuoden kuluessa suunnitelman mukaan.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa eliminoidaan konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäiset katteet, sisäinen voitonjako sekä keskinäiset saamiset ja velat. Vähemmistön osuus erotetaan tuloksesta ja omasta pääomasta ja esitetään omana eränään tuloslaskelmassa ja taseessa omassa pääomassa. Vähemmistön osuus tytäryhtiön kiinteistöistä esitetään muissa kiinteistöissä.

Osakkuusyrityksistä konsernituloslaskelmaan sisällytetään konsernin omistusosuutta vastaava osuus näiden yritysten tilikauden voitosta tai tappiosta ja esitetään tuloslaskelmassa omana eränään rivillä Osuus osakkuusyritysten tuloksesta. Tuloksessa huomioidaan myös osakkuusyritysten poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutos laskennallisella verovelalla vähennettynä. Konsernitaseessa osakkuusyritysten hankintameno ja konsernin edellisen tilikauden tulokseen ja tilikauden tulokseen lisätään tai vähennetään konsernin osuus hankinnan jälkeisistä muutoksista nettovarallisuudesta.

Konserniin kuuluva kiinteistöyhtiö voi jättää erillistilinpäätöksessään tekemättä suunnitelman mukaiset poistot. Konsernitilinpäätöksessä poistot oikaistaan suunnitelman mukaisiksi.

1.5 RAHOITUSINSTRUMENTIT

1.5.1 Käyvän arvon määräytyminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan sekä ovat yhdenmukaisia rahoitusinstrumenttien hinnoittelussa käytettävien hyväksytyjen taloudellisten menetelmien kanssa.

Arvostusmenetelminä käytetään viimeaikaisten toteutuneiden markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää, sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen eri hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritelty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan.

1.5.2 Arvostusmenetelmät

1.5.2.1 Jaksotettu hankintameno

Jaksotettu hankintameno on se määrä, johon rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka on arvostettu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä, vähennettynä lyhennyksillä, lisättynä tai vähennettynä alkuperäisen määrän ja erääntyvän määrän välisen erotuksen kertyneillä, efektiivisen koron menetelmää käyttäen lasketuilla jaksotuksilla ja, kun on kyse rahoitusvaroista, oikaistuna tappiota koskevalla vähennyserällä.

Efektiivisen koron menetelmää käyttäen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan odotettavissa olevana voimassaoloaikana saatavaksi tai suoritettavaksi arvioidut maksut tulevat diskontatuiksi täsmälleen rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräisen kirjanpitoarvon tai rahoitusvelan jaksotetun hankintamenon suuruisiksi. Efektiivistä korkoa laskettaessa rahavirrat arvioidaan ottamalla huomioon rahoitusinstrumentin kaikki sopimusehdot ilman odotettavissa olevia luottotappioita ("ECL"). Laskelma sisältää kaikki sellaiset sopimusosapuolten välillä suoritettavat tai saatavat palkkiot ja korkopisteet, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkoa, transaktiomenot sekä kaikki muut yli- tai alikurssit. Palkkioita, jotka ovat kiinteä osa rahoitusinstrumentin korkoa, ovat esim. lainan nostoon liittyvät toimisto- ja järjestelypalkkiot, ja ne jaksotetaan rahoitusinstrumentin odotettavissa olevalle juoksuajalle tai lyhyemmälle ajanjaksolle, jos se on asianmukaista. Palkkioita, jotka eivät ole kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään kirjanpitolain mukaisesti ja näitä ovat esim. lainan hoitoon liittyvät maksut.

Arvotuihin rahavirtoihin sisällytetään odotettavissa olevat luottotappiot, kun lasketaan luottoriskillä oikaistua efektiivistä korkoa rahoitusvaroille, joiden katsotaan alkuperäisenä kirjaamisajankohtana olevan luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja (ns. "POCI").

Korkotuotot

Korkotuotot on laskettu soveltamalla efektiivistä korkoa rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräiseen kirjanpitoarvoon, paitsi silloin kun kyseessä ovat:

- a) ostetut tai alun perin myönnetty luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet rahoitusvarat, joiden osalta sovelletaan luottoriskillä oikaistua efektiivistä korkoa rahoitusvaroihin kuuluvan erän jaksotettuun hankintameno
- b) rahoitusvarat, jotka eivät ole ostettuja tai alun perin myönnettyjä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja, mutta joista on myöhemmin tullut luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja (tai jotka ovat vaiheessa 3). Näiden rahoitusvarojen osalta sovelletaan efektiivistä korkoa rahoitusvaroihin kuuluvan erän jaksotettuun hankintameno (eli nettomääräiseen kirjanpitoarvoon odotettavissa olevan luottotappion vähentämisen jälkeen).

1.5.2.2 Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä arvostetaan rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta

välittömästi johtuvat transaktiomenot. Välittömästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen rahoitusvarasta kirjataan odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä, jos rahoitusvara arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta. Tämä aiheuttaa tuloslaskelmaan kirjanpidollisen tappion äskettäin myönnettyistä tai äskettäin ostetuista rahoitusvaroista.

1.5.3 Rahoitusvarojen luokittelu ja myöhempi arvostaminen

Osuuspankki luokittelee rahoitusvarat seuraaviin ryhmiin:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat
- Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat
- Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat.

1.5.3.1 Luotot ja saamistodistukset

Luottojen ja saamistodistusten luokittelu ja myöhempi arvostaminen riippuvat seuraavista tekijöistä:

- a) Osuuspankin liiketoimintamallista rahoitusvarojen hallinnoinnissa
- b) rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvista rahavirtaominaisuuksista.

Näiden tekijöiden perusteella Osuuspankki luokittelee luotot ja saamistodistukset kolmeen seuraavaan arvostusryhmään:

- 1) Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavia rahoitusvaroja pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi, ja jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. Erän kirjanpitoarvo sisältää odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserän ja korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä korkotuottoihin.
- 2) Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavia rahoitusvaroja pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja ja myymällä rahoitusvaroja. Lisäksi sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. Muutokset käyvässä arvossa kirjataan käyvän arvon rahastoon. Arvonalentumisvoitot tai -tappiot sekä valuuttakurssivoitot tai -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Kun rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta, siirretään käyvän arvon rahastoon kertynyt voitto tai tappio luokittelun muutoksesta johtuvana oikaisuna omasta pääomasta tulosvaikutteiseksi eräksi käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuottoihin. Efektiivisen koron menetelmää käyttäen laskettu korko kirjataan korkotuottoihin.
- 3) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavia rahoitusvaroja pidetään kaupankäyntitarkoituksessa tai kun rahoitusvara ei täytä jaksotettuun hankintamenoan tai käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien kriteereitä. Voitot ja tappiot kirjataan arvopaperikaupan nettotuottoihin. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusinstrumenteista johtuvat korkotuotot ja -kulut kirjataan arvopaperikaupan nettotuottoihin 1.1.2019 lähtien.

Liiketoimintamalli

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, miten Osuuspankki hallinnoi rahoitusvarojaan rahavirtojen kerryttämiseksi. Osuuspankissa liiketoimintamallin ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat pelkästään sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä vai sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä sekä rahavirroista, jotka saadaan myymällä rahoitusvara, vai onko kyseessä kaupankäynti. Kaupankäyntiliiketoimintamalliin kuuluvat rahoitusvarat arvostetaan tulosvaikutteisesti. Liiketoimintamallia arvioidessaan Osuuspankki ottaa huomioon tulevat toimenpiteet liiketoimintamallin tavoitteen saavuttamiseksi. Arviointiin kuuluu aikaisempi kokemus rahavirtojen keräämisestä, kuinka liiketoimintamallin ja sen mukaisesti hallussa pidettävien rahoitusvarojen tuloksellisuutta arvioidaan ja kuinka siitä raportoidaan yhteisön johtoon kuuluville avainhenkilöille, kuinka riskejä hallitaan ja kuinka liiketoiminnan johtajia palkitaan. Esimerkiksi Osuuspankin myöntämiä asuntoluottoja pidetään hallussa sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi.

Rahavirtaominaisuudet

Silloin kun Osuuspankin liiketoimintamalli on muu kuin kaupankäynti, Osuuspankki arvioi, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa. Perustyyppisessä lainanhoitojärjestelyssä sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua ("SPPI"), jossa koron merkittävimmät osatekijät ovat korvaus rahan aika-arvosta, luottoriskistä, lainanantoon liittyvistä riskeistä ja voittomarginaalista. Valtaosa Osuuspankin rahoitusvaroista on perustyyppisiä lainanantojärjestelyjä.

Osuuspankin kaikki henkilöasiakkaille myönnetyt luotot ja osa yritysasiakkaiden luotoista sisältävät mahdollisuuden ennaikaiseen takaisinmaksuun. Ehdot ovat kuitenkin yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa, koska ennen eräpäivää maksettava määrä vastaa sopimuksen mukaista nimellismäärää ja kertynyttä (mutta maksamatonta) sopimuksen mukaista korkoa, joka voi sisältää lisäkorvauksen sopimuksen ennaikaisesta päättämisestä.

Saamistodistusten rahavirtaominaisuudet testataan SPPI-työkalulla, jonka antaman palautteen pohjalta joko hyväksytään tai hylätään SPPI testi. Menetelmä tunnistaa sopimusehdoista useita eri elementtejä jotka vaikuttavat siihen täytyykö SPPI-määritys.

Silloin kun sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat alttiina esim. osakkeiden hintojen tai lainanottajan taloudellisen tuloksen muutoksille, ei kyseessä ole perustyyppinen lainanantojärjestely, ja tällaiset rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Tyypillisesti tällaisia ovat erilaiset rahastosijoitukset, jotka eivät täytä oman pääoman määritelmää IAS 32:n mukaisesti liikkeeseenlaskijan tilinpäätöksessä.

Rahoitusvaroihin sisältyviä kytkettyjä johdannaisia ei eroteta pääsopimuksesta vaan ne huomioidaan sopimukseen perustuvien rahavirtojen kokonaisarvioinnissa.

Jos rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudatettua liiketoimintamallia muutetaan, voidaan rahoitusvaroja joutua uudelleenluokittelemaan. Uudelleenluokittelua sovelletaan ei-takautuvasti luokittelun muutospäivästä lähtien. Tällaisia muutoksia odotetaan tapahtuvat hyvin harvoin.

1.5.3.2 Oman pääoman ehtoiset instrumentit

Oman pääoman ehtoiset instrumentit ovat instrumentteja, jotka osoittavat oikeutta osuuteen yhtiön varoista sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen. Tyypillisesti tällaisia ovat osakesijoitukset.

Oman pääoman ehtoiset instrumentit arvostetaan myöhemmin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun Osuuspankki on tehnyt alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattoman valinnan, jonka mukaan tietyt kaupankäyntiliiketoimintaan kuulumattomat sijoitukset oman pääoman ehtoihin instrumentteihin, jotka muutoin arvostettaisiin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, käsitellään siten, että käyvän arvon myöhemmät muutokset esitetään käyvän arvon rahastossa. Tällaisia sijoituksia ovat osuuspankin strategiset sijoitukset osuuspankkien keskusyhteisö OP Osuuskunnan osuuspääomaan (lisäosuudet ja jäsenosuudet), joiden nimellisarvo vastaa käypää arvoa. Näiden sijoituksista ei muodostu myyntivoittoja tai tappioita. Osuuspääoman korot kirjataan tuottoihin oman pääoman ehtoista sijoituksista. Maksettavan koron määrä vahvistetaan vuosittain OP Osuuskunnan Osuuskuntakokouksessa. Osingot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä oman pääoman ehtoista sijoituksista kirjataan myös tuloslaskelman erään tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista.

1.5.3.3 Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttaminen

Maksusuunnitelman muutoksia tehdään normaaliin asiakassuhteen hoitoon kuuluvana toimenpiteenä, mutta myös tilanteissa, joissa asiakkaan maksukyky on heikentynyt. Heikentyneen maksukyvyn takia annettu myönnytys merkitään lainanhoitojoustoksi, joka on tyypillisesti lyhennysvapaa rajoitetuksi ajaksi. Yleensä näissä tilanteissa lainan sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen tai niihin tehdään muutoin muutoksia, eivätkä ne johda kyseisen lainan taseesta pois kirjaamiseen. Tällöin lasketaan lainan bruttokirjanpitoarvo uudelleen ja kirjataan tehdystä muutoksesta aiheutuva voitto tai tappio tuloslaskelmaan korkokatteeseen. Maksusuunnitelmien muutosten kehitystä raportoidaan säännöllisesti johdolle asiakkaiden maksukykyä ennakoivana mittarina.

Jos lainaehtoihin tehtävät muutokset ovat merkittäviä tai laina muutoin neuvotellaan uudelleen, Osuuspankki kirjaa alkuperäisen lainan pois taseesta ja kirjaa samalla taseeseen muutetun uuden lainan. Tällöin muutoksen

tekemisajankohta on lainan alkuperäinen kirjaamisajankohta, kun muutettuun lainaan sovelletaan arvon alentumista koskevia vaatimuksia. Tyypillisesti tämä tarkoittaa, että tappiota koskevan vähennyserän määrä vastaa 12 kuukaudesta odotettavissa olevia luottotappioita. Osuuspankki luokittelee muutoksen syyt ja vakavuusasteet sisäisellä luokituksella, jolla seurataan, onko taseesta pois kirjaamiseen yhteydessä ollut näyttöä siitä, että muutettu laina on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä luottoriskin johdosta arvoltaan alentunut. Tällöin se kirjataan alun perin myönnettynä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneena rahoitusvaroihin kuuluvana eränä. Tämä voisi tapahtua esimerkiksi tilanteessa, jossa ongelmalliseen omaisuuserään on tehty huomattava muutos.

Muutoin rahoitusvaroihin kuuluvat erät kirjataan pois taseesta silloin, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaavat olemasta voimassa tai kun Osuuspankki siirtää rahoitusvaroihin kuuluvan erän toiselle osapuolelle ja siirto täyttää taseesta pois kirjaamisen edellytykset.

1.5.4 Arvon alentuminen

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan kaikista jaksotettuun hankintamenuun arvostettavista ja käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavista tase-eristä (muut kuin oman pääoman ehtoiset instrumentit) sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista ja takaussopimuksista. Odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan jokaisena raportointipäivänä ja ne kuvastavat:

- a) vinoutumatonta ja todennäköisyyksillä painotettua rahamäärää, joka määritetään arvioimalla mahdollisten tulevien vaihtelualue;
- b) rahan aika-arvoa ja
- c) järkevää ja perusteltavissa olevaa informaatiota, joka on raportointipäivänä saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja ja joka koskee toteutuneita tapahtumia, vallitsevia olosuhteita ja ennusteita tulevista taloudellisista olosuhteista.

1.5.4.1 Sopimusten luokittelu kolmeen arvonalentumisvaiheeseen

Sopimukset luokitellaan kolmeen eri vaiheeseen. Eri vaiheet kuvastavat luoton laadun heikkenemistä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen.

- Vaihe 1: sopimukset, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan 12 kuukauden ECL.
 - Vaihe 2: sopimukset, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan koko voimassaoloajan ECL.
- Vaihe 3: vuonna 2021 järjestämättömät sopimukset (vuonna 2020 maksukyvyttömät sopimukset), joille lasketaan myös koko voimassaoloajan ECL.

Maksukyvyttömyyden (default) määritelmä

Osuuspankissa sovelletaan IFRS 9 -standardin mukaisessa laskennassa samaa maksukyvyttömyyden määritelmää kuin sisäisissä luottoriskimalleissa (IRB). Maksukyvyttömyyttä arvioidaan Osuuspankin sisäisellä maksukäyttämiseen perustuvalla luokittelujärjestelmällä. Henkilöasiakkaissa maksukyvyttömyyden määritelmää sovelletaan sopimuskohtaisesti, kun taas yritysasiakkaissa tarkastellaan asiakaskokonaisuutta. Asiakas luokitellaan maksukyvyttömäksi, kun asiakkaan takaisinmaksua pidetään epätodennäköisenä, esimerkiksi kun asiakkaalla on julkinen maksuhäiriö tai sille on myönnetty lainanhoitojousto, jossa lainan nykyarvo pienenee enemmän kuin 1 prosenttia. Maksukyvyttömyys laajenee henkilöasiakkaissa maksukyvyttömän velallisen kaikkiin luottovelvoitteisiin, kun merkittävä osa (20 %) henkilöasiakkaan vastuista on maksukyvyttömiä. Lisäksi sopimus on maksukyvyttömän viimeistään silloin, kun rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä maksu on viivästynyt yli 90 päivää.

Asiakkaan maksukyvyttömyys päättyy, kun se ei enää täytä maksukyvyttömyyden määritelmää ja sen jälkeinen 6–12 kuukauden koeaika on päättynyt.

Maksukyvyttömyyden määritelmä perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EU N:o 575/2013 (CRR) artiklaan 178 sekä Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) ohjeistukseen maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta EBA/GL/2016/07 ja EBA/RTS/2016/06).

Järjestämättömän (non-performing) vastuun määritelmä

Järjestämättömän vastuun määritelmä sisältää aiemmin käytetyn maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisten vastuiden lisäksi järjestämättömien lainanhoitojoustollisten saamisten koeajat, ennen kuin ne voidaan luokitella terveiksi (performing). OP Ryhmä on muuttanut 31.12.2021 järjestämättömän vastuun arvonalentumisvaiheen 3 luokittelun kriteeriksi aiemman maksukyvyttömän vastuun sijasta. Vertailutietoja ei ole oikaistu.

Lisäksi sopimukset, jotka on alun perin myönnetty arvoltaan alentuneina, ovat aina koko voimassaoloajan odotetun tappion laskennan piirissä (POCI).

Luottoriskin merkittävä lisääntyminen

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan sopimuskohtaisesti joko 12 kuukaudelle tai koko voimassaoloajalle riippuen siitä, onko instrumentin luottoriski lisääntynyt raportointipäivänä merkittävästi alkuperäisestä. Luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan sopimuskohtaisesti sekä laadullisilla että määrällisillä kriteereillä. Lainanhoitojoustoa pidetään laadullisena kriteerinä. Muut laadulliset tekijät koostuvat erilaisista luottoriskin mittareista (esim. kovenanttirikkomuksista), ja ne huomioidaan luokittelumalleissa tai maksukäyttäytymisen luokan arvioinnissa.

Osuuspankki on sisällyttänyt suhteellisia ja absoluuttisia kynnysarvoja luottoriskin merkittävän luottoriskin määrällisen lisääntymisen määrittämiseen ottaen huomioon kaikki olennainen ja perusteltavissa oleva informaatio.

Määrällinen muutos arvioidaan koko voimassaoloajan PD lukujen (PD-käyrä) suhteellisen muutoksen perusteella. Alkuperäinen koko voimassaoloajan PD-käyrä lasketaan luoton myöntöhetkellä huomioiden makroekonomiset tekijät. Seuraavaksi määritellään luonnollinen hyväksyttävä vaihteluväli sille, milloin luottoriskin ei katsota lisääntyneen merkittävästi lainan jäljellä olevan maturiteetin aikana. Hyväksyttävä vaihteluväli on mallinnettu erikseen henkilö-yrityksiä varten. Tuloksena saadaan ns. kynnysarvokäyrä, johon kunakin raportointipäivänä verrataan sen hetkistä jäljellä olevaa koko voimassaoloajan PD-käyrää; jos kynnysarvo ylittyy, luottoriski on kasvanut merkittävästi ja luotosta kirjataan koko luoton juoksuajalle laskettu luottotappio. Tämän suhteellisen muutoksen rajan lisäksi edellytetään, että luottoluokassa on tapahtunut heikennys alkuperäisestä, jotta siirtyminen koko voimassaoloajan ECL - lasketaan ei tapahdu vain ajan kulumisen perusteella. Lisäksi heikoimpiin luottoluokkiin (E+, E, E-, 9,0, 9,5 ja 10,0) sovelletaan absoluuttista luottoluokan rajaa.

Edellä mainittujen kriteerien lisäksi rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä luottoriski on lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen, jos sopimukseen perustuvat maksut ovat viivästyneet yli 30 päivää tai luottoon on myönnetty lainanhoitojousto.

Osuuspankki ei ole soveltanut luottoriskin merkittävän lisääntymisen arvioinnissa IFRS 9 -standardin sallimaa siirtymäsääntöä alhaisen luottoriskin olettamasta niille sopimuksille, joille ei ilman kohtuuttomia kustannuksia ja työmäärää saada laskettua alkuperäistä koko voimassaoloajan PD:tä.

Osuuspankki seuraa säännöllisesti, miten tehokkaasti edellä mainitut kriteerit havaitsevat luottoriskin merkittävän lisääntymisen ennen kuin sopimukseen perustuvat maksut ovat erääntyneet yli 30 päivää, ja että sopimukset eivät yleensä siirry arvonalentumisvaiheesta 1 suoraan arvonalentumisvaiheeseen 3, ja tekee suhteellisen muutoksen laskutapaan tarvittavat kalibroinnit.

1.5.4.2 Laskentamenetelmät

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan pääosin järjestelmäperusteisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys/tappio-osuus -menetelmällä (PD/LGD -menetelmä) sopimuskohtaisesti kaikille henkilö- ja yritysasiakkaiden vastuille. Tämän lisäksi suurimmille vaiheessa 3 oleville yritys vastuille käytetään asiantuntija-arvioon perustuvaa kassavirtaperusteista ECL laskentamenetelmää.

1.5.4.2.1 PD/LGD – menetelmä

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan käyttäen mallinnettuja riskiparametreja ja kaavalla $\text{probability of default (PD)} \times \text{loss given default (LGD)} \times \text{exposure at default (EAD)}$ kaikille portfolioille sopimuskohtaisesti, ja ne kuvastavat odotuksia tulevasta luottotappiosta raportointipäivänä. PD kuvaa maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä yllä kuvatun maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisesti. LGD kuvaa tappio-osuutta maksukyvyttömyyshetkellä, ja siihen vaikuttaa mm. vakuuksien ja erilaisten takauksien määrä ja tyyppi. EAD kuvaa vastuun määrää maksukyvyttömyyshetkellä sisältäen taseessa olevan vastuun (pääoman ja kertyneen koron) sekä odotetun käytön taseen ulkopuolisista eristä maksukyvyttömyyshetkellä.

ECL-laskenta perustuu kolmeen eri skenaarioon. Riskiparametrit PD, LGD ja EAD lasketaan vuosikohtaisesti kussakin skenaariossa. Vuosittaiset ECL-luvut diskontataan raportointipäivään, ja eri skenaarioiden luvuista lasketaan todennäköisyyksillä painotettu ECL. Diskonttaustekijänä käytetään sopimuksen efektiivistä korkoa tai sen arviota. Sopimuksen jäljellä oleva maturiteetti on rajoitettu laskennassa maksimissaan 30 vuoteen.

Sopimuksen koko voimassaoloajan maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (lifetime PD) mallit on tehty erikseen henkilöasiakkaille ja yritysasiakkaille. PD-malleihin vaikuttaa keskeisesti sopimuksen luottoluokka, luoton ikä (henkilöasiakkaat) sekä mallin alasegmentti, joka määräytyy yritysasiakkaille luokittelumallin perusteella ja henkilöasiakkaille tuotetyypin perusteella. Lisäksi PD-estimaatit ovat riippuvaisia makrotaloudellisista tekijöistä ja niiden ennusteista kussakin skenaariossa. Yritysvastuiden lifetime PD-mallissa makrotaloudellisina selittävinä tekijöinä käytetään BKT:n muutosta ja reaalikorkoa. Henkilöasiakkaiden lifetime PD-mallissa makrotaloudelliset tekijät on jaettu tarkemmin segmentteittäin ja esimerkiksi asuntoluotoissa käytetään BKT:n muutosta ja Euribor 12 kk korkoa, josta on poistettu BKT:n ja inflaation vaikutus, ja valmiusluotoissa BKT:n muutosta ja Euribor 3 kk reaalikorkoa (vertailuvuonna esimerkiksi asuntoluotoissa BKT:n muutos ja 12 kk Euribor korko ja valmiusluotoissa työttömyysasteen muutos ja 12 kk Euribor korko). Vertailutietoja ei ole muutettu.

Sopimuksen koko voimassaoloajan tappio-osuusmalli (lifetime LGD) koostuu kolmesta komponentista: 1) maksukyvyttömyystilasta toipumisen todennäköisyydestä, 2) vakuudellisesta palautusosuudesta ja 3) vakuudettomasta palautusosuudesta. Eri komponenttien arvot riippuvat keskeisesti tuotetypistä, toimialasta (yritykset), vakuustypistä ja ajasta, kuinka kauan sopimus on ollut maksukyvyttömänä. Arvon alentumisvaiheen 3 vakuudettoman palautusosuuden sekä toipumisosuuden estimaatit ovat ajasta riippuvaisia siten, että ne laskevat maksukyvyttömyys- tai perintäajan kasvaessa.

Makrotaloudelliset tekijät ja niiden ennusteet vaikuttavat kahteen ensimmäiseen komponenttiin.

Sopimuksen koko voimassaoloajan vastuu maksukyvyttömyyshetkellä (lifetime EAD) perustuu tuotetypistä riippuen sopimuksen mukaisiin kassavirtoihin, odotettuun käyttöasteeseen, ennaikaisen takaisinmaksun todennäköisyyteen ja maturiteettimalliin.

Sopimuksen voimassaoloajan määrittäminen

Sopimuksen voimassaoloaika on velkakirjalainoilla sopimuksen mukainen maturiteetti, joka ottaa huomioon maksusuunnitelman mukaiset lainan lyhennykset. Ennaikaisen takaisinmaksun mallia sovelletaan vakuudellisiin velkakirjalainoihin (pl. maksukyvyttömät) mutta se ei lyhennä sopimuksen maturiteettia vaan se huomioidaan osana sopimuksen EAD:tä.

Valmiusluotot ovat toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia ja niille on mallinnettu odotettu maturiteetti. Mallinnettu maturiteetti riippuu tuotetypistä ja luottoluokasta ja se on keskimäärin n. 15 vuotta.

Tulevaisuuteen suuntautuva informaatio

Laskentamalliin sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota ja makroekonomisia skenaarioita. OP Ryhmän ekonomistit päivittävät makroekonomiset skenaariot neljännesvuosittain, ja ne ovat samoja, joita muutoinkin käytetään Osuuspankin taloudellisessa vuosisuunnittelussa. Makrotaloudelliset ennusteet kattavat 2-3 vuotta taloudellisten skenaarioiden perusurasta. Tämän jälkeen skenaario konvergoituu kohti talouden pitkän aikavälin tasapainoa. Pitkän aikavälin tasapainossa BKT ja osa muista muuttujista lasketaan tuotantofunktiomenetelmällä. Vaihtoehtoiset skenaariot perusuran uran ympärillä määritellään käyttämällä vektoriautoregressiivisiä malleja, jossa muuttujien

yhteistodennäköisyysjakaumasta ratkaistaan kunkin muuttujan urat halutuilla todennäköisyyksillä. Muuttujien todennäköisyysjakauma perustuu historiassa havaittuihin taloudellisiin sokkeihin ja muuttujien välisiin korrelaatioihin. Vaihtoehtoisia skenaarioita määriteltäessä huomioidaan myös OP:n talousennusteen ennustevirheet. Käytettäviä skenaarioita on kolme: perus, vahva ja heikko. Käytetyt makroekonomiset tekijät ovat: BKT:n kasvu, työttömyysaste, investointien kasvu, inflaatio, ansiotason muutos, 12 kk Euribor -korko ja 3 kk Euribor –reaalikorko. Lisäksi asuntojen hintaindeksiä käytetään LGD-malleissa.

Makroekonomisten ennusteiden laatiminen ja niiden heijastaminen tulevaisuuteen aina 30 vuoteen saakka sisältää suuren määrän epävarmuutta, ja siten toteutuneet tulokset voivat merkittävästi poiketa ennustetusta. Osuuspankki on analysoinut, että ECL-laskennassa käytettävien riskiparametrien komponenttien ja makroekonomisten tekijöiden muutoksen suhde ei ole lineaarinen. Näin ollen makroekonomiset ennusteet edustavat Osuuspankin parasta näkemystä mahdollisista skenaarioista ja lopputulemista.

1.5.4.2.2 Asiakaskohtainen asiantuntija-arvioon perustuva kassavirtaperusteinen ECL menetelmä

Asiantuntija ECL -testausmenetelmällä arvioitavien asiakkaiden kohdejoukkona on tarkkailulistalla R-ratingmallin piirissä olevat yritysvastapuolet, joiden vastuut ovat lähtökohtaisesti päätyneet ECL-laskennan vaiheeseen 2 tai 3. Asiantuntija-arvio laaditaan rating- tai luottopäätöksen yhteydessä.

Laskennassa hyödynnettävä eteenpäin katsova informaatio on osa luottoanalyytikon laatimaa yrityksen luottokelpoisuusarviota ja ratingsitystä, jossa otetaan kantaa liiketoiminnan, markkinoiden, kilpailutilanteen sekä ennustetun kassavirran kehitykseen. Laskennassa otetaan huomioon myös makrotaloudellisten muuttujien vaikutusta kuvaavat skenaariot (vahva, perus ja heikko) ja niiden perusteella lasketaan asiakkaan painotettu odotettu luottotappio. Skenaarioiden määrittelyssä hyödynnetään PD/LGD mallissa käytettyjä skenaarioita.

Kun asiakaskohtaisessa asiantuntija-arvioon perustuvassa ECL laskennan piirissä oleva asiakas ei enää täytä maksukyvyttömän kriteereitä ja se on ratingprosessin yhteydessä tunnistettu ja luokiteltu ”terveeksi” vastapuoleksi, se poistuu tämän menetelmän piiristä ja palautuu normaalin PD/LGD mallin mukaiseen odotetun luottotappion laskennan piiriin.

1.5.4.3 Saamistodistusten arvonalentuminen

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien saamistodistusten odotettu tappio kirjataan tulosvaikutteisesti ja vähentämään käyvän arvon rahastoa.

Osuuspankki käyttää saamistodistusten odotetun tappion laskennassa luottoluokitustietoihin pohjautuvaa mallia.

Mallissa haetaan ostoerille sekä hankintahetken että raportointihetken luottoluokitukset ja konvertoidaan ne PD-luvuiksi. Ensisijaisesti käytetään ulkoisien luottoluokitusten keskiarvoja, toissijaisesti sisäistä luottoluokitusta mikäli ulkoisia luokituksia ei ole.

PD:t vastaavat historiallisia toteutuneita maksukyvyttömyksiä luottoluokitusluokittain kullekin luottoluokitusluokittain kullekin aikavälille luottoluokituksen antohetkestä. Historiadata johon määritetty vastaavuus pohjautuu, on kattava ja pitkälti aikaväliltä. LGD:t vastaavat myös tutkittuja historiallisia toteumia sijoitus/vakuuslajeittain (senioriteetti, covered bond-status) eikä niitä erikseen arvioida liikkeeseenlaskija -tai sijoituskohtaisesti. Koska ulkoiset luottoluokitukset mittaavat PD:n sijaan kokonaisluottoriskiä (ECL), vaikuttaa niiden tapauksessa LGD ainoastaan ECL:n jakautumiseen PD - ja LGD-komponenttien välillä.

1.5.4.3.1 Saamistodistusten luokittelu arvonalentumisvaiheisiin

Vaiheeseen 2 siirretään sellaiset sijoitukset, joiden yhden vuoden PD on kaksinkertaistunut siten että prosenttiyksiköissä muutos on vähintään 0,2%, sijoitukseen on myönnetty lainanhoitojousto tai sen maksut ovat yli 30 päivää erääntyneet. Vaiheeseen 3 luokitellaan maksukyvyttömään liikkeeseenlaskijaan liittyvät sijoitukset, jos sen maksut ovat erääntyneet yli 90 päivää tai jos asiakas on ongelma-asiakas.

1.5.4.4 Taseen ulkopuolisten erien arvonalentuminen

Useisiin Osuuspankin tarjoamiin tuotteisiin kuuluu vakiona tai jossain elinkaaren vaiheessa nostovara, limiitti tai muu taseen ulkopuolinen luottositoumus. Esimerkiksi valmiusluottoihin, kuten luottokortteihin ja luotollisiin tileihin, sisältyy sekä laina että sitoutuminen nostamattomaan osuuteen. Lisäksi Osuuspankki on myyjäosapuolena erilaisissa takauksissa kuten rahoitustakauksissa sekä muissa kaupallisissa tai viranomais- tai takauksissa, joihin kaikkiin sovelletaan IFRS 9 - standardin arvonalentumisen sääntöjä. Luottositoumusten ja takaus- ja sitoumusten osalta alkuperäisen kirjaamisen katsotaan arvonalentumista koskevia vaatimuksia sovellettaessa tapahtuneen päivänä, jona Osuuspankki tulee peruuttamattoman sitoumuksen osapuoli. Näin ollen odotetun tappion laskennassa huomioidaan vain Osuuspankkia sitovat erät.

Näille erille lasketaan odotettu tappio samoilla periaatteilla kuin luotoille. Samoin luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan samoin perustein. Tällaisille tuotteille mallinnetaan EAD, joka ennustaa vastuiden määrää maksukyvyttömyshetkellä. Se sisältää sekä käyttöasteen että luottovasta-arvokertoimen. Lisäksi toistaiseksi voimassa oleville sopimuksille sovelletaan maturiteettimallia. Mallissa huomioidaan tilanteet, jossa Osuuspankillä on sopimukseen perustuva mahdollisuus vaatia takaisinmaksua ja peruuttaa nostamatonta osuutta koskeva sitoumus, mutta se ei rajoita altistumista luottotappioille sopimuksen mukaisena irtisanomisaikana.

1.5.4.5 Odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaaminen

Pääsääntöisesti odotettavissa olevia luottotappioita varten kirjataan tappiota koskeva vähennyserä lainan kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Kun on kyse luottositoumuksista ja takaus- ja sitoumuksista, tappiota koskeva vähennyserä kirjataan varaukseksi. Niihin tuotteisiin, joihin sisältyy sekä lainasaaminen (ts. rahoitusvaroihin kuuluva erä) että sitoumus nostamattomaan osuuteen (ts. luottositoumus), eikä Osuuspankillä ole mahdollista yksilöidä nostamatonta osuutta koskevaan sitoumukseen liittyviä odotettavissa olevia luottotappioita erillään rahoitusvaroja koskevasta komponentista, luottositoumukseen liittyvät odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan yhdessä rahoitusvaroihin kuuluvan erän tappiota koskevan vähennyserän kanssa.

1.5.4.6 Lopullisen luottotappion kirjaaminen

Lopullisen luottotappion kirjaaminen on taseesta pois kirjaamiseen johtava tapahtuma. Silloin kun rahoitusvaroihin kuuluvaa erää ei voida kohtuudella odottaa saavan perityksi kokonaan tai osaksi, kirjataan lopullinen luottotappio pienentämään suoraan rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräistä kirjanpitoarvoa.

Laina kirjataan pois taseesta, kun vakuudet on realisoitu tai kun konkurssipesän loppukokous on pidetty, velkajärjestely tai yrityssaneeraus on päättynyt tai kun perintä on lopetettu. Taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan saamisten arvonalentumisten oikaisuiksi.

1.5.5 Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta.

1.5.6 Rahoitusvelkojen luokittelu ja myöhempi arvostaminen

Rahoitusvelkoja ovat talletukset ja muut velat luottolaitoksille ja asiakkaille sekä liikkeeseen lasketut velkakirjat ja muut rahoitusvelat.

Rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaupankäyntivelkoihin luokitellaan myös veloitteet toimittaa vastapuolelle arvopapereita, jotka on myyty, mutta jotka eivät ole omistuksessa myyntihetkellä (lyhyeksi myynti).

Osuuspankki ei ole alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä nimenomaisesti luokitellut rahoitusvelkoja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi.

Rahoitusvelat (tai rahoitusvelan osa) poistetaan taseesta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa – toisin sanoen, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Jos Osuuspankki vaihtaa rahoitusvelkoja alkuperäisten lainanantajien kanssa ja jos niiden ehdot poikkeavat huomattavasti toisistaan, vaihtoa on käsiteltävä alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena. Tällöin syntyneet menot tai palkkiot kirjataan osana kuolettamisesta johtuvaa voittoa tai tappiota. Jos vaihtoa tai muutosta ei käsitellä kirjanpidossa kuoletuksena, lasketaan muutetun rahoitusvelan jaksotettu hankintameno uudelleen diskonttaamalla muutetut sopimusperusteiset rahavirrat käyttämällä alkuperäistä efektiivistä korkokantaa. Rahoitusvelan jaksotetun hankintamenon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Syntyneillä menoilla tai palkkioilla oikaistaan velan kirjanpitoarvoa, ja ne kirjataan kuluiksi ehdoiltaan muuttuneen velan jäljellä olevana juoksuaikana. Osuuspankki ei ole tehnyt rahoitusvelkojen vaihtoja olemassa oleviin rahoitusvelkoihin.

Osuuspankki voi osallistua OP-Asuntoluottopankki Oyj:n väliluottomalliin, jossa osuuspankki saa rahoitusvelkoihin merkittävän väliluoton OP-Asuntoluottopankki Oyj:ltä, kun osuuspankin taseessa olevia asuntovakuudellisia luottoja merkitään OP-Asuntoluottopankki Oyj:n joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi.

1.5.7 Pitkäaikaissäätämissopimukset

Osuuspankit, jotka tarjoavat PS-palveluja, vastaanottavat asiakkaan suorittamat maksut tarkoitusta varten avatulle talletussuojan piiriin kuuluvalla säästämistilille. Jos säästövarat jätetään säästämistilille tai sijoitetaan osuuspankin tarjoamalle muulle talletustilille, merkitään säästövarat pankin taseessa talletusvelkoihin. Jos säästövarat sijoitetaan sopimuksen mukaisesti muihin sijoituskohteisiin, kirjataan sijoitetut varat pois säästämistililtä ja pankki kirjaa ne taseen ulkopuoliseen säästämissopimuskohtaiseen reskontraan.

Säästövarojen sijoittamisesta saadut korot, osingot ja muut tuotot sekä sijoituskohteiden ja niihin liittyvien oikeuksien luovutuksesta ja pääoman takaisinmaksusta kertyvät varat kirjataan taseessa olevalle säästämistilille, jollei varoja välittömästi sijoiteta uudelleen. Säästämissopimuksen mukaiset kulut ja palkkiot kirjataan tulosvaikutteisesti säästämistiliä veloittaen.

1.5.8 Johdannaisopimukset

Osuuspankki voi tehdä johdannaisopimuksia suojaustarkoituksessa joko taloudellisina suojina tai kirjanpidollisen suojauslaskennan säännöin. Suojauksessa käytetään korkojohdannaisia ja korko-optioita. Osuuspankki noudattaa IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa.

Osuuspankilla ei ole johdannaisopimuksia joiden vastapuoli olisi osuuspankkien yhteenliittymän (eli OP Ryhmän) ulkopuolinen yhtiö. Sopimusvastapuolena on aina OP Yrityspankki Oyj. Jos OP Yrityspankki olisi maksukyvytön, niin silloin osuuspankkien yhteenliittymän muut yhtiöt takaisivat OP Yrityspankin vastuut.

Johdannaiset kirjataan alun perin käypään arvoon ja sen jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Tästä syntyvän voiton tai tappion kirjaaminen riippuu siitä, onko johdannainen määritelty suojaustarkoitukseen ja minkä luonteista erää se suojaa.

Johdannaisopimuksista taseeseen merkityt positiiviset arvonmuutokset kirjataan taseen vastaavaa -puolen erään Johdannaisopimukset ja negatiiviset taseen vastattavaa -puolen erään Johdannaisopimukset. Koronvaihtosopimusten

vaihdettavat korot jaksotetaan ajan kulumisen perusteella taseen siirtosaamisiin ja siirtovelkoihin sekä vastaerät nettona tuloslaskelman korkoihin.

1.5.8.1 Taloudelliset suojat

Taloudellisessa suojaamisessa suojataan tiettyä tase-erää, positiota tai kassavirtaa tulevaisuuden arvonmuutoksia vastaan sovellettavan riskienhallintastrategian mukaisesti. Koska suojauksen tehokkuutta ei ole tarkoituksenmukaista todentaa suojauslaskennan säännöillä, suojaustapaa kutsutaan muutoin suojaavaksi. Taloudellisessa suojauksessa johdannaissopimuksen käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan arvopaperikaupan nettotuottoihin.

1.5.8.2 Suojauslaskenta

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi sekä pankin riskiasema on kuvattu toimintakertomuksen Riskienhallinta kappaleessa. Soveltamalla suojauslaskentaa korkoriskiä suojaaviin johdannaisiin eliminoidaan johdannaisista muutoin aiheutuvaa tulosvolatiliteettia.

Suojauslaskenta tarkoittaa tehokkaaksi todennetun suojaussuhteen kirjanpidollista laskentakäytäntöä, jossa suojaavan instrumentin käyvän arvon muutokset kumoavat suojatun kohteen käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset kokonaan tai osittain.

Suojauslaskenta käsittää korkoriskin suojauksen soveltamalla käyvän arvon tai rahavirran suojausta.

Osuuspankeilla voi olla suojauslaskennan piirissä sekä rahoitusvaroja että rahoitusvelkoja, kuten lainat ja saamiset – ryhmään sisältyvä yksittäinen luotto tai luottokanta, käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattava saamistodistus sekä muiden rahoitusvelkojen yksilöity määräaikaistalletuserä tai liikkeeseen laskettu emissio. Osuuspankit käyttävät korkosuojaukseen sekä perinteisiä koronvaihtosopimuksia että OTC swap-johdannaisia. Vastapuolena on aina OP Yrityspankki Oyj.

Suojaukseen käytettyjen johdannaisten ja suojauksen kohteet yksilöidään suojausta aloitettaessa. Samoin dokumentoidaan suojaussuunnitelma ja suojauksen tavoitteet. Lisäksi jokaisena tilinpäätöspäivänä osoitetaan suojauksen tehokkuus.

1.5.8.3 Käyvän arvon suojauslaskenta

Käyvän arvon suojausta sovelletaan kiinteäkorkoisten lainojen korkoriskiltä suojautumiseen täysimääräisesti. Suojaavan johdannaistrumentin ja suojattavan kohteen korkoriskistä johtuvat käyvän arvon muutokset kirjataan suojauslaskennan nettotuottoihin. Suojattujen lainojen arvostustulos esitetään taseen erässä Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä. Korkoputkijohdannaisella suojattujen lainojen arvostustulos esitettiin vertailukaudella taseen erässä Johdannaissopimukset.

1.5.8.4 Rahavirran suojauslaskenta

Euribor –sidonnaisen luottokannan tulevien korkovirtojen korkomuutosta suojaavat koronvaihtosopimukset, jotka on dokumentoitu rahavirtaa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksessa tehokkaita, kuuluvat rahavirran suojauslaskennan piiriin. Osuuspankin rahoitustaseen korkoriskiä hallitaan korkoriskin valvontarajan ja pankin itselleen määrittämän korkoriskilimiitin puitteissa.

Rahavirran suojauksessa euribor-sidonnaisen luottokannan tulevaa korkovirtaa vaihdetaan koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon siltä osin kun on tarpeen Osuuspankin riskienhallintastrategian mukaisesti.

Koronvaihtosopimuksista jaksotettavat siirtyvät korot kirjataan suoriteperusteisesti. Korkokertymät esitetään taseen siirtosaamisissa tai siirtovelloissa. Molempien vastaerä kirjataan nettona korkokatteen Korkotuotot johdannaisopimuksista –erään. Nettokorko on joko korkotuotto tai korkotuoton oikaisu.

Rahoitusjohdannaisena käytettävät koronvaihtosopimukset arvostetaan käypään arvoon sopimuskohtaisesti. Käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan suoraan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon laskennallisella verovelalla vähennettynä. Tehoton osuus kirjataan tuloslaskelmaan.

1.6 TILINPÄÄTÖSERIEN NETOTTAMINEN

Tuloslaskelmassa ilmoitetaan tuotto- ja kuluerät erikseen niitä toisistaan vähentämättä, jollei tuoton ja kulun yhdistäminen yhdeksi eräksi ole perusteltua oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Milloin osuuspankilla on saaminen siltä, jolle pankki itse on velkaa, esitetään saaminen ja velka taseessa erikseen, jollei pankilla ole lakisääteistä oikeutta kuittaamiseen ja jollei pankki aio käyttää oikeuttaan kuittaukseen.

1.7 ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaan rahan määräinen omaisuus, velat ja muut sitoumukset muutetaan Suomen rahaksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräisten erien muuttamisesta Suomen rahaksi syntyvät kurssierot kirjataan tuloslaskelman erään Valuuttatoiminnan nettotuotot.

1.8 OSAKKEET JA OSUUDET OMISTUSYHTEYSYRITYKSISSÄ JA SAMAA KONSERNIIN KUULUVISSA YRITYKSISSÄ

Osakkeet ja osuudet sekä muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset omistusyhteisyrityksiin sekä samaan konserniin kuuluviin yrityksiin merkitään hankintameno, tai jos erän arvon todetaan tilinpäätöspäivänä arvonalentumisen johdosta olevan alempi kuin hankintameno, arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintameno. Arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot.

1.9 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomaan omaisuuteen kuuluvien vastikkeellisesti hankittujen oikeuksien ja varojen hankintameno aktivoidaan ja poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Myös mahdollisesti aktivoidut muut pitkävaikutteiset menot poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan.

Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alun perin hankintameno. Jos aineettoman hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen poistamaton hankintameno, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Kehittämismenot aktivoidaan, jos niiden odotetaan tuottavan tuloa useampana tilikautena. Aktivoidut kehittämismenot poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Mikäli vaikutusaikaa ei voida arvioida luotettavalla tavalla, kehittämismenot poistetaan enintään kymmenessä vuodessa. Tutkimusmenot kirjataan tilikaudella kuluksi.

Aineettomien hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.10 AINEELLISET HYÖDYKKEET

1.10.1 Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöjä omistetaan vuokratuottojen, omaisuuden arvonnousujen tai molempien hankkimiseksi. Sijoituskiinteistöiksi luetaan myös sellaiset kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat vuokrattavien tilojen hallintaan sekä maksamatta jääneen saamisen sijaan tulevat kiinteistöt. Jos suorassa omistuksessa olevasta kiinteistöstä osa vuokrataan ja oman käytön osuus on vähäinen (alle viisi prosenttia pinta-alasta), luokitellaan se sijoituskiinteistöksi. Jos osa tavallisen kiinteistöyhtiön omistamista tiloista on sijoituskäytössä ja oman käytön osuus on vähäinen (alle viisi prosenttia kiinteistöyhtiön omistamien tilojen pinta-alasta), luokitellaan osakkeet sijoituskiinteistöiksi.

Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenoon. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet sekä maa-, vesi- ja metsäalueet merkitään hankintamenoon. Kiinteistöihin voi kohdistua arvonorotuksia, joiden vastaerä on kirjattu arvonorotusrahastoon. Arvonorotuksista ei tehdä poistoja. Kiinteistöjen perusparannusmenot aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaisin poistoin kuluksi.

Mikäli sijoituskiinteistön todennäköinen luovutushinta on pysyvästi alempi kuin kirjanpitoarvo, kirjanpitoarvon ja todennäköisen luovutushinnan erotus poistetaan sinä tilikautena, jolloin arvonalennus todetaan.

Sijoituskiinteistöiksi luokiteltujen liike-, toimisto- ja teollisuustilojen käypä arvo määritellään pääasiassa suoraan pääomitukseen perustuvalla tuottoarvomenetelmällä. Maa-, vesi- ja metsäalueiden sekä asuntojen käypä arvo arvioidaan pääasiassa kauppahintamenetelmällä. Arvonalennusten kirjaaminen perustuu niiden pysyvyyteen ja olennaisuuteen.

Sijoituskiinteistöjen tuotot, kulut, myyntivoitot ja –tappiot, suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.

Sijoituskiinteistöksi rakennettavat uudet kiinteistöt (tai kiinteistöyhteisöosakkeet) kirjataan ennen valmistumista IAS 40-standardin mukaisesti keskeneräiseksi käyttöomaisuushyödykkeeksi sijoituskiinteistöjen ryhmään ja otetaan huomioon sijoituskiinteistöjen käyvän arvon määrittelyssä jo ennen valmistumista.

1.10.2 Muut kiinteistöt

Muilla kiinteistöillä tarkoitetaan omassa käytössä olevia kiinteistöjä, jotka ovat pankin omassa käytössä konttori-, varasto- tai muina sellaisina tiloina taikka henkilökunnan asumis-, virkistys- tai muussa sellaisessa käytössä, sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat tällaisten tilojen hallintaan. Omassa käytössä oleviksi kiinteistöiksi luetaan myös sellaiset suorassa omistuksessa olevat kiinteistöt, joista osa on vuokrattu, mutta vuokrattujen tilojen osuutta ei voida myydä erikseen, ja oman käytön osuus tällaisissa tiloissa on yli viisi prosenttia pinta-alasta. Tavallisen kiinteistöyhtiön osakkeet luetaan omassa käytössä oleviksi, jos yhtiön omistamista tiloista yli viisi prosenttia on omassa käytössä.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tasearvoa määritettäessä otetaan lähtökohdaksi hyödykkeen arvo varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin. Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenoon. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet sekä maa-, vesi- ja metsäalueet merkitään hankintamenoon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen osalta arvioidaan jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, onko mitään viitteitä siitä, että jonkin kiinteistön arvo on alentunut. Viitteitä arvon alentumisesta ovat merkittävä markkina-arvon alentumien, todisteet epäkuranttiudesta tai fyysisestä vahingoittumisesta. Jos omassa käytössä olevan kiinteistön todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämän tulon arvioidaan olevan pysyvästi vielä poistamatonta hankintamenoa pienempi, erotus kirjataan arvonalennuksena kuluksi.

Kiinteistöihin voi kohdistua arvonorotuksia, joiden vastaerä on kirjattu arvonorotusrahastoon. Arvonorotuksista ei tehdä poistoja. Kiinteistöjen perusparannusmenot aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaisin poistoin kuluksi.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tuotot ja myyntivoitot kirjataan tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut tuotot sekä kulut ja myyntitappiot tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

Konsernitilinpäätöksessä vähemmistön osuus tytäryhtiön kiinteistöistä esitetään muissa kiinteistöissä ja niihin kohdistuvat tuotot esitetään tuloslaskelman erässä Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut erässä Liiketoiminnan muut kulut.

1.10.2.1 Arvonkorotusten periaatteet ja niiden kohteiden arvonmääritysmenetelmät

Arvonkorotuksia voidaan tehdä maa-alueisiin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin, joiden todennäköinen luovutushinta tilinpäätöspäivänä on pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi. Arvonkorotusten kohteena olevien maa-alueiden ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden arvot perustuvat arviokirjoihin.

1.10.2.2 Taseesta pois kirjaaminen

Sijoituskiinteistö tai omassa käytössä oleva kiinteistö kirjataan pois taseesta, kun se luovutetaan tai kun kiinteistö poistetaan pysyvästi käytöstä eikä sen luovuttamisesta ole odotettavissa vastaista taloudellista hyötyä.

1.10.2.3 Muut aineelliset hyödykkeet

Muut aineelliset hyödykkeet merkitään taseeseen hankintamenoon ja kirjataan vaikutusaikaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Jos hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen poistamaton hankintameno, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.10.3 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintameno poistetaan vaikutusaikanaan hyödykkeen taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Maa-alueista ja kiinteistöyhteisöjen osakkeista ei tehdä poistoja. Poistojen tekeminen aloitetaan sen jälkeen kun kohde on hankittu tai kun se on valmistunut ja otettu käyttöön.

Taloudelliset vaikutusajat ovat pääsääntöisesti seuraavat:

Rakennukset	30 – 40 vuotta
Koneet ja kalusto	3 – 6 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	3 – 10 vuotta

1.11 VUOKRASOPIMUKSET

Vuokrasopimukset luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi tai muiksi vuokrasopimuksiksi liiketoimen tosiasiallisen sisällön mukaan. Vuokrasopimus on rahoitusleasingsopimus, mikäli se siirtää vuokralle ottajalle olennaisilta osin omistamiselle ominaiset riskit ja edut. Muutoin se on muu vuokrasopimus. Vuokrasopimukset luokitellaan sopimuksen syntymisajankohtana.

Muulla vuokrasopimuksella vuokralle annetut hyödykkeet esitetään aineellisissa hyödykkeissä, ja vuokratuotot kirjataan tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut tuotot. Sijoituskiinteistöjen vuokratuotot kirjataan tuloslaskelman erään Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.

Rahoitusleasingsopimuksin vuokralle otettuja hyödykkeitä tai muita vuokrasopimuksia ei merkitä taseeseen. Vuokrat merkitään kuluksi tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

1.12 VUOKRASOPIMUKSET KONSERNITILINPÄÄTÖKSESSÄ

Kyseessä on IFRS 16 mukaisesti käsiteltävä vuokrasopimus, mikäli seuraavat ehdot täyttyvät kaikilta osin

- sopimus perustuu yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan niin, että Osuuspankki-konserniin kuuluvilla yhtiöillä tai sen työntekijöillä on oikeus päättää omaisuuserän käytöstä koko vuokrakauden aikana silloin, kun Osuuspankki-konserni on vuokralle ottajana, ja asiakkaalla tai sen konserniin kuuluvilla yhtiöillä on päätäntävalta kohteen käytöstä silloin, kun Osuuspankki-konserni on vuokralle antajana
- sopimuksella sovitaan oikeuksista ja velvollisuuksista ja niihin liittyvistä maksuista
- sopimuksella yksilöity omaisuuserä on vain Osuuspankki-konserniin kuuluvien yhtiöiden ja työntekijöiden käytössä silloin, kun Osuuspankki-konserni on vuokralle ottajana, ja asiakkaan tai sen konserniin kuuluvien yhtiöiden käytössä silloin, kun Osuuspankki-konserni on vuokralle antajana

1.12.1 Osuuspankki-konserni vuokralle ottajana

Vuokralle otetut vuokrasopimukset on kirjattu taseeseen käyttöoikeusomaisuuseräksi ja vuokrasopimusvelaksi. Vuokralle otetut sopimukset ovat pääosin toimitilojen vuokrasopimuksia. Vuokralle otetut käyttöoikeusomaisuuserät esitetään aineellisissa hyödykkeissä, ja ne poistetaan pääsääntöisesti vuokra-aikana. Vastaava vuokrasopimusvelka esitetään muissa veloissa sekä niiden korkokulut tuloslaskelman korkokuluissa.

Osuuspankki määrittelee vuokralle otettujen sopimusten vuokra-ajaksi:

- sopimuksen kiinteän keston, jota ei voi jatkaa tai keskeyttää ilman painavaa syytä tai sanktiota tai
- johdon arvion mukaan korkeintaan kolme vuotta, kun kyseessä on toistaiseksi voimassa oleva toimitilasopimus, jonka irtisanomisaika on molemminpuolinen. Jos sopimus on ensin kiinteä ja jatkuu sen jälkeen toistaiseksi voimassaolevana kuten edellä kuvattiin, on vuokra-aika näiden yhdistelmä. Kun tällainen sopimus on irtisanottu, vuokra-ajaksi määritellään irtisanomisaika. Osuuspankki arvioi vuokra-aikaa määrittäessään olevan kohtuullisen varmaa, että toimitiloissa ollaan pidempään, koska toimitilasopimusten kohteet ovat sijainniltaan keskeisiä eikä vastaavia korvaavia tiloja ole välttämättä saatavilla.
- vuokralle antajan irtisanomisajan, jos kyseessä on toistaiseksi voimassa oleva muu kuin toimitilasopimus, jonka irtisanomisaika on molemminpuolinen. Sopimuksen vuokra-aikaa jatketaan aina irtisanomiskauden päätyttyä uudella irtisanomisajalla, ellei sopimusta ole irtisanottu. Osuuspankki arvioi vuokra-aikaa määrittäessään olevan kohtuullisen varmaa, että sopimukset on tehty pidemmäksi ajaksi, koska tällaisten sopimusten jatkuva päättäminen ja uusiminen ei olisi taloudellisesti kannattavaa.
- tai vuokrakohteen käyttöiän, jos se on lyhempi kuin edellä mainitut vuokra-ajat.

Vuokrasopimusvelan laskennassa osuuspankki käyttää yleensä vuokralle ottajan lisäluoton korkoa. Lisäluoton korkona käytetään OP Ryhmän keskuspankin noteeraamaa korkoa, jolla keskuspankki antaa luottoa osuuspankeille.

Osuuspankki soveltaa vuokralle ottajalle sallittuja kirjaamista koskevia helpotuksia. Arvoltaan vähäisistä ja lyhytaikaisista vuokrasopimuksista tilikauden kulut kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin. Näihin vuokrasopimuksiin sisältyy kannettavia tietokoneita, matkapuhelimia ja pienempiä koneita ja laitteita sekä kertaluonteisesti vuokrattuja koneita ja laitteita.

1.12.2 Osuuspankki- konserni vuokralle antajana

Osuuspankki- konserni luokittelee vuokralle annetut hyödykkeet sopimuksen syntymisajankohtana rahoitusleasingsopimuksiksi tai operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi liiketoimen tosiasiallisen sisällön mukaan. Vuokrasopimus on rahoitusleasingsopimus, mikäli se siirtää vuokralaiselle olennaisilta osin omistamiselle ominaiset riskit ja edut. Muutoin se on operatiivinen vuokrasopimus. Vuokrasopimukset luokitellaan sopimuksen syntymisajankohtana. Osuuspankilla ei ole rahoitusleasingsopimuksiksi luokiteltavia vuokrasopimuksia.

Operatiivisella vuokrasopimuksella vuokralle annetut hyödykkeet esitetään aineellisissa hyödykkeissä, ja ne poistetaan tasapoistoin vuokra-ajan kuluessa. Vuokratuotot esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa, ja ne kirjataan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa. Vuokralle annettujen sopimusten vuokra-ajaksi määritetään sopimuksessa määritetty kiinteä kesto, jota ei voi jatkaa tai keskeyttää ilman painavaa syytä tai sanktiota.

1.13 PAKOLLISET VARAUKSET

Tuotoista vähennetään velvoitteista vastaisuudessa aiheutuvat menot ja menetykset, kun ne kohdistuvat päätyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen, niiden toteutumista pidetään tilinpäätöstä laadittaessa varmana tai todennäköisenä, niitä vastaava tulo ei ole varma eikä todennäköinen ja perustuvat lakiin ja sitoumukseen sivullista kohtaan. Kun menon tai menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisaikaa ei tiedetä, merkitään se taseen pakollisiin varauksiin enintään sen todennäköiseen määrään. Jos määrä ja toteutumisaika on tiedossa, merkitään se siirtovelaksi.

1.14 OMA PÄÄOMA

Osuuspankin omaan pääoman sisältyvät osuuspankkien omistaja-asiakkaiden jäsenosuusmaksut sekä omistaja-asiakkaiden tekemät sijoitukset Tuotto-osuuksiin. Osuuspankilla on ehdoton oikeus erillisellä päätöksellä kieltäytyä sekä jäsenosuuden että Tuotto-osuuden palauttamisesta. Normaalitylanteessa osuuspääomia voidaan kuitenkin vuosittain palauttaa viranomaisen antamissa rajoissa.

Jäsenosuusmaksu ja siitä seuraava omistaja-asiakkuus antaa mahdollisuuden osallistua osuuspankin päätöksentekoon. Osuuspankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä jäsenosuuden palauttamisesta. Jäsenosuudelle ei makseta korkoa.

Tuotto-osuudella ei ole äänivaltaa. Osuuspankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä Tuotto-osuuden pääoman ja koron maksusta. Tuotto-osuuksille mahdollisesti maksettava korko on kaikille Tuotto-osuuksille saman suuruinen. Korko kirjataan velaksi ja vähennetään omasta pääomasta, kun päätös maksusta on tehty.

1.15 TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Konserniyriytysten erillistilinpäätöksissä taseen tilinpäätössiirtojen kertymän poistoero sisältää tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertyneen erotuksen. Veroperusteiset varaukset sisältää tehdyt vapaaehtoiset tilinpäätössiirrot, jotka ovat verolain sallimia tilinpäätössiirtoja. Tällainen on mm. elinkeinoverolain talletuspankeille sallima luottotappiovaraus. Lain mukaan talletuspankki saa vähentää verovuonna tehdyn luottotappiovarauksen, jonka määrä on enintään 0,6 prosenttia verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä. Verovuonna ja aikaisemmin tehtyjen purkamattomien luottotappiovarausten yhteismäärä saa olla enintään 5 prosenttia verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä.

Tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen sekä veroperusteisten varausten lisäykset ja vähennykset merkitään tuloslaskelman tilinpäätössiirtoihin. Tuloslaskelmassa ja taseessa tilinpäätössiirrot sisältävät myös laskennallisen verovelan. Veroperusteisten varausten määrä ja niiden muutos eivät kuvaa osuuspankin ennakoituja riskejä.

Konsernitaseessa veroperusteiset varaukset jaetaan omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Konsernituloslaskelmassa niiden muutos merkitään jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

1.16 TYÖSUHDE-ETUUDET

1.16.1 Eläke-etuudet

Työntekijöiden lakisääteinen eläketurva on hoidettu Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisessa ja lisäeläketurva OP-Eläkesäätiössä tai OP-Henkivakuutuksessa. Eläkesäätiö on suljettu uusilta työntekijöiltä 1.7.1991 lukien ja OP-Henkivakuutuksen ryhmäeläkevakuutus 2005 lukien. Eläkevastuut on kokonaisuudessaan katettu.

1.16.2 Muuttuva palkitseminen

Muuttuva palkitseminen koostuu tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahastosta. OP Ryhmän strategiset tavoitteet huomioidaan tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahaston mittareissa.

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen noudattaa finanssi- ja rahoitusalan sääntelyä ja perustuvat OP Ryhmän strategiaan sekä vuosisuunnitelman mukaisiin tavoitteisiin. OP Ryhmän palkittamisen periaatteissa on huomioitu ryhmän riskiasema ja riskienhallintamenetelmät. Ansaintamittarien tavoitteet on mitoitettu niin, etteivät ne kannusta liialliseen riskinottoon. Palkkioiden enimmäismäärät on kaikissa järjestelmissä rajattu. Palkkioiden maksamiseen liittyy OP Ryhmän vakavaraisuuteen sekä maksuvalmiusvaateeseen sekä yrityksen voitollisuuteen ja henkilön työ- ja toimisuhteen voimassaoloon liittyviä ehtoja.

Muuttuvien palkkioiden maksamisesta henkilöille, joiden toiminnasta voi aiheutua yritykselle merkittävää riskiä ("riskiprofiiliin vaikuttava henkilö") on säädetty mm. laissa Luottolaitostoinnasta (233/2021) ja sijoituspalvelulaisissa (213/2012). Riskiprofiiliin vaikuttavaan henkilöryhmään kuuluu OP Ryhmässä mm. toimitusjohtajat ja muut toiminnan johtamiseen osallistuvat henkilöt sekä sisäiseen valvontatoimeen kuuluvat henkilöt.

Mikäli riskiprofiiliin vaikuttavan henkilön palkkiot ansaintavuodelta ylittävät 50.000 € tai muodostavat vähintään kolmasosan vuotuisista yhteenlasketuista palkkioista, maksetaan palkkiosta ansaintavuotta seuraavana vuonna 60 % ja loppuosa 40 % palkkiosta maksetaan seuraavien neljän vuoden aikana neljässä yhtä suuressa erässä niin, että maksusuoritusten välillä on vähintään vuosi. Muuttuvasta palkkiosta puolet maksetaan rahana ja puolet sidotaan OP Osuuskunnan hallituksen päättämään viiteinstrumentin arvoon. Viiteinstrumenttiin sidottu palkkio maksetaan henkilölle vuoden odotusajan jälkeen.

1.16.3 Henkilöstörahasto

Osuuspankki voi kuulua OP Ryhmän yhteiseen henkilöstörahastoon. Rahastolle maksetaan voittopalkkiota ennalta sovittujen periaatteiden mukaan riippuen OP Ryhmän tavoitteiden saavuttamisesta. Rahastoon maksettavat voittopalkkioerät kirjataan tuloslaskelman erään Palkat ja palkkiot, vastaerä kirjataan siirtovelaksi, kunnes se maksetaan.

OP Ryhmän henkilöstörahastolle maksettava voittopalkkioerä vuonna 2021 perustui seuraavien tavoitteiden saavuttamiselle. Kulujen ja tuottojen kasvuoero (paino 50 %) sekä keskittäjäasiakkaiden määrän nettokasvu (paino 50 %).

1.16.4 Tulospalkkiojärjestelmä

Tulospalkkiojärjestelmän ansaintajakso on 6 tai 12 kuukautta. Järjestelmä perustuu vuosisuunnittelusta johdettuihin pankki-, tiimi- tai henkilökohtaisiin tavoitteisiin ja kattaa koko henkilöstön. Mittaristossa näkyy vahvasti mm. asiakaskokemus, myynti sekä strategiasta johdetut tavoitteet. Palkkiot maksetaan kokonaan rahana, ellei henkilöön sovelleta sääntelyn mukaista lykkäysmenettelyä, jolloin puolet palkkioista maksetaan rahana ja puolet viiteinstrumentin arvoon sidottuna. Järjestelmän kulut jaksetaan ansaintajakson alusta maksuhetkeen asti (oikeuden syntymisjaksolle) henkilöstökuluihin ja vastaava velka kirjataan siirtovelkoihin.

1.17 TULOVEROT

Tuloslaskelman tuloverot muodostuvat verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien tilikausien veroista ja laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutoksesta.

Laskennallinen verovelka lasketaan ja merkitään taseeseen kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista jaksotuseroista ja muista väliaikaisista eroista.

Laskennallinen verosaaminen lasketaan ja merkitään taseeseen kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä vähennyskelpoisista jaksotuseroista ja muista väliaikaisista eroista ja verotuksessa vahvistetuista tappioista, jos on todennäköistä, että vähennyskelpoiset väliaikaiset erot ja verotukselliset tappiot voidaan verotettavan tulon kertymisen ansioista hyödyntää.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan sen säädetyn verokannan mukaan, jonka ennakoidaan olevan voimassa väliaikaisen eron purkautuessa. Mikäli laskennallinen vero aiheutuu tase-eristä, joiden muutokset eivät vaikuta tuloslaskelmaan, kirjataan erään liittyvän laskennallisen verovelan tai -saamisen muutos omaan pääomaan.

Konsernin tuloslaskelmaan merkittävä laskennallisen veron muutos muodostuu tilinpäätössiirtoihin, yhdistelytoimenpiteisiin ja konserniyritysten omiin tuloslaskelmiin perustuvista eristä.

1.18 TULOUTUSPERIAATTEET

Palkkiotuotot ja -kulut palveluista kirjataan palvelun suorittamisen yhteydessä. Sellaisista kertamaksullisista palkkioista, jotka koskevat useita vuosia ja joita mahdollisesti joudutaan palauttamaan myöhemmin, tuloutetaan vain tilikaudelle kuuluva osuus. Osingot tuloutetaan pääsääntöisesti silloin kun osinkoa jakavan yhtiön yhtiökokous on tehnyt päätöksen osingon jaosta.

Korollisten omaisuus- ja velkaerien korkotuotot ja -kulut kirjataan efektiivisen koron menetelmällä. Efektiivisen koron menetelmästä kerrotaan tarkemmin laatimisperiaatteiden kappaleessa Jaksotettu hankintameno. Myös sellaisten saamisten korot tuloutetaan, joiden erääntyneitä maksuja on hoitamatta. Saamisen hankintamenon ja sen nimellisarvon välinen ero jaksotetaan korkotuottoihin ja velasta saadun määrän ja sen nimellisarvon erotus korkokuluihin.

1.19 TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina käsitellään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia, joita ovat mm. takaukset ja erilaiset takuusitoumukset, sekä asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia, joita ovat mm. sitovat lisäluottojärjestelyt, luottolupaukset, käyttämättömät luottolimiitit ja arvopapereiden merkintäsitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset merkitään taseen ulkopuolisiksi sitoumuksiksi sen määräisinä, mitä takaus kulloinkin enintään vastaa. Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset merkitään sen määräisinä, mitä niiden perusteella enintään voidaan joutua maksamaan.

1.20 VIRANOMAISMAKSUT

Osuuspankki maksaa eri viranomaisille maksuja. Talletussuojasta vastaa Rahoitusvakausturvasto. Pankkivalvonnasta vastaa Euroopan keskuspankki. Menettelytapa- ja makrovalvonnasta vastaa Finanssivalvonta. Kriisinratkaisusta vastaa EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). Viranomaismaksut kirjataan vuoden alussa kokonaisuudessaan liiketoiminnan muihin kuluihin.

1.20.1 Vakausmaksu

Vakauserä kerätään euroalueen kriisinratkaisurahastoon (Single Resolution Fund, SRF) vuoteen 2023 asti siten, että rahaston tavoitetaso, vähintään 1 prosenttia korvattavien talletusten määrästä, saavutetaan. Kriisinratkaisurahastoa hallinnoi EU:n kriisinratkaisuneuvosto, joka päättää myös vakauserä maksujen määrästä. SRF varmistaa, että rahoitussektori rahoittaa rahoitusjärjestelmän vakauttamisen. Vakausmaksu määräytyy pankin merkittävyyden ja riskiprofiilin perusteella.

1.20.2 Talletussuojamaksu

Vanhaan talletussuojarahastoon kerätyt varat ylittävät tällä hetkellä talletussuojan tasoa koskevat EU vaatimukset. Sääntöjensä nojalla vanha talletussuojarahasto huolehtii jäsenpankilleen määrättävistä talletussuojamaksuista uuteen talletussuojarahastoon siinä suhteessa kun kukin jäsenpankki on vuosien kuluessa kartuttanut vanhaa talletussuojarahastoa. Rahoitusvakausrahoitus määrää maksun jokaiselle jäsenpankille mutta laskuttaa sen suoraan vanhalta talletussuojarahastolta.

1.20.3 Rahoitusvakausviraston hallintomaksu

Rahoitusvakausviraston hallintomaksu perustuu samaan laskentamenetelmään kuin Finanssivalvonnan valvontamaksu.

1.20.4 Finanssivalvonnan valvontamaksu

Finanssivalvonnan valvontamaksu koostuu suhteellisesta valvontamaksusta, joka perustuu taseen loppusummaan, sekä kiinteästä perusmaksusta.

1.20.5 Euroopan keskuspankin valvontamaksu

Osana OP Ryhmää osuuspankki on Euroopan keskuspankin (EKP) valvonnassa. EKP:n valvontamaksu määräytyy pankin merkittävyyden ja riskiprofiilin perusteella, EKP määrää valvontamaksun OP Ryhmän keskusyhteisölle, joka jakaa sen OP Ryhmän jäsenpankeille.

1.21 KORONAVIRUSPANDEMIA (COVID-19)

Koronaviruspandemian (COVID-19) aiheuttaman merkittävien taloudellisten vaikutusten ehkäisemiseksi EU-maat ottivat vuonna 2020 käyttöön erilaisia taloudellisia tukitoimia. Suomessa lainanantoon liittyvät talouden tukitoimet kohdistuvat Finnveran rahoitusvaltuuksien nostamiseen 12 miljardiin euroon. Näin ollen yritykset voivat hakea käyttöpääomaa koronakriisin yli selviämiseen Finnvera-takauksen avulla. Finnveran takaukset vaikuttavat ECL-laskennassa LGD-komponenttiin pienentäen siten ECL:n määrää.

Osuuspankki on tarjonnut itsenäisesti asiakkailleen mahdollisuuden asuntoluottojen lyhennysvapaaseen 12 kuukauden ajaksi. Yritysten osalta maksuaikojen muutokset arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Lisäksi on hyödynnetty Finnveran tarjoamia takauksia. Maksuohjelmamuutoksissa lainanhoitojoustot ja maksukyvyttömät asiakkaat tunnistetaan normaalin ohjeistuksen mukaisesti. Lyhennysvapaita on koronakriisin aikana toteutettu eniten henkilöasiakkaissa, sekä pienissä ja keskisuurissa yritysasiakkaissa. Vuonna 2021 päättyi paljon keväällä 2020 12 kuukaudeksi myönnettyjä lyhennysvapaita.

ECL-laskennassa makroekonomiset tekijät päivitetään kvartaaleittain. ECL lasketaan kolmen eri skenaarion painotettuna keskiarvona. Skenaariopainot ovat olleet normaalilla tasolla eli heikko 20 %, perus 60 % ja vahva 20 %. Makroekonomisten ennusteiden päivityksellä ei ollut merkittävää vaikutusta odotettavissa olevien luottotappioiden määrään. Koronakriisin aiheuttamaan taloudelliseen kehitykseen liittyy vielä epävarmuutta.

LUETTELO TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOISTA

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

- 1 Korkotuotot
- 2 Korkokulut
- 3 Leasingtoiminnan nettotuotot
- 4 Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista
- 5 Palkkiotuotot ja -kulut
- 6 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot
- 7 Suojauslaskennan nettotulos
- 8 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot
- 9 Liiketoiminnan muut tuotot
- 10 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
- 11 Liiketoiminnan muut kulut
- 12 Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoon kirjatuista rahoitusvaroista, taseen ulkopuolisista eristä sekä muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot

Tasetta koskevat liitetiedot

- 13 Saamiset luottolaitoksilta
- 14 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
- 15 Leasingkohteet
- 16 Saamistodistukset
- 17 Tappiota koskeva vähennyserä
- 18 Osakkeet ja osuudet
- 19 Johdannaissopimukset
- 20 Aineettomat hyödykkeet
- 21 Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana
- 22 Muut varat
- 23 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot
- 24 Laskennalliset verosaamiset ja -velat
- 25 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
- 26 Muut velat
- 27 Pakolliset varaukset
- 28 Siirtovelat ja saadut ennakot
- 29 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
- 30 Oma pääoma
- 31 Sidottu ja vapaa oma pääoma sekä jakokelvottomat vapaan oman pääoman erät
- 32 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma 31.12.2021
- 33a Koti- ja ulkomaanrahan määräiset omaisuus- ja velkaerät 31.12.2021
- 33b Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käypien arvojen hierarkia 31.12.2021
- 33c Rahoitusvarojen ja -velkojen IFRS 9- standardin mukainen luokittelu 31.12.2021

Muut liitetiedot

- 34 Vakuudeksi annettu omaisuus 31.12.2021
- 35 Lisäeläketurva
- 36 Rahoitusleasing- ja muut vuokravastuut
- 37 Taseen ulkopuoliset sitoumukset
- 38 Muut vastuusitoumukset ja vastuut tilikauden päättyessä
- 39 Henkilöstö ja toimeilinten jäsenet sekä lähipiiri
- 40 Omistukset muissa yrityksissä 31.12.2021
- 41 Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt tytäryritykset, joiden tilikausi päättynyt ennen tai jälkeen emoyrityksen tilikautta
- 42 Notariaattitoiminta
- 43 Osuuspankin jäsenten lukumäärä sekä maksamatta olevat ja irtisanotut osuusmaksut 31.12.2021
- 44 Pitkäaikaissäätämispalvelu

1. Korkotuotot

	Konserni		Pankki	
	2021	2020	2021	2020
Saamisista luottolaitoksilta	307 126,48	901 409,18	285 726,50	901 409,18
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	41 062 465,17	40 188 323,98	41 261 354,84	40 285 878,35
Saamistodistuksista	0,00	0,00	0,00	0,00
Johdannaissopimuksista	-1 175 615,61	-668 908,36	-1 175 615,61	-668 908,35
josta rahavirran suojaus	2 427 950,50	2 431 090,80	2 427 950,50	2 431 090,81
Muut korkotuotot	6 981,75	9 888,86	6 981,75	9 888,86
Yhteensä	40 200 957,79	40 430 713,66	40 378 447,48	40 528 268,04
josta korkotuotot vaiheeseen 3 kirjatuista rahoitusvaroista	1 114 296,79	779 979,23	1 114 296,79	779 979,23

2. Korkokulut

	Konserni		Pankki	
	2021	2020	2021	2020
Veloista luottolaitoksille	-644 939,62	-1 192 250,70	-644 939,62	-1 192 250,70
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	853 832,38	2 222 196,82	853 832,38	2 222 196,81
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	0,00	0,00	0,00	0,00
Johdannaissopimuksista ja muista kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä veloista	0,00	0,00	0,00	0,00
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00	0,00
Vuokrasopimuksista	9 412,10	9 657,19		
Muut korkokulut	1 439,50	712,75	1 439,50	712,75
Yhteensä	219 744,36	1 040 316,06	210 332,26	1 030 658,86

Konserniyrityksiltä ja osakkuusyrityksiltä saadut korkotuotot ja niille suoritettut korkokulut

	2021		2020	
	Tytäryrityksiltä	Osakkuusyrityksiltä	Tytäryrityksiltä	Osakkuusyrityksiltä
Korkotuotot	177 489,69	0,00	97 554,38	0,00
Korkokulut	0,00	0,00	0,00	0,00

3. Leasingtoiminnan nettotuotot

	Pankki	
	2021	2020
Vuokratuotot	0,00	0,00
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Arvon alentumiset	0,00	0,00
Leasingomaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot (netto)	0,00	0,00
Palkkiotuotot	0,00	0,00
Muut välittömät tuotot	0,00	0,00
Muut välittömät kulut	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

4. Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista

	Konserni		Pankki	
	2021	2020	2021	2020
Osingot ja osuuspääoman korot				
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	843 561,84	246 606,83	843 561,84	246 606,83
josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista	843 561,84	246 606,83	843 561,84	246 606,83
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta luokitellut	10 952 670,98	14 051 614,00	10 553 803,00	14 051 614,00
Samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Omistusyhteisyyksiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	11 796 232,82	14 298 220,83	11 397 364,84	14 298 220,83

5. Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot	Konserni		Pankki	
	2021	2020	2021	2020
Luotonannosta	3 533 474,85	4 095 294,45	3 533 474,85	4 095 294,45
Talletuksista	982 777,12	40 030,24	982 777,12	40 030,24
Maksuliikenteestä	10 151 627,44	10 654 068,55	10 151 627,44	10 654 162,75
Rahastoista	3 150 824,96	2 151 608,19	3 150 824,96	2 151 608,19
Omaisuuksienhoidosta	2 416 774,32	4 578 438,21	2 416 774,32	4 578 438,21
Lainopillista tehtävistä	1 030 904,43	779 685,55	1 030 904,43	779 685,55
Arvopaperinvälityksestä	664 905,90	446 780,79	664 905,90	446 780,79
Arvopapereiden liikkeeseen laskusta	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuutusten välityksestä	4 133 522,90	3 937 081,59	4 133 522,90	3 937 081,59
Takauksista	596 960,70	553 180,34	596 960,70	553 180,34
Muut	-374 205,44	-838 140,18	-374 205,44	-838 140,18
Yhteensä	26 287 567,18	26 398 027,73	26 287 567,18	26 398 121,93

Palkkiokulut	Konserni		Pankki	
	2021	2020	2021	2020
Maksetut toimitusmaksut	1 333 820,23	1 372 546,23	1 333 772,43	1 372 516,23
Muut	703 469,21	587 690,32	702 107,38	587 720,32
Yhteensä	2 037 289,44	1 960 236,55	2 035 879,81	1 960 236,55

6. Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

Arvopaperikaupan myyntivoitot ja -tappiot	Konserni		Pankki	
	2021	2020	2021	2020
Saamistodistuksista	-6 323,90	11,17	-6 323,91	11,17
Osakkeista ja osuuksista	654,00	26 460,00	654,00	26 460,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	-5 669,90	26 471,17	-5 669,91	26 471,17
Arvopaperikaupan käyvän arvon muutoksesta johtuvat				
Saamistodistuksista	-6 895,51	-2 610,21	-6 895,51	-2 610,21
Osakkeista ja osuuksista	-352 771,62	-108 203,04	-352 771,62	-108 203,04
Muista	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	-359 667,13	-110 813,25	-359 667,13	-110 813,25
Arvopaperikaupan muut tuotot				
Korkotuotot	1 714,25	1 814,21	1 714,25	1 814,21
Johdannaisten nettotuotot	-7 672,51	61 819,35	-7 672,51	61 819,35
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	-371 295,30	-20 708,52	-371 295,30	-20 708,52
Nettotuotot jaksotettavaan hankintamenoön arvostettavista	0,00	0,00	0,00	0,00
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-2 070,43	-1 148,33	-2 070,43	-1 148,33
Kaikki yhteensä	-373 365,73	-21 856,85	-373 365,73	-21 856,85

7. Suojauslaskennan nettotulos

	Konserni		Pankki	
	2021	2020	2021	2020
Suojausinstrumenttien nettotulos	11 808 600,74	-5 956 769,33	11 808 600,74	-5 956 769,33
Suojauskohteiden nettotulos	-11 808 600,74	5 956 769,33	-11 808 600,74	5 956 769,33
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

8. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

	Konserni		Pankki	
	2021	2020	2021	2020
Vuokra- ja osinkotuotot	445 866,54	1 183 759,59	445 866,54	1 183 759,59
Muut tuotot	451,63	1 703,23	451,63	1 703,23
Myyntivoitot	219 646,77	1 963 291,46	219 646,77	1 963 291,46
Vuokrakulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-151 466,00	0,00	-151 466,00	-160 620,03
Myyntitappiot	0,00	-247 191,51	0,00	-247 191,51
Arvon alentumiset ja niiden peruutukset	-292 618,61	206 373,19	-292 618,61	206 373,19
Muut kulut	-325 693,94	-1 018 706,61	-325 693,94	-858 086,58
Yhteensä	-103 813,61	2 089 229,35	-103 813,61	2 089 229,35

9. Liiketoiminnan muut tuotot

	Konserni		Pankki	
	2021	2020	2021	2020
Vuokratuotot omassa käytössä olevista kiinteistöistä	816 604,95	869 959,05	816 604,95	869 959,05
Myyntivoitot omassa käytössä olevista kiinteistöistä	143 173,33	19 047,70	143 173,33	19 047,70
Fuusiivoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	3 732 408,40	635 710,00	3 732 408,40	635 710,00
Yhteensä	4 692 186,68	1 524 716,75	4 692 186,68	1 524 716,75

10. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	Konserni		Pankki	
	2021	2020	2021	2020
Suunnitelman mukaiset poistot	2 161 014,93	2 370 017,58	1 807 764,24	1 788 062,92
Arvonalentumiset	215 001,39	191 535,25	215 001,39	191 535,25
Yhteensä	2 376 016,32	2 561 552,83	2 022 765,63	1 979 598,17

11. Liiketoiminnan muut kulut

	Konserni		Pankki	
	2021	2020	2021	2020
Vuokratulot	161 861,24	157 807,84	521 296,73	750 550,90
Kulut omassa käytössä olevista kiinteistöistä	2 393 483,18	2 020 840,66	2 393 483,18	2 020 840,66
Myyntitappiot omassa käytössä olevista kiinteistöistä	0,00	0,00	0,00	0,00
Fuusiotappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Viranomaismaksut	2 245 485,89	1 810 361,19	2 242 485,89	1 807 361,19
Muut	4 973 283,54	3 575 936,28	4 975 955,77	3 579 798,06
Yhteensä	9 774 113,85	7 564 945,97	10 133 221,57	8 158 550,81

12. Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjatusta rahoitusvaroista, taseen ulkopuolisista sitoumuksista sekä muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot

2021

Konserni

Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista sekä taseen ulkopuolisista eristä

Saamisista luottolaitoksilta
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
Asiakkaan puolesta ja hyväksi annetuista sitoumuksista
Muista
Lopulliset luottotappiot
Palautukset poistetuista saamisista
Yhteensä

Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot

Tytär- ja omistusyhteisyrityksistä
Muista
Yhteensä

Odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot yhteensä

Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjattu
0,00	0,00	0,00
0,00	-270 354,09	-270 354,09
0,00	-52 441,15	-52 441,15
0,00	0,00	0,00
1 307 960,52	0,00	1 307 960,52
0,00	-144 990,27	-144 990,27
1 307 960,52	-467 785,51	840 175,01
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
1 307 960,52	-467 785,51	840 175,01

2021

Pankki

Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintameno-
kirjattavista rahoitusvaroista sekä taseen ulkopuolisista eristä

Saamisista luottolaitoksilta
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
Asiakkaan puolesta ja hyväksi annetuista sitoumuksista
Muista
Lopulliset luottotappiot
Palautukset poistetuista saamisista

Yhteensä

Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja
arvon alentumistappiot

Tytär- omistusyhteisyrityksistä
Muista

Yhteensä

Odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot yhteensä

Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjattu
0,00	0,00	0,00
0,00	-270 354,09	-270 354,09
0,00	-52 441,15	-52 441,15
		0,00
1 307 960,52		1 307 960,52
	-144 990,27	-144 990,27
1 307 960,52	-467 785,51	840 175,01
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
1 307 960,52	-467 785,51	840 175,01

2020

Konserni

Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintameno-
kirjattavista rahoitusvaroista sekä taseen ulkopuolisista eristä

Saamisista luottolaitoksilta
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
Asiakkaan puolesta ja hyväksi annetuista sitoumuksista
Muista
Lopulliset luottotappiot
Palautukset poistetuista saamisista

Yhteensä

Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja
arvon alentumistappiot

Tytär- ja omistusyhteisyrityksistä
Muista

Yhteensä

Odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot yhteensä

Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjattu
0,00	0,00	0,00
1 490 402,32	0,00	1 490 402,32
0,00	-10 487,19	-10 487,19
0,00	0,00	0,00
276 688,76	0,00	276 688,76
0,00	-121 933,67	-121 933,67
1 767 091,08	-132 420,86	1 634 670,22
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
1 767 091,08	-132 420,86	1 634 670,22

2020

Pankki

Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintameno-
kirjattavista rahoitusvaroista sekä taseen ulkopuolisista eristä

Saamisista luottolaitoksilta
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
Asiakkaan puolesta ja hyväksi annetuista sitoumuksista
Muista
Lopulliset luottotappiot
Palautukset poistetuista saamisista

Yhteensä

Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja
arvon alentumistappiot

Tytär- omistusyhteisyrityksistä
Muista

Yhteensä

Odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot yhteensä

Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjattu
0,00	0,00	0,00
1 490 402,32	0,00	1 490 402,32
0,00	-10 487,19	-10 487,19
0,00	0,00	0,00
276 688,76	0,00	276 688,76
0,00	-121 933,67	-121 933,67
1 767 091,08	-132 420,86	1 634 670,22
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
1 767 091,08	-132 420,86	1 634 670,22

13. Saamiset luottolaitoksilta

	Konserni		Pankki	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Vaadittaessa maksettavat				
Talletukset	16 378 850,30	159 991 538,59	16 378 850,30	159 991 538,59
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	16 378 850,30	159 991 538,59	16 378 850,30	159 991 538,59
Muut kuin vaadittaessa maksettavat				
Keskuspankeilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Luottolaitoksilta				
Talletukset	936 931 275,32	529 921 689,76	936 931 275,32	529 921 689,76
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	936 931 275,32	529 921 689,76	936 931 275,32	529 921 689,76
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	953 310 125,62	689 913 228,35	953 310 125,62	689 913 228,35
josta huonommalla etuoikeudella olevat saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00

14. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

Konserni		Tappioita koskeva vähennyserä		Tappioita koskeva vähennyserä
Luotonanto ja takaussaamiset sektoreittain	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Yritykset ja asuntoyhteisöt	1 491 520 912,69	6 347 565,95	1 472 538 624,75	7 054 177,04
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	75 822 550,58	54 932,36	56 024 043,88	11 527,59
Julkisyhteisöt	9 415 489,52	3 034,08	10 360 591,97	14 716,17
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	36 642 358,11	20 975,52	33 751 751,72	10 307,87
Kotitaloudet	1 986 959 464,83	2 960 586,75	1 928 876 179,35	2 566 744,04
Ulkomaat	327 083,25	28,50	374 427,42	4,54
Yhteensä	3 600 687 858,98	9 387 123,16	3 501 925 619,09	9 657 477,25
josta huonommalla etuoikeudella olevat saamiset	0,00		297 062,40	

Pankki

Luotonanto ja takaussaamiset sektoreittain	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Yritykset ja asuntoyhteisöt	1 506 090 912,69	6 347 565,95	1 485 538 624,75	7 054 177,04
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	75 822 550,58	54 932,36	56 024 043,88	11 527,59
Julkisyhteisöt	9 415 489,52	3 034,08	10 360 591,97	14 716,17
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	36 642 358,11	20 975,52	33 751 751,72	10 307,87
Kotitaloudet	1 986 959 464,83	2 960 586,75	1 928 876 179,35	2 566 744,04
Ulkomaat	327 083,25	28,50	374 427,42	4,54
Yhteensä	3 615 257 858,98	9 387 123,16	3 514 925 619,09	9 657 477,25
josta huonommalla etuoikeudella olevat saamiset	0,00		297 062,40	

15. Leasingkohteet

	Konserni		Pankki	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Ennakkomaksut	0,00	0,00	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	0,00	0,00	0,00	0,00
Kiinteä omaisuus ja rakennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muu omaisuus	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

Konserni

31.12.2020

[illegible]

31.12.2020

	31.12.2021		31.12.2020
Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Saamistodistukset yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	103 963,36
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	103 963,36
0,00	0,00	0,00	80 795,20
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	23 168,16
0,00	0,00	0,00	0,00

Josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät

Pankkien joukkovelkakirjat
Muiden rahoitus- ja vakuutuslaitosten joukkovelat
Muut joukkovelkakirjat
Muut

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tai myöhemmin käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut rahoitusvarat

Pankkien joukkovelkakirjat
Muut
Yhteensä

0,00	0,00	0,00	103 963,36
0,00	0,00	0,00	80 795,20
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	23 168,16
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	103 963,36

17. Tappioita koskeva vähennyserä

Konserni

Tappioita koskeva vähennyserä 1.1.2021

Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1

Alkuperäisestä hankinnasta ja myöntämisestä johtuvat lisäykset.
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset

Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset
Muut oikaisut

Nettotosuovaikutus yhteensä

Tappioita koskeva vähennyserä 31.12.2021

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset sitomukset			
Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
12 kk	Koko voimassaoloaika	Koko voimassaoloaika	
1 811 601,72	1 472 234,90	6 520 390,70	9 804 227,32
-38 637,97	418 012,66	0,00	379 374,69
-2 577,94	0,00	156 439,24	153 861,30
44 443,38	-461 524,43	0,00	-417 081,05
0,00	-85 838,11	899 240,71	813 402,60
0,00	18 156,60	-184 673,77	-166 517,17
256,21	0,00	-77 752,04	-77 495,83
333 003,72	93 243,70	870 728,55	1 296 975,97
-434 418,81	-192 807,72	-595 884,85	-1 223 111,38
-659 637,29	-458 547,06	1 450 025,19	331 840,84
26 028,73	80 000,65	0,00	106 029,38
0,00	0,00	-1 520 074,79	-1 520 074,79
0,00	0,00	0,00	0,00
-731 539,97	-589 303,71	998 048,24	-322 795,44
1 080 061,75	882 931,19	7 518 438,94	9 481 431,88

Pankki

Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2021

Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1

Alkuperäisestä hankinnasta ja myöntämisestä johtuvat lisäykset.
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset

Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset
Muut oikaisut

Nettotosuovaikutus yhteensä

Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2021

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset sitomukset			
Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
12 kk	Koko voimassaoloaika	Koko voimassaoloaika	
1 811 601,72	1 472 234,90	6 520 390,70	9 804 227,32
-38 637,97	418 012,66	0,00	379 374,69
-2 577,94	0,00	156 439,24	153 861,30
44 443,38	-461 524,43	0,00	-417 081,05
0,00	-85 838,11	899 240,71	813 402,60
0,00	18 156,60	-184 673,77	-166 517,17
256,21	0,00	-77 752,04	-77 495,83
333 003,72	93 243,70	870 728,55	1 296 975,97
-434 418,81	-192 807,72	-595 884,85	-1 223 111,38
-659 637,29	-458 547,06	1 450 025,19	331 840,84
26 028,73	80 000,65	0,00	106 029,38
0,00	0,00	-1 520 074,79	-1 520 074,79
0,00	0,00	0,00	0,00
-731 539,97	-589 303,71	998 048,24	-322 795,44
1 080 061,75	882 931,19	7 518 438,94	9 481 431,88

Konserni

Tappioita koskeva vähennyserä 1.1.2020

Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1
Alkuperäisestä hankinnasta ja myöntämisestä johtuvat lisäykset.
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset

Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset
Muut oikaisut

Nettotosuovaikutus yhteensä

Tappioita koskeva vähennyserä 31.12.2020

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset sitomukset			
Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
12 kk	Koko voimassaoloaika	Koko voimassaoloaika	
1 208 306,14	1 268 049,23	5 847 954,94	8 324 310,31
-22 652,87	360 861,68	0,00	338 208,81
-2 102,49	0,00	391 248,95	389 146,46
10 170,55	-173 572,02	0,00	-163 401,47
0,00	-268 310,11	941 312,80	673 002,69
0,00	5 794,30	-23 120,50	-17 326,20
66 830,09	0,00	-433 520,51	-366 690,42
601 935,25	163 437,86	368 506,52	1 133 879,63
-166 856,65	-101 835,68	-443 901,85	-712 594,18
360 394,68	292 868,83	30 690,55	683 954,06
-244 423,22	-75 059,15	-2 297,93	-321 780,30
0,00	0,00	-156 482,27	-156 482,27
0,00	0,00	0,00	0,00
603 295,34	204 185,71	672 435,76	1 479 916,81
1 811 601,48	1 472 234,94	6 520 390,70	9 804 227,12

Pankki

Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2020

Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1
Alkuperäisestä hankinnasta ja myöntämisestä johtuvat lisäykset.
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset

Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset
Muut oikaisut

Nettotosuovaikutus yhteensä

Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2020

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset sitomukset			
Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
12 kk	Koko voimassaoloaika	Koko voimassaoloaika	
1 208 306,14	1 268 049,23	5 847 954,94	8 324 310,31
-22 652,87	360 861,68	0,00	338 208,81
-2 102,49	0,00	391 248,95	389 146,46
10 170,55	-173 572,02	0,00	-163 401,47
0,00	-268 310,11	941 312,80	673 002,69
0,00	5 794,30	-23 120,50	-17 326,20
66 830,09	0,00	-433 520,51	-366 690,42
601 935,25	163 437,86	368 506,52	1 133 879,63
-166 856,65	-101 835,68	-443 901,85	-712 594,18
360 394,68	292 868,83	30 690,55	683 954,06
-244 423,22	-75 059,15	-2 297,93	-321 780,30
0,00	0,00	-156 482,27	-156 482,27
0,00	0,00	0,00	0,00
603 295,34	204 185,71	672 435,76	1 479 916,81
1 811 601,48	1 472 234,94	6 520 390,70	9 804 227,12

18. Osakkeet ja osuudet

31.12.2021

Konserni

Osakkeet ja osuudet

Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat
josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirj.
Omistusyhteyssyrisyrosakkeet
Tytäryritysosakkeet
Yhteensä

Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	joista luottolaitoksissa
0,00	3 357 280,07	3 357 280,07	0,00
0,00	3 357 280,07	3 357 280,07	0,00
0,00	340 112 824,12	340 112 824,12	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	309 194,82	309 194,82	0,00
0,00	343 779 299,01	343 779 299,01	0,00

Pankki

Osakkeet ja osuudet

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat
josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirj.
Omistusyhteyssyritysosakkeet
Tytäryritysosakkeet
Yhteensä

Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	joista luottolaitoksissa
0,00	3 357 280,07	3 357 280,07	0,00
0,00	3 357 280,07	3 357 280,07	0,00
0,00	324 555 160,20	324 555 160,20	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	1 811 694,82	1 811 694,82	0,00
0,00	329 724 135,09	329 724 135,09	0,00

31.12.2020

Konserni

Osakkeet ja osuudet

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat
josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirj.
Omistusyhteyssyritysosakkeet
Tytäryritysosakkeet
Yhteensä

Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	joista luottolaitoksissa
0,00	3 710 051,67	3 710 051,67	0,00
0,00	3 710 051,67	3 710 051,67	0,00
0,00	338 054 052,68	338 054 052,68	0,00
	0,00	0,00	0,00
	1 127 559,82	1 127 559,82	0,00
0,00	342 891 664,17	342 891 664,17	0,00

Pankki

31.12.2020

Osakkeet ja osuudet

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat
josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirj.
Omistusyhteyssyritysosakkeet
Tytäryritysosakkeet
Yhteensä

Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	joista luottolaitoksissa
0,00	3 710 051,67	3 710 051,67	0,00
0,00	3 710 051,67	3 710 051,67	0,00
0,00	324 555 160,20	324 555 160,20	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	2 133 694,82	2 133 694,82	0,00
0,00	330 398 906,69	330 398 906,69	0,00

19. Johdannaisopimukset

Konserni

Suojaamistarkoituksessa tehdyt johdannaisopimukset 31.12.2021

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset
Optiosopimukset
Ostetut
Asetetut
Koronvaihtosopimukset
josta rahavirran suojaus
Muut swap -sopimukset

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
949 551 334,86	6 516 522,81	15 499 940,59
256 340 191,32	0,00	10 411 518,10
256 340 191,32	0,00	10 411 518,10
0,00	0,00	0,00
693 211 143,54	6 516 522,81	5 088 422,49
220 000 000,00	6 516 522,81	0,00
0,00	0,00	0,00
	6 516 522,81	15 499 940,59

Johdannaiset yhteensä

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset
Optiosopimukset
Ostetut
Asetetut
Koronvaihtosopimukset
Muut swap -sopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksuaika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
478 697 199,74	214 978 900,49	230 684 020,56	25 191 214,07	949 551 334,86
				0,00
5 486 056,20	99 978 900,49	125 684 020,56	25 191 214,07	256 340 191,32
5 486 056,20	99 978 900,49	125 684 020,56	25 191 214,07	256 340 191,32
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
473 211 143,54	115 000 000,00	105 000 000,00	0,00	693 211 143,54
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Ei suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset 31.12.2021

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset

Johdannaiset yhteensä

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksuaika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00

Kohde-etuuden arvo on korkojohdannaisten sopimusten osalta nimellisarvo, valuuttajohdannaisten sopimusten osalta ostetun valuutan tilinpäätöshetken eurovasta-arvo ja osakejohdannaisten sopimusten osalta osakkeiden todennäköinen arvo tilinpäätöshetkellä.

Arvot on ilmaistu bruttomääräisinä.

Kaikissa johdannaissopimuksissa vastapuolena on OP Yrityspankki Oyj.

Pankki

Suojaamistarkoituksessa tehdyt johdannaissopimukset 31.12.2021

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset
 josta rahavirran suojaus
 Muut swap -sopimukset

Johdannaiset yhteensä

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
949 551 334,86	6 516 522,81	15 499 940,59
256 340 191,32	0,00	10 411 518,10
256 340 191,32		10 411 518,10
693 211 143,54	6 516 522,81	5 088 422,49
220 000 000,00	6 516 522,81	
	6 516 522,81	15 499 940,59

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset
 Muut swap sopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksuaika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
478 697 199,74	214 978 900,49	230 684 020,56	25 191 214,07	949 551 334,86
				0,00
5 486 056,20	99 978 900,49	125 684 020,56	25 191 214,07	256 340 191,32
5 486 056,20	99 978 900,49	125 684 020,56	25 191 214,07	256 340 191,32
				0,00
473 211 143,54	115 000 000,00	105 000 000,00		693 211 143,54
				0,00

Ei suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset 31.12.2021

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset

Optiosopimukset

Ostetut

Asetetut

Koronvaihtosopimukset

Johdannaiset yhteensä

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset

Optiosopimukset

Ostetut

Asetetut

Koronvaihtosopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksuaika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
				0,00
				0,00

Kohde-etuuden arvo on korkojohdannaisten sopimusten osalta nimellisarvo, valuuttajohdannaisten sopimusten osalta ostetun valuutan tilinpäätöshetken eurovasta-arvo ja osakejohdannaisten sopimusten osalta osakkeiden todennäköinen arvo tilinpäätöshetkellä.

Arvot on ilmaistu bruttomääräisinä.

Kaikissa johdannaissopimuksissa vastapuolena on OP Yrityspankki Oyj.

Konserni

Suojaamistarkoituksessa tehdyt johdannaissopimukset 31.12.2020

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset

Optiosopimukset

Ostetut

Asetetut

Koronvaihtosopimukset

josta rahavirran suojaus

Muut swap -sopimukset

Johdannaiset yhteensä

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
908 008 810,19	12 746 890,53	27 308 541,33
256 336 440,08	0,00	17 579 142,42
256 336 440,08	0,00	17 579 142,42
0,00	0,00	0,00
651 672 370,11	12 746 890,53	9 729 398,91
230 000 000,00	12 746 890,53	0,00
0,00	0,00	0,00
	12 746 890,53	27 308 541,33

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset

Optiosopimukset

Ostetut

Asetetut

Koronvaihtosopimukset

Muut swap -sopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksuaika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
432 973 309,61	166 078 583,15	280 334 961,61	28 621 955,82	908 008 810,19
				0,00
1 300 939,50	86 078 583,15	140 334 961,61	28 621 955,82	256 336 440,08
1 300 939,50	86 078 583,15	140 334 961,61	28 621 955,82	256 336 440,08
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
431 672 370,11	80 000 000,00	140 000 000,00	0,00	651 672 370,11
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Ei suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset 31.12.2020

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset

Optiosopimukset

Ostetut

Asetetut

Koronvaihtosopimukset

Johdannaiset yhteensä

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset

Optiosopimukset

Ostetut

Asetetut

Koronvaihtosopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksuaika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00

Kohde-etuuden arvo on korkojohdannaisten sopimusten osalta nimellisarvo, valuuttajohdannaisten sopimusten osalta ostetun valuutan

tilinpäätöshetken eurovasta-arvo ja osakejohdannaisten sopimusten osalta osakkeiden todennäköinen arvo tilinpäätöshetkellä.

Arvot on ilmaistu bruttomääräisinä.

Kaikissa johdannaissopimuksissa vastapuolena on OP Yrityspankki Oyj.

Pankki

Suojaamistarkoituksessa tehdyt johdannaissopimukset 31.12.2020

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset

Optiosopimukset

Ostetut

Asetetut

Koronvaihtosopimukset

josta rahavirran suojaus

Muut swap -sopimukset

Johdannaiset yhteensä

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
908 008 810,19	12 746 890,53	27 308 541,33
256 336 440,08	0,00	17 579 142,42
256 336 440,08	0,00	17 579 142,42
651 672 370,11	12 746 890,53	9 729 398,91
230 000 000,00	12 746 890,53	0,00
0,00	0,00	0,00
	12 746 890,53	27 308 541,33

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset

Optiosopimukset

Ostetut

Asetetut

Koronvaihtosopimukset

Muut swap sopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksuaika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
432 973 309,61	166 078 583,15	280 334 961,61	28 621 955,82	908 008 810,19
				0,00
1 300 939,50	86 078 583,15	140 334 961,61	28 621 955,82	256 336 440,08
1 300 939,50	86 078 583,15	140 334 961,61	28 621 955,82	256 336 440,08
				0,00
431 672 370,11	80 000 000,00	140 000 000,00	0,00	651 672 370,11
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Ei suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannaisopimukset 31.12.2020

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset

Johdannaiset yhteensä

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu-aika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
				0,00

Kohde-etuuden arvo on korkojohdannaisten sopimusten osalta nimellisarvo, valuuttajohdannaisten sopimusten osalta ostetun valuutan tilinpäätöshetken eurovasta-arvo ja osakejohdannaisten sopimusten osalta osakkeiden todennäköinen arvo tilinpäätöshetkellä.

Arvot on ilmaistu bruttomääräisinä.

Kaikissa johdannaisopimuksissa vastapuolena on OP Yrityspankki Oyj.

20. Aineettomat hyödykkeet

	Konserni		Pankki	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
ICT- menot	35 228,00	115 049,00	0,00	0,00
Muut kehittämismenot	0,00	0,00	0,00	0,00
Liikearvo	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00	35 228,00	115 049,00
Yhteensä	35 228,00	115 049,00	35 228,00	115 049,00

Osakkuusyrittäjästä johtuva konserniliikearvo ja konsernireservi 31.12.2021

Osakkuusyrittäjästä johtuvan konserniliikearvon vielä poistamatta oleva määrä	0,00	euroa
Osakkuusyrittäjästä johtuvan konsernireservin vielä tulouttamatta oleva määrä	0,00	euroa

Osakkuusyrittäjästä johtuvaa konserniliikearvoa ja konsernireserviä ei ole kirjattu taseeseen.

21. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana

Konserni

Hankintameno tilikauden alussa

+ lisäykset tilikautena
 - vähennykset tilikautena
 +/- siirrot erien välillä
 - tilikauden suunnitelman mukaiset poistot
 -/+ tilikauden arvonalennukset/peruutukset
 + vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalennukset
 - kertyneet poistot tilikauden alussa
 - kertyneet arvonalennukset tilik. alussa
 + kertyneet arvonorotukset tilik. alussa
 +/- tilikauden arvonorotukset/peruutukset
 = Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa

Aineettomat hyödykkeet	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö-yhtiöosakkeet	Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöyhtiö-osakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Käyttöoikeus-omaisuuserät
692 769,92	3 883 401,55	62 545 106,66	4 672 776,08	2 067 754,48
0,00	0,00	2 186,64	120 592,28	260 256,49
-185 759,65	-230 443,23	-411 621,09	-885 239,70	-238 521,20
0,00	0,00	0,00	0,00	
-46 971,00	-151 466,00	-1 341 017,96	-386 925,28	6 083,43
0,00	-292 618,61	-209 479,39	0,00	
152 909,65	0,00	329 837,53	885 239,70	
-577 720,92	-962 459,38	-27 104 121,37	-2 378 704,09	-652 161,83
0,00	-183 207,29	-993 616,92	0,00	
0,00	0,00	1 737 381,28	0,00	
0,00	0,00	0,00	0,00	
35 228,00	2 063 207,04	34 554 655,38	2 027 738,99	1 443 411,37

Sijoituskiinteistöomaisuuden käypä arvo

3 475 694,00

Pankki

Hankintameno tilikauden alussa

+ lisäykset tilikautena
 - vähennykset tilikautena
 +/- siirrot erien välillä
 - tilikauden suunnitelman mukaiset poistot
 -/+ tilikauden arvonalennukset/peruutukset
 + vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalennukset
 - kertyneet poistot tilikauden alussa
 - kertyneet arvonalennukset tilik. alussa
 + kertyneet arvonorotukset tilik. alussa
 +/- tilikauden arvonorotukset/peruutukset
 = Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa

Aineettomat hyödykkeet	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö-yhtiöosakkeet	Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöyhtiö-osakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet
692 769,92	3 883 401,55	62 545 106,66	4 672 776,08
0,00	0,00	2 186,64	120 592,28
-185 759,65	-230 443,23	-411 621,09	-885 239,70
0,00	0,00	0,00	0,00
-46 971,00	-151 466,00	-1 341 017,96	-386 925,28
0,00	-292 618,61	-209 479,39	0,00
152 909,65	0,00	329 837,53	885 239,70
-577 720,92	-962 459,38	-27 104 121,37	-2 378 704,09
0,00	-183 207,29	-993 616,92	0,00
0,00	0,00	1 737 381,28	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
35 228,00	2 063 207,04	34 554 655,38	2 027 738,99

Sijoituskiinteistöomaisuuden käypä arvo

3 475 694,00

22. Muut varat

Arvopapereiden myyntisaamiset
 Maksujenvälityssaamiset
 Muut
 Yhteensä

Konserni		Pankki	
31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
4,00	0,00	4,00	0,00
12 556,01	87 157,44	12 556,01	87 157,45
3 060 107,04	3 052 235,45	3 060 107,04	3 052 235,44
3 072 667,05	3 139 392,89	3 072 667,05	3 139 392,89

23. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

Korot

Korkosaamiset
 Maksetut korkoennakot
 Yhteensä

Muut

Muut maksetut ennakomaksut
 Muut siirtosaamiset
 Yhteensä

Siirtosaamiset ja maksetut ennakot yhteensä

Konserni		Pankki	
31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
4 140 967,41	3 826 471,44	4 287 675,82	3 897 461,03
0,00	0,00	0,00	0,00
4 140 967,41	3 826 471,44	4 287 675,82	3 897 461,03
9 078,25	23 605,62	9 078,25	23 605,62
3 279 355,11	1 015 396,15	3 279 355,10	1 015 396,14
3 288 433,36	1 039 001,77	3 288 433,35	1 039 001,76
7 429 400,77	4 865 473,21	7 576 109,17	4 936 462,79

24. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

31.12.2021

Konserni

Jaksotuseroista

Tilinpäätössiirtoihin perustuvat
 Yhdistelytoimenpiteisiin perustuvat
 Konserniyritysten omiin taseisiin perustuvat
 Laskennalliset verosaamiset
 Laskennalliset verovelat
 Netto

564 721,67
0,00
564 721,67

Muista väliaikaisista eroista

Yhdistelytoimenpiteisiin perustuvat
 Konserniyritysten omiin taseisiin perustuvat
 Laskennalliset verosaamiset
 Laskennalliset verovelat
 Netto

395 912,24
1 303 304,58
-907 392,34

Yhteensä

Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat
	19 036 993,48
564 721,67	0,00
895,58	
0,00	907 392,34
565 617,25	19 944 385,82

Konsernituloslaskelmaan merkitty laskennallisen verovelan muutos muodostuu seuraavista eristä:

Tilinpäätössiirtoihin perustuvat
Yhdistelytoimenpiteisiin perustuvat
Konserniyrittysten omiin tuloslaskelmiin perustuvat
Yhteensä

-3 158 855,80
700,10
-165 696,52
-3 323 852,22

Konsernitaseessa kertynyt poistoero ja verotusperusteiset varaukset on jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Omaan pääomaan siirretty osuus on **76 147 973,93** euroa.

Laskennallisiin verosaamisiin sisältyy verotuksessa vahvistetuista tappioista kirjattua laskennallista verosaamista yhteensä **0,00** euroa.

Muista väliaikaisista eroista johtuvat laskennalliset verosaamiset ja -velat perustuvat oman pääoman käyvän arvon rahastoon kirjatuihin eristä eli käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen ja rahavirtaa suojaavien johdannaisten arvostustuloksiin. Lisäksi muista väliaikaisista eroista johtuvina laskennallisina veroina esitetään IFRS 16- standardin soveltamisesta 1.1.2020 ja IFRS 9- siirtymästä 1.1.2018 aiheutuneista väliaikaisista eroista johtuvat laskennalliset verot.

Arvonkorotukset 31.12.2021

Taseeseen sisältyy kiinteistöistä tehtyjä arvonkorotuksia

1 737 381,28

Arvonkorotukset eivät ole veronalaisia. Jos arvonkorotuksen kohteet myytäisiin, arvonkorotukset realisoituisivat myyntivoitoksi, josta tuloveron määrä olisi

347 476,26

Pankki

Jaksotuseroista

Muista väliaikaisista eroista

Yhteensä

Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Netto
564 721,67	0,00	564 721,67
395 912,24	1 303 304,58	-907 392,34
960 633,91	1 303 304,58	-342 670,67

Laskennallisiin verosaamisiin sisältyy verotuksessa vahvistetuista tappioista kirjattua laskennallista verosaamista yhteensä **0,00** euroa.

Muista väliaikaisista eroista johtuvat laskennalliset verosaamiset ja -velat perustuvat omaan pääoman käyvän arvon rahastoon kirjatuihin eristä eli käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen ja rahavirtaa suojaavien johdannaisten arvostustuloksiin. Lisäksi muissa väliaikaisissa eroissa esitetään IFRS 9- siirtymästä 1.1.2018 aiheutuneet väliaikaiset erot.

Arvonkorotukset 31.12.2021

Taseeseen sisältyy kiinteistöistä tehtyjä arvonkorotuksia

1 737 381,28

Arvonkorotukset eivät ole veronalaisia. Jos arvonkorotuksen kohteet myytäisiin, arvonkorotukset realisoituisivat myyntivoitoksi, josta tuloveron määrä olisi

347 476,26

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero
Verotusperusteiset varaukset
Yhteensä

Tasearvo	Lask. verovelka	Netto
1 684 967,41	336 993,48	1 347 973,93
93 500 000,00	18 700 000,00	74 800 000,00
95 184 967,41	19 036 993,48	76 147 973,93

Poistoero ja verotusperusteiset varaukset on merkitty taseeseen laskennallisella verolla vähentämättömään määrään. Omien varojen laskelmassa poistoero ja veroperusteiset varaukset laskennallisella verolla vähennettynä on rinnastettu ensisijaisiin omiin varoihin.

25. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat**Konserni**

Sijoitustodistukset
Joukkovelkakirjalainat
Muut
Yhteensä

Kirjanpitoarvo 31.12.2021	Nimellisarvo 31.12.2021	Kirjanpitoarvo 31.12.2020	Nimellisarvo 31.12.2020
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00

Pankki

Sijoitustodistukset
Joukkovelkakirjalainat
Muut
Yhteensä

Kirjanpitoarvo 31.12.2021	Nimellisarvo 31.12.2021	Kirjanpitoarvo 31.12.2020	Nimellisarvo 31.12.2020
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00

26. Muut velat

Arvopapereiden ostovelat
Maksujenvälitysvelat
Vuokrasopimusvelat
Muut
Yhteensä

Konserni		Pankki	
31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
0,00	0,00	0,00	0,00
5 842 526,36	4 499 773,25	5 842 526,36	4 499 773,25
1 449 259,99	1 417 872,10		
2 392 827,08	8 208 960,75	2 392 827,04	8 208 960,75
9 684 613,43	14 126 606,10	8 235 353,40	12 708 734,00

27. Pakolliset varaukset**31.12.2021****Konserni**

Varaukset 1.1.
+ varausten lisäys
- käytetyt varaukset
- peruutukset
Varaukset 31.12.

Eläkevaraukset	Verovaraukset	Takausvastuut	Vuokravastuut	Muut	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	354 347,87	354 347,87
				0,00	0,00
				0,00	0,00
				99 055,15	99 055,15
0,00	0,00	0,00	0,00	255 292,72	255 292,72

31.12.2021**Pankki**

Varaukset 1.1.
+ varausten lisäys
- käytetyt varaukset
- peruutukset
Varaukset 31.12.

Eläkevaraukset	Verovaraukset	Takausvastuut	Vuokravastuut	Muut	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	354 347,87	354 347,87
					0,00
					0,00
				99 055,15	99 055,15
0,00	0,00	0,00	0,00	255 292,72	255 292,72

31.12.2020**Konserni**

Varaukset 1.1.
+ varausten lisäys
- käytetyt varaukset
- peruutukset
Varaukset 31.12.

Eläkevaraukset	Verovaraukset	Takausvastuut	Vuokravastuut	Muut	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	425 025,06	425 025,06
				0,00	0,00
				0,00	0,00
				70 677,19	70 677,19
0,00	0,00	0,00	0,00	354 347,87	354 347,87

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus lainan takaisinostoon vain Finanssivalvonnan luvalla. Velkojilla ei ole oikeutta vaatia ennen aikaista takaisinmaksua.

Pankki

Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Pääomalainat
Muut
Yhteensä

31.12.2021	31.12.2020
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

Velkojen käsittelystä vakavaraisuuslaskennassa kerrotaan OP Yhteenliittymän vakavaraisuusraportin 2021 liitetiedossa 1. Päämainstrumenttien keskeiset ominaisuudet

Yksittäiset velat, jotka ylittävät 10 prosenttia huonommalla etuoikeudella olevien velkojen yhteismäärästä

31.12.2021

Velka	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Valuutta	Korko %	Lainan eräpäivä
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900

31.12.2020

Velka	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Valuutta	Korko %	Lainan eräpäivä
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	0.1.1900

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus lainan takaisinostoon vain Finanssivalvonnan luvalla. Velkojilla ei ole oikeutta vaatia ennen aikaista takaisinmaksua.

30. Oma pääoma**31.12.2021****Konserni****Oma pääoma ja vähemmistön osuus yhteensä**

	Oma pääoma tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Siirrot erien välillä	Oma pääoma tilikauden lopussa
	466 782 308,62	52 189 734,35	-17 371 990,49	0,00	501 600 052,49
Osuuspääoma	188 179 484,09	21 389 615,91	-6 021 300,00	0,00	203 547 800,00
Jäsenosuudet	9 838 484,09	340 615,91	-219 300,00	0,00	9 959 800,00
Tuotto-osuudet	178 341 000,00	21 049 000,00	-5 802 000,00	0,00	193 588 000,00
Ylikurssirahasto	0,00	0,00	0,00		0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00	0,00		0,00
Muut sidotut rahastot	10 644 574,40	1 246 073,52	-6 230 367,72	0,00	5 660 280,20
Vararahasto	447 061,97	0,00	0,00		447 061,97
Käyvän arvon rahasto	10 197 512,43	1 246 073,52	-6 230 367,72		5 213 218,23
Sääntöjen muk. rahastot	0,00				0,00
Muut rahastot	0,00				0,00
Vapaat rahastot	770 305,25				770 305,25
Edellisten tilikausien voitto tai tap.	267 187 944,88	169 474,30	-5 120 322,77		262 237 096,42
Tilikauden voitto tai tappio		29 384 570,62	0,00		29 384 570,62
Vähemmistön osuus pääomasta	0,00				0,00

Käyvän arvon rahaston muutokset

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan siirretty	Tilikauden päätyessä
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	10 197 512,43	1 246 073,52	6 230 367,72	0,00	5 213 218,23
Rahavirran suojaus	12 746 890,53	0,00	6 230 367,72	0,00	6 516 522,81
lask. verot	-2 549 378,10	1 246 073,52	0,00		-1 303 304,58
Yhteensä	10 197 512,43	1 246 073,52	6 230 367,72	0,00	5 213 218,23

31.12.2021**Pankki**

	Oma pääoma tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Siirrot erien välillä	Oma pääoma tilikauden lopussa
Oma pääoma yhteensä	403 801 776,92	39 167 723,16	-17 371 990,49	0,00	425 597 509,59
Osuuspääoma	188 179 484,09	21 389 615,91	-6 021 300,00	0,00	203 547 800,00
Jäsenosuudet	9 838 484,09	340 615,91	-219 300,00	0,00	9 959 800,00
Tuotto-osuudet	178 341 000,00	21 049 000,00	-5 802 000,00	0,00	193 588 000,00
Ylikurssirahasto	0,00				0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00				0,00
Muut sidotut rahastot	10 644 574,40	1 246 073,52	-6 230 367,72	0,00	5 660 280,20
Vararahasto	447 061,97				447 061,97
Käyvän arvon rahasto	10 197 512,43	1 246 073,52	-6 230 367,72		5 213 218,23
Sääntöjen muk. rahastot	0,00				0,00
Muut rahastot	0,00				0,00
Vapaat rahastot	770 305,25				770 305,25
Edellisten tilikausien voitto tai tap.	204 207 413,18		-5 120 322,77		199 087 090,41
Tilikauden voitto tai tappio		16 532 033,73	0,00		16 532 033,73

Käyvän arvon rahaston muutokset

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan siirretty	Tilikauden päättyessä
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	10 197 512,43	1 246 073,52	6 230 367,72	0,00	5 213 218,23
Rahavirran suojaus	12 746 890,53	0,00	6 230 367,72	0,00	6 516 522,81
laskennalliset verot	-2 549 378,10	1 246 073,52	0,00		-1 303 304,58
Yhteensä	10 197 512,43	1 246 073,52	6 230 367,72	0,00	5 213 218,23

31.12.2020

Konserni

Oma pääoma ja vähemmistön osuus yhteensä

	Oma pääoma tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Siirrot erien välillä	Oma pääoma tilikauden lopussa
	419 444 960,28	60 248 093,23	-12 910 744,89	0,00	466 782 308,62
Osuuspääoma	170 741 484,09	24 254 200,00	-6 816 200,00	0,00	188 179 484,09
Jäsenosuudet	9 739 084,09	303 200,00	-203 800,00	0,00	9 838 484,09
Tuotto-osuudet	161 002 400,00	23 951 000,00	-6 612 400,00	0,00	178 341 000,00
Ylikurssirahasto	0,00	0,00	0,00		0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00	0,00		0,00
Muut sidotut rahastot	7 869 671,20	3 468 628,98	-693 725,78	0,00	10 644 574,40
Vararahasto	447 061,97	0,00	0,00		447 061,97
Käyvän arvon rahasto	7 422 609,23	3 468 628,98	-693 725,78		10 197 512,43
Sääntöjen muk. rahastot	0,00				0,00
Muut rahastot	0,00				0,00
Vapaat rahastot	955 156,02		-184 850,77		770 305,25
Edellisten tilikausien voitto tai tap.	239 903 189,34		-5 240 508,71		234 662 680,63
Tilikauden voitto tai tappio		32 525 264,25	0,00		32 525 264,25
Vähemmistön osuus pääomasta	-24 540,37		24 540,37		0,00

Käyvän arvon rahaston muutokset

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan siirretty	Tilikauden päättyessä
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	7 422 609,23	3 468 628,98	693 725,78	0,00	10 197 512,43
Rahavirran suojaus	9 278 261,55	3 468 628,98	0,00	0,00	12 746 890,53
lask. verot	-1 855 652,32	0,00	693 725,78		-2 549 378,10
Yhteensä	7 422 609,23	3 468 628,98	693 725,78	0,00	10 197 512,43

31.12.2020

Pankki

	Oma pääoma tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Siirrot erien välillä	Oma pääoma tilikauden lopussa
Oma pääoma yhteensä	366 928 347,93	49 615 863,71	-12 742 434,72	0,00	403 801 776,92
Osuuspääoma	170 741 484,09	24 254 200,00	-6 816 200,00	0,00	188 179 484,09
Jäsenosuudet	9 739 084,09	303 200,00	-203 800,00	0,00	9 838 484,09
Tuotto-osuudet	161 002 400,00	23 951 000,00	-6 612 400,00		178 341 000,00
Ylikurssirahasto	0,00				0,00
Arvonkorotusraho	0,00				0,00
Muut sidotut rahastot	7 869 671,20	3 468 628,98	-693 725,78	0,00	10 644 574,40
Vararahasto	447 061,97				447 061,97
Käyvän arvon rahasto	7 422 609,23	3 468 628,98	-693 725,78		10 197 512,43
Sääntöjen muk. rahastot	0,00				0,00
Muut rahastot	0,00				0,00
Vapaat rahastot	770 305,25				770 305,25
Edellisten tilikausien voitto tai tap.	187 546 887,39		-5 232 508,94		182 314 378,45
Tilikauden voitto tai tappio		21 893 034,73	0,00		21 893 034,73

Käyvän arvon rahaston muutokset

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan siirretty	Tilikauden päätyessä
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	7 422 609,23	3 468 628,98	693 725,78	0,00	10 197 512,43
Rahavirran suojaus	9 278 261,55	3 468 628,98	0,00	0,00	12 746 890,53
laskennalliset verot	-1 855 652,32	0,00	693 725,78		-2 549 378,10
Yhteensä	7 422 609,23	3 468 628,98	693 725,78	0,00	10 197 512,43

31. Sidottu ja vapaa oma pääoma sekä jakokelvottomat vapaan oman pääoman erät

Oma pääoma 31.12.2021

Sidottu oma pääoma

Vapaa oma pääoma

Oma pääoma yhteensä

Konserni	Pankki
209 208 080,20	209 208 080,20
292 391 972,29	216 389 429,39
501 600 052,49	425 597 509,59

Voitonjakokelpoiset varat 31.12.2021

Vapaa oma pääoma

- aktivoidut kehittämismenot

- muut jakokelvottomat erät

Voitonjakokelpoiset varat

Konserni	Pankki
292 391 972,29	216 389 429,39
	0,00
76 203 713,93	55 740,00
216 188 258,36	216 333 689,39

32. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma 31.12.2021

Konserni

Jäljellä oleva juoksuaika

Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamis-
todistukset

Saamiset luottolaitoksilta

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

Saamistodistukset

Velat luottolaitoksille

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
648 310 125,62	230 000 000,00	0,00	75 000 000,00	0,00
117 484 874,78	1 051 746 696,78	290 131 756,02	943 001 717,94	1 198 322 813,46
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
138 344 181,54	755 000 000,00	140 500 000,00	383 700 000,00	0,00
2 977 106 784,77	679 229,62	134 102,03	443 524,47	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Johdannaissopimusten maturiteettijakaumat esitetään liitetiedossa 20. Johdannaissopimukset

Muut kuin määräaikaist talletukset sisältyvät maturiteettiluokkaan "alle 3 kk".

Pankki

Jäljellä oleva juoksuaika
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamis-
todistukset
Saamiset luottolaitoksilta
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
Saamistodistukset
Velat luottolaitoksille
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
Velat, joilla huonompi etuoikeus

alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
648 310 125,62	230 000 000,00	0,00	75 000 000,00	0,00
117 484 874,78	1 051 746 696,78	304 701 756,02	943 001 717,94	1 198 322 813,46
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
138 344 181,54	755 000 000,00	140 500 000,00	383 700 000,00	0,00
2 977 627 851,30	679 229,62	134 102,03	443 524,47	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Johdannaissopimusten maturiteettijakaumat esitetään liitetiedossa 20. Johdannaissopimukset
Muut kuin määräaikaiset talletukset sisältyvät maturiteettiluokkaan "alle 3 kk".

33a. Koti- ja ulkomaanrahan määräiset omaisuus- ja velkaerät 31.12.2021
Konserni

Saamiset luottolaitoksilta
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamis-
todistukset ja muut saamistodistukset
Johdannaissopimukset
Muu omaisuus
Velat luottolaitoksille
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
Johdannaissopimukset ja kaupankäynti-
tarkoituksessa pidettävät velat
Velat, joilla huonompi etuoikeus
Muut velat

Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä	Konsernin saamiset osakkuusyrityksiltä ja velat osakkuusyrityksille
936 931 275,32	16 378 850,30	953 310 125,62	
3 600 687 858,98	0,00	3 600 687 858,98	
0,00	0,00	0,00	
6 516 522,81	0,00	6 516 522,81	
395 892 101,92	1 392,83	395 893 494,75	
1 417 544 181,54	0,00	1 417 544 181,54	
2 961 985 405,62	16 378 235,27	2 978 363 640,89	
0,00	0,00	0,00	
15 499 940,59	0,00	15 499 940,59	
0,00	0,00	0,00	
43 399 339,80	846,85	43 400 186,65	

Pankki

Saamiset luottolaitoksilta
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamis-
todistukset ja muut saamistodistukset
Johdannaissopimukset
Muu omaisuus
Velat luottolaitoksille
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
Johdannaissopimukset ja kaupankäynti-
tarkoituksessa pidettävät velat
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
Muut velat

Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä	Josta	
			Tytäryrityksiltä	Osakkuus-yrityksiltä
936 931 275,32	16 378 850,30	953 310 125,62		
3 615 257 858,98	0,00	3 615 257 858,98	14 570 000,00	
0,00	0,00	0,00		
6 516 522,81	0,00	6 516 522,81		
380 540 235,03	1 392,83	380 541 627,86	146 708,40	
1 417 544 181,54	0,00	1 417 544 181,54		
2 962 506 472,15	16 378 235,27	2 978 884 707,42	521 066,53	
0,00	0,00	0,00		
15 499 940,59	0,00	15 499 940,59		
0,00	0,00	0,00		
22 913 981,87	846,85	22 914 828,72		

33b.Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käypien arvojen hierarkia 31.12.2021

	Konserni		Pankki	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	1 487 887,14	1 487 887,14	1 487 887,14	1 487 887,14
Saamiset luottolaitoksilta	953 310 125,62	953 310 125,62	953 310 125,62	953 310 125,62
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	3 600 687 858,98	3 600 687 858,98	3 615 257 858,98	3 615 257 858,98
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	343 470 104,19	343 470 104,19	327 912 440,27	327 912 440,27
Johdannaisopimukset	6 516 522,81	6 516 522,81	6 516 522,81	6 516 522,81
Yhteensä	4 905 472 498,74	4 905 472 498,74	4 904 484 834,82	4 904 484 834,82
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	1 417 544 181,54	1 417 544 181,54	1 417 544 181,54	1 417 544 181,54
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 978 363 640,89	2 978 363 640,89	2 978 884 707,42	2 978 884 707,42
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Johdannaisopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	15 499 940,59	15 499 940,59	15 499 940,59	15 499 940,59
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	4 411 407 763,02	4 411 407 763,02	4 411 928 829,55	4 411 928 829,55

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

Konserni	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	327 912 440,27	327 912 440,27
Johdannaiset (positiiviset käyvät arvot)	0,00	6 516 522,81	0,00	6 516 522,81
Johdannaiset (negatiiviset käyvät arvot)	0,00	15 499 940,59	0,00	15 499 940,59

Pankki	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	327 912 440,27	327 912 440,27
Johdannaiset (positiiviset käyvät arvot)	0,00	6 516 522,81	0,00	6 516 522,81
Johdannaiset (negatiiviset käyvät arvot)	0,00	15 499 940,59	0,00	15 499 940,59

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta (Taso 3)

Avaava tase 1.1.2021	328 274 719,38
siirrot tasoon 3	0,00
siirrot tasosta 3	0,00
muu muutos	-362 279,11
Päättävä tase 31.12.2021	327 912 440,27

Taso 1: Noteeratut markkinahinnat

Hierarkiatasoon 1 ryhmitellyt erät koostuvat pörssissä listatuista osakkeista, noteeratuista yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten velkapapereista sekä pörssijohdannaisista. Kyseisten instrumenttien käypä arvo määräytyy toimivilta markkinoilta saatavien noteerausten perusteella

Taso 2: Arvostusmenetelmät havainnoitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin. Hierarkiatasoon 2 luokiteltujen instrumenttien käyvällä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta, tai arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tähän hierarkiatasoon on luokiteltu suurin osa OP Yrityspankki -konsernin OTC-johdannaisista sekä yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten noteeratut velkapaperit, joita ei ole luokiteltu tasolle 1.

Taso 3: Arvostusmenetelmät ei havainnoitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Hierarkiatasoon 3 luokitellut instrumentit arvostetaan hinnoittelumalleilla, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Lisäksi tasoon 3 luokitellaan velkapapereita, joille noteerauksia on markkinoilla arvostuspäivänä vain vähän tai ei ollenkaan. Kyseiseen tasoryhmään sisällytetään sijoitukset OP Osuuskunnan jäsen- ja lisäosuuksiin. Tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon.

33c. Rahoitusvarojen ja -velkojen IFRS 9- standardin mukainen luokittelu 31.12.2021**Konserni**

Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	Kaupankäynti-tarkoituksessa pidettävät	On luokiteltava käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Suojaavat johdannaiset
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	1 487 887,14	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	953 310 125,62	0,00	0,00	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	3 600 687 858,98	0,00	0,00	0,00
Kp.rah.oik. saamistod ja muut saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	340 112 824,12	3 357 280,07	0,00
Johdannaissopimukset	0,00	0,00	0,00	6 516 522,81
Yhteensä	4 555 485 871,74	340 112 824,12	3 357 280,07	6 516 522,81
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	1 417 544 181,54	0,00	0,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 978 363 640,89	0,00	0,00	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Johdannaissopimukset	0,00	0,00	0,00	15 499 940,59
Velat, joilla on huonompi etuok. kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00	0,00
Vuokrasopimusvelat	1 449 259,99			
Yhteensä	4 395 907 822,43	0,00	0,00	15 499 940,59

Velat luottolaitoksille sisältää OP -Asuntoluottopankki Oyj:n väliluottoja

723 700 000,00 euroa.

Pankki

Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	Kaupankäynti-tarkoituksessa pidettävät	On luokiteltava käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Suojaavat johdannaiset
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	1 487 887,14	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	953 310 125,62	0,00	0,00	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	3 615 257 858,98	0,00	0,00	0,00
Kp.rah.oik. saamistod ja muut saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	324 555 160,20	3 357 280,07	0,00
Johdannaissopimukset	0,00	0,00	0,00	6 516 522,81
Yhteensä	4 570 055 871,74	324 555 160,20	3 357 280,07	6 516 522,81
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	1 417 544 181,54	0,00	0,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 978 884 707,42	0,00	0,00	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Johdannaissopimukset	0,00	0,00	0,00	15 499 940,59
Velat, joilla on huonompi etuok. kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	4 396 428 888,96	0,00	0,00	15 499 940,59

Velat luottolaitoksille sisältää OP -Asuntoluottopankki Oyj:n väliluottoja

723 700 000,00 euroa.

34. Vakuudeksi annettu omaisuus 31.12.2021**Konserni****Omien velkojen puolesta annetut vakuudet**

Velat luottolaitoksille
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
Johdannaissop. ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat
Muut velat
Huonommalla etuoikeudella olevat velat
Yhteensä

Muut omasta puolesta annetut vakuudet**Konserniyhtiön puolesta annetut****Muiden puolesta annetut**

joista lähipiiriin kuuluvalla johdolle

Annetut vakuudet yhteensä

Pantit	Kiinnitykset	Muut vakuudet	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	801 811 394,59	801 811 394,59
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	801 811 394,59	801 811 394,59

Pankki**Omien velkojen puolesta annetut vakuudet**

Velat luottolaitoksille
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
Johdannaissop. ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat
Muut velat
Huonommalla etuoikeudella olevat velat
Yhteensä

Muut omasta puolesta annetut vakuudet**Konserniyhtiön puolesta annetut****Muiden puolesta annetut**

joista lähipiiriin kuuluvalla johdolle

Annetut vakuudet yhteensä

Pantit	Kiinnitykset	Muut vakuudet	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	801 811 394,59	801 811 394,59
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	801 811 394,59	801 811 394,59

35. Lisäeläketurva

Lisäeläketurvan järjestämisestä tilikauden aikana aiheutunut eläkemenon määrä

Konserni	Pankki
0,00	0,00

Pankin henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on järjestetty Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen kautta ja lisäeläketurva OP-Eläkesäätiön kautta.

Konserniyhtiöiden eläketurva on järjestetty eläkevakuutuksella.

36. Rahoitusleasing- ja muut vuokravastuut**31.12.2021****Pankki**

Yhden vuoden kuluessa maksettavat
Yli vuoden kuluessa ja enintään 5 vuoden kuluessa maksettavat
Yli 5 vuoden kuluessa maksettavat
Yhteensä

Pankki
302 890,63
522 730,72
0,00
825 621,35

Sopimusten olennaiset irtisanomis- ja lunastusehdot

Konserni

Osuuspankkikonsernilla ei ole olennaisia, IFRS 16 standardin mukaisia, lyhytaikaisia tai arvoltaan vähäisiä vuokrasopimuksia.

Taseeseen sisältyvät vuokrasopimusvelat, maturiteettijakauma**31.12.2021**

0 - 2 vuotta
2 - 3 vuotta
3 - 4 vuotta
4 - 5 vuotta
Yli 5 vuotta
Yhteensä

Konserni
648 165,91
256 562,97
207 215,38
199 416,49
112 345,24
1 423 705,99

Maturiteettijakauma on diskonttaamaton, kirjanpitoarvo diskontattu.

37. Taseen ulkopuoliset sitoumukset**Konserni****Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2021**

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi

annetut sitoumukset

Takaukset

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat

sitoumukset

Arvopapereiden takaisinostositoumukset

Muut

josta luottolupaukset

Tytäryritysten puolesta	Osakkuusyritysten puolesta	Muiden puolesta	Yhteensä
0,00	0,00	426 959 412,88	426 959 412,88
0,00	0,00	87 584 189,44	87 584 189,44
0,00	0,00	87 584 189,44	87 584 189,44
0,00	0,00	339 375 223,44	339 375 223,44
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	339 375 223,44	339 375 223,44
0,00	0,00	339 352 600,66	339 352 600,66

Pankki**Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2021**

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi

annetut sitoumukset

Takaukset

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat

sitoumukset

Arvopapereiden takaisinostositoumukset

Muut

josta luottolupaukset

Tytäryritysten puolesta	Osakkuusyritysten puolesta	Muiden puolesta	Yhteensä
0,00	0,00	426 959 412,88	426 959 412,88
0,00	0,00	87 584 189,44	87 584 189,44
0,00	0,00	87 584 189,44	87 584 189,44
0,00	0,00	339 375 223,44	339 375 223,44
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	339 375 223,44	339 375 223,44
0,00	0,00	339 352 600,66	339 352 600,66

38. Muut vastuusitoumukset ja vastuut tilikauden päättyessä**31.12.2021**

Pankki on velvollinen tarkistamaan vuonna 2013 ja sen jälkeen valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään alv-vähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee 10 vuoden tarkistusjakson aikana. Viimeiset tarkistusvuodet ovat 2022-2030 kiinteistöinvestoinnin valmistumisajankohdasta riippuen.

234 481,99
0,00
0,00
234 481,99

39. Henkilöstö ja toimielinten jäsenet sekä lähipiiri**Henkilöstön lukumäärä keskimäärin v. 2021**

Vakinainen kokoaikainen henkilöstö

Vakinainen osa-aikainen henkilöstö

Määräaikainen henkilöstö

Yhteensä

Konserni		Pankki	
Keskimääräinen lkm	Muutos tilikauden aikana	Keskimääräinen lkm	Muutos tilikauden aikana
153	-26	153	-26
19	14	19	14
36	6	36	6
208	-6	208	-6

Toimielinten jäsenten palkat ja palkkiot v. 2021

Hallintoneuvoston jäsenet

Hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa

josta toimitusjohtaja Olli-Pekka Saariolle maksetut palkat ja palkkiot

sekä luontoisedut

Konserni	Pankki
Palkat ja palkkiot	Palkat ja palkkiot
139 978,18	139 978,18
651 760,63	651 760,63
332 984,48	332 984,48
15 540,00	15 540,00

Edustajiston kokouksessa tehdyn päätöksen mukaan hallintoneuvoston puheenjohtajalle maksetaan palkkiota 960 euroa kuukaudessa ja varapuheenjohtajalle 480 euroa kuukaudessa siltä osin kuin sijaistaa puheenjohtajaa, minkä lisäksi hallintoneuvoston jäsenille maksetaan kokouspalkkiota 420 euroa kokoukselta.

Hallituksen puheenjohtajalle maksetaan palkkiota 2400 euroa kuukaudessa, varapuheenjohtajalle 1200 euroa kuukaudessa siltä osin kuin hän sijaistaa puheenjohtajaa ja muille jäsenille 515 euroa kuukaudessa, minkä lisäksi hallituksen jäsenille maksetaan kokouspalkkiota 535 euroa kokoukselta.

Toimitusjohtajan vanhuuseläkeikä on 64 vuotta. Eläke-etuudet määräytyvät eläkelakien ja OP:n omien eläkejärjestelmien mukaisesti.

Toimitusjohtajan noudattama irtisanomisaika on 3 kuukautta siirryttäessä toisiin tehtäviin OP Ryhmän sisällä tai muuten 6 kuukautta ja työnantajan noudattama irtisanomisaika on 6 kuukautta, jolloin hänelle irtisanomissajan palkan lisäksi suoritetaan korvauksena 12 kuukauden rahapalkkaa vastaava korvaus.

Muuttuva palkitseminen

Muuttuva palkitseminen koostuu vuonna 2021 tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahosta. Tulospalkkiojärjestelmästä kirjattu velka oli siirtovelloissa 31.12.2021 yhteensä 915 075,00 euroa (704 178,00). Henkilöstörahostoon tehtävän palkkiosirron määrä vuodelta 2021 on noin 3,00 % (2,50 %) rahaston jäsenten palkkasummasta. Vuonna 2021 kirjattiin henkilöstörahostopalkkioita yhteensä 283 482,00 euroa (194 871,17). Tarkemmin muuttuvasta palkitsemisesta kerrotaan laatimisperiaatteissa.

Tilintarkastajille maksetut palkkiot toimeksiantoryhmittäin v. 2021

Tilintarkastuksesta
Tilintarkastajan muut lausunnot
Veroneuvonta
Muut palvelut
Yhteensä

Konserni	Pankki
Tilintarkastus- palkkiot	Tilintarkastus- palkkiot
14 887,84	14 887,84
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
14 887,84	14 887,84

Toimielinten jäsenten saamat luotot, takaukset ja vakuudet 31.12.2021

	Rahalainat 1.1.	Lisäykset	Vähennykset	Rahalainat 31.12.	Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset
Hallintoneuvoston jäsenet	4 330 813,56	1 801 120,51	1 774 389,81	4 357 544,26	193 988,17
Hallituksen jäsenet					
sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	4 797 615,28	1 781 675,79	1 190 465,70	5 388 825,37	293 444,21
Yhteensä	9 128 428,84	3 582 796,30	2 964 855,51	9 746 369,63	487 432,38

Ilmoitetut luvut sisältävät luotot ja takaukset, jotka luottolaitos tai sen konserniin tai konsolidointiryhmään kuuluva yritys on antanut luottolaitoksen hallinto- ja valvontaelinten jäsenille. Toimielinten jäsenten antamat henkilötakaukset sisältyvät myös rahalainat erään.

Rahalainojen pääasialliset korkoehdot ja muut ehdot

Hallinto- ja valvontaelinten jäsenten luottoehdoissa noudatetaan normaaleja pankin luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin. Lainoja lyhennetään sovitun lyhennyssuunnitelman mukaisesti ja niillä on normaalit vakuudet.

Lähipiiriin kuulumisperuste

Johdon avainhenkilöt
Tytär- ja osakkuusyritykset
Yhteensä

Tase-erä				Taseen ulkopuoliset sitoumukset
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Saamistodistukset	Osakkeet	Yhteensä	
11 868 634,87	0,00	568 900,00	12 437 534,87	1 013 903,05
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11 868 634,87	0,00	568 900,00	12 437 534,87	1 013 903,05

Lähipiirin tappioita koskeva vähennyserä ei ole olennainen

Osuuspankin lähipiiri muodostuu Osuuspankin tytäryhtiöistä, osakkuusyhtiöistä, johdon avainhenkilöistä ja heidän läheisistä perheenjäsenistä sekä muista lähipiiriin kuuluvista yhteisöistä. Osuuspankin johdon avainhenkilöihin luetaan toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja muut toimivaan johtoon kuuluvat henkilöt sekä Osuuspankin hallituksen jäsenet ja hallintoneuvoston jäsenet. Lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa johdon avainhenkilöllä tai heidän läheisellä perheenjäsenellään on yksin tai yhdessä toisen kanssa määräysvalta. Muihin lähipiiriin kuuluviin yhteisöihin luetaan OP -Eläkesäätiö ja OP Ryhmän henkilöstörahasto. Osuuspankin lähipiiri on määritelty IAS 24 -standardin mukaisesti.

40. Omistukset muissa yrityksissä 31.12.2021

		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Tytäryritykset, jotka yhdistellään konsernitilinpäätökseen				
Yrityksen nimi:	OP Turun Seudun Kiinteistöt Oy	100,00 %	1 362 022,05	219 968,66
Kotipaikka:	Turku			
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Tytäryritykset, joita ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen vähäisen merkityksen johdosta				
Yrityksen nimi:	Kiinteistö Oy Pärkänportti	60,55 %	889 695,10	0,00
Kotipaikka:	Vehmaa			
Yrityksen nimi:	OP Koti Turun Seutu Oy	56,37 %	1 209 186,92	434 556,28
Kotipaikka:	Turku			
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				

		Omistussuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Osakkuusyritykset, jotka yhdistellään konsernitilinpäätökseen				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				

		Omistussuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Osakkuusyritykset, joita ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen vähäisen merkityksen johdosta				
Yrityksen nimi:	Kiinteistö Oy Naantalin Tullikatu 12	45,17 %	1 246 970,52	21,81
Kotipaikka:	Naantali			
Yrityksen nimi:	Kiinteistö Oy Katariinantie	38,71 %	1 252 449,13	0,01
Kotipaikka:	Kaarina			
Yrityksen nimi:	Kiinteistö Oy Puutorin Pysäköinti	26,29 %	7 004 727,63	-82 454,41
Kotipaikka:	Turku			
Yrityksen nimi:	Asunto Oy Eerikinkatu 2	23,50 %	2 383 871,97	30,98
Kotipaikka:	Turku			
Yrityksen nimi:	Asunto Oy Raisio Arkadi	23,84 %	4 358 926,37	6 683,06
Kotipaikka:	Raisio			
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				

Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt yhteisyritykset

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Selostus yhteisestä vaikutusvallasta ja henkilöstö keskimäärin

Yritykset, joissa luottolaitoksella on rajoittamaton vastuu

		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				

41. Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt tytäryritykset, joiden tilikausi päättynyt ennen tai jälkeen emoyrityksen tilikautta**42. Notariaattitoiminta**

Osuuspankki tarjoaa arvopaperivälitystä sekä säilytys- ja hoitopalvelua samoin kuin muita asiakkaan omaisuuden hoitoon liittyviä palveluja, kuten lainhuudatus- ja kiinnitysasiat, yhteisöjen perustamiset ja uudelleenjärjestelyt, saatavien perimistehtävät, asiakkaan omaisuuden säilytys, perunkirjoitus- ja pesänselvitystoimet, asiakkaan oikeudellinen neuvonta omaisuuden hoitoon ja varojen sijoittamiseen liittyvissä asioissa. Lisäksi pankki tarjoaa toimeksiantoon perustuvia omaisuuden hoitoon liittyviä liikeyritysten, kiinteistö- ja asunto-osakeyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien ostoa ja myyntiä, sekä kiinteistöjen ja asuntojen vuokrausta.

Osuuspankin sellaisten omissa nimissään asiakkaan lukuun hallitsemien varojen kokonaismäärä, joita sijoituspalvelulain 9. luvun mukaan ei merkitä varoiksi osuuspankin taseeseen

252 382,81

43. Osuuspankin jäsenten lukumäärä sekä maksamatta olevat ja irtisanotut osuusmaksut 31.12.2021

Jäsenten lukumäärä
Maksamatta olevat osuusmaksut
Irtisanotut jäsenosuusmaksut
Irtisanotut tuotto-osuusmaksut

96 086
0,00
351 200,00
15 977 200,00

Irtisanotun osuuspääoman takaisinmaksun edellytykset ja ajankohta

Osuuspankkien omaan pääomaan sisältyy osuuspankkien jäsenten jäsenosuusmaksut sekä jäsenten tekemät sijoitukset tuotto-osuuksiin, joiden koron maksusta ja pääoman palauttamisesta pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä. Jäsenen on jäseneksi liittymisen yhteydessä hankittava yksi jäsenosuus ja maksettava yksi siihen liittyvä jäsenosuusmaksu. Osuuspankin jäsenyys (omistaja-asiakkuus) antaa äänioikeuden osuuskunnan kokouksessa/edustajiston vaaleissa. Jokaisella osuuspankin jäsenellä on yksi ääni. Tuotto-osuus ei tuota äänivaltaa.

Vuodelle 2021 tavoitellaan tuotto-osuuksille 3,25 %:n ja vuodelle 2022 4,45 %:n korkoa, maksettava korko vahvistetaan vuosittain jälkikäteen. Tuottotavoite voi muuttua vuosittain.

Mikäli osuuspankki ei ole kieltäytynyt palauttamisesta, jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

44. Pitkäaikaissäästämispalvelu

OP -eläkesäästön eläketili
Määräaikaais- tai muulle talletustilille tehdyt sijoitukset
Osuuspankin taseessa olevat sijoitukset yhteensä
Taseen ulkopuoliset sijoitukset, sijoitusrahastot, osakkeet, jvk-lainat (sis. myyntisaamiset/ostovelat)

31.12.2021
386 168,30
0,00
386 168,30
2 482 084,75

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

OP RYHMÄN SAP tositelajit ja tositenumerosarjat

Pankin pääkirjanpito on SAP -järjestelmässä ja osakirjanpitojen tiedot on siirretty pääkirjanpitoon yhdistelmänä tai muuna yhteenvedona.

Merkittävimmät osakirjanpidot:

Ottolainaus
 Antolainaus
 Omistaja-asiakasrekisteri
 Bonusjärjestelmä
 Tuotto-osuudet
 Korva, arvopaperikirjanpito
 Matkavaluutta
 ASLA, asiakaslaskutus
 Calypso, johdannais- ja arvopaperikirjanpito
 JORR, johdannaisreskontra
 Pankkitakaukset
 Haltia, kiinteistökirjanpito
 Havas, vastike- ja vuokrareskontra
 Osuuspankkien tilit OP Yrityspankissa 1.5.2020 asti
 POPS, Pankkien väliset online pikasiirrot ja shekit
 SAP HR ja Aditro
 SAP käyttöomaisuus
 SAP osto- ja myyntireskontra, Ariba, Basware IP ja Basware maksuliikenne

Sovellus- tosite *)	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
	TOISTUVA TOSITE	X1	77000001	77999999
	MALLITOSITE	X2	78000001	78999999
	KAUDEN PÄÄTÖS, lopullinen	SA	1000010001	1000019999
	KAUDEN PÄÄTÖSTOS, purettavat	SB	1000020001	1000029999
	ENNAKKOKIRJAUS, lopullinen	SC	1000030001	1000039999
	ENNAKKOKIRJAUS, purettavat	SD	1000040001	1000049999
	PÄIVITTÄISTOSITE	SE	1000050001	1000059999
	ICT SUPERJAKSOTUS	SF	1000060001	1000069999
	AGIOARVOSTUS MANUAALINEN	SH	1000080001	1000089999
	SALDONSIIIRTO, PURETTAVA (taseen väärän merkisten saldojen siirto)	SS	1000090001	1000099999
	ARVONLISÄVERON KORJAUS	SV	1000100000	1000109999
	LOMAPALKKAVARAUS	SL	1000110001	1000119999
	HENKILÖSIVUKULUT	SM	1000120001	1000129999
	IFRS-OVY JA -OPHV -saldonsiirto	SI	1000130001	1000139999
	GE-PALKKIOVARAUS	GK	1000140001	1000149999
	TULOSPALKK. JAKSOTUS	GM	1000150001	1000159999
	RYHMÄKOHT. ARVONALENT	GX	1000180001	1000189999
	PÄIVITT.TOS./OKO PKL	SO	1000200001	1000209999
	ALV-VELOITUS	GZ	1000210001	1000219999
	ALV-SIIIRTO	ST	1000220001	1000229999
	SOS.KULUVELAN SIIIRTO	SR	1000230001	1000239999
	SIJ.OM. PÄIVITT./VAR	SP	1000240001	1000249999
	SIJ.OM TP PURETT/VAR	SQ	1000250001	1000259999
	LOMAP.VARAUS/KUSTP.S	GF	1000260001	1000269999
	SOS.KULUVELAN SIIIRTO lopullinen	SY	1000270001	1000279999
	KIINTEISTÖSIJ. PÄIV.	SZ	1000280001	1000289999
	KIINTEISTÖSIJ. PURET	SX	1000290001	1000299999
	ELIMINOINTI BALTIA purettava	MB	1000300001	1000309999
	ELIMINOINTI BALTIA ei-purettava	RC	1000310001	1000319999
	PUH.KULUJEN ALV-OIK.	HD	1000320001	1000329999
	SALDONSIIIRTO, EI-PURETTAVA	SJ	1000330001	1000339999
	SALDONSIIIRTO, TEM	SN	1000340001	1000349999
	KIINT YHT AVAAVA TASE	QN	1000360001	1000369999
	SISÄISET TOSITTEET	S1	1000370001	1000379999
	PIVO-LIMIITTI	S2	1000380001	1000389999
	KÄYTTÖOMAISUUS	AA	1010000001	1010999999 RABUCH00 **)
	KÄYTTÖOMAISUUS POISTOT	AF	1011000001	1011999999 RAPERB00 **)
	KÄYTTÖOMAISUUS VARASTOSALDOK	AG	1012000001	1012999999
	LASKU e-Flow/SAP eliminoidtavat	LF	1021000001	1021999999
	LASKU MANUAALINEN eliminoidtavat	LM	1022000001	1022999999
	HYVITYSLASKU MANUAALINEN eliminoidtavat	HM	1023000001	1023999999
	LASKUN PERUUTUS AUTOMAATTINEN	LP	1024000001	1024999999
	LASKUN MANUAALINEN MAKSU	KA	1025000001	1025999999
	AUTOMAATTISET MAKSUT	KZ	1026000001	1026999999
	LASKU E-Flow/SAP ei eliminoidtavat	LG	1027000001	1027999999
	LASKU MANUAALINEN ei eliminoidtavat	LN	1028000001	1028999999
	HYVITYSLASKU MANUAALINEN ei eliminoidtavat	HN	1029000001	1029999999
	MYNTILASKU MANUAALINEN eliminoidtavat	DR	1030000001	1030999999

Sovellus- tosite *)	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
	HYVITYSLASKU MANUAALINEN eliminotavat	DG	1031000001	1031999999
	MYNTILASKUN PERUUTUS	DA	1032000001	1032999999
	HYVITYSLAS.MR Ei ELIM.	DH	1033000001	1033999999
	HYVITYSLASKUTUS eliminotavat	DI	1034000001	1034999999
	LASKUN MAKSU	DZ	1035000001	1035999999
	HYVITYSLASKUTUS ei eliminotavat	DJ	1036000001	1036999999
	MYNTILASKU MANUAALINEN ei eliminotavat	DS	1037000001	1037999999
	MYNTILASKUTUS eliminotavat	DT	1038000001	1038999999
	MYNTILASKUTUS ei eliminotavat	DU	1039000001	1039999999
	TASAUS	MT	1040000001	1040999999
	KONEKIELISET TILIOTETAPAHTUMAT	FB	1042000001	1042999999
	LUOTTOKONTRA/KOTIPANKKI	FC	1043000001	1043999999
	JAHA/KOTIPANKKI	FD	1044000001	1044999999
	IFACTOR /OPR	FE	1045000001	1045999999
	IFACTOR /OPR JAKSOTUS	FF, FG	1046000001	1046999999
	SOPRI /OPR	FH	1047000001	1047999999
	SOPRI /OPR JAKSOTUS	FI,FJ	1048000001	1048999999
	LUOTTOTILI /OPR	FK	1049000001	1049999999
	LEASONG OR /OPR	FL	1050000001	1050999999
	DISKONTATUT OSAMAKSUT /OPR	FP	1053000001	1053999999
	DISKONTATUT OSAM. /OPR JAKSOTUS	FQ, FR	1054000001	1054999999
	OIKEUDELLINEN PERINTÄ /OPR	FS	1055000001	1055999999
	OSAMAKSULEASING (VIEW21) /OPR	FT	1056000001	1056999999
	VIEW 21/JAKSOTUKSET	ET	1057000001	1057999999
	VIEW 21/AGIO	EU	1058000001	1058999999
9900095	SRJ- TAPAHTUMAT	FU	1059000001	1059999999
	TYÖNANTAJAN ST-MAKSU	FX	1070000001	1070999999
	DIME/SIJ.RAHASTOT	GR	1071000001	1071999999
	ANALYSTE	IE	1073000001	1073999999
	MYNTILASKU/KIPINÄ	DB	1074000001	1074999999
	LASKUN MANUMAKS/OPKK	DY	1075000001	1075999999
	TEM MATKALASKUT	MK	1076000001	1076999999
	VIRO MANU PÄIVITT.	JS	1077000001	1077999999
	VIRO MANU TP PYSYVÄ	JV	1078000001	1078999999
	VIRO MANU TP PERUUT.	JX	1079000001	1079999999
	LATVIA MANU PÄIVITT.	JT	1080000001	1080999999
	LATVIA MANU TP PYS.	JY	1081000001	1081999999
	LATVIA MANU TP PER.	JZ	1082000001	1082999999
	LIETTUA MANU PÄIVITT	JU	1083000001	1083999999
	LIETTUA MANU TP PYS.	KB	1084000001	1084999999
	LIETTUA MANU TP PER.	KC	1085000001	1085999999
	LOMAPALKAT, OSTOLASKU	LL	1086000001	1086999999
	LOMAPALKAT, MYNTILASKU	DL	1087000001	1087999999
	JAKSOTUSAJO, SAPin man. jaksotus -toiminto	MA	1088000001	1088999999
	ACQUIRING -PALKKIOT, OR	KY	1089000001	1089999999
	ACQUIRING -PALKKIOT, MR	DE	1090000001	1090999999
	AGIOARVOSTUS	SG	1091000001	1091999999
	ACQUIRING	KQ	1092000001	1092999999
9930004	CAL PÄIVITTÄISET VIENNI	RF	1093000001	1093999999
9930005	CAL PÄIVITTÄISET VIENNI	RF	1093000001	1093999999
9930006	CAL PÄIVITTÄISET VIENNI	RF	1093000001	1093999999
9930007	CAL PÄIVITTÄISET VIENNI	RF	1093000001	1093999999
9930008	CAL PÄIVITT. TASEEN ULKOP.	RH	1094000001	1094999999
9930106	CAL KK-VAIHTEEN VIENNI	RG	1095000001	1095999999
9930107	CAL KK-VAIHTEEN VIENNI	RG	1095000001	1095999999
9930108	CAL KK-VAIHTEEN TASEEN ULKOP.	RI	1096000001	1096999999
9900048	LIŠÄOSUUSPÄÄOMA	HB	1097000001	1097999999
	BONUSKERTYMÄ/CLEARING, OR	LK	1098000001	1098999999
	BONUSKERTYMÄ/CLEARING, MR	DK	1099000001	1099999999
9900049	PERINNÄN LIITTYMÄ	HC	1100000001	1100999999
9940004	LJR ANTOLAINAUS	MC	1101000001	1101999999
990053	Banksyst päivittäiset	JD	1102000001	1102999999
990064	BLV PÄIVITTÄISET	JM	1103000001	1103999999
990067	BLT PÄIVITTÄISET	JP	1104000001	1104999999
			1159000001	1169000000
	Banksyst päivittäiset	JD	1163000001	1164999999
	BLV PÄIVITTÄISET	JM	1165000001	1166999999
	BLT PÄIVITTÄISET	JP	1167000001	1169999999
	Bonuskäyttö toinen op, MR	DO	1105000001	1105999999
	Bonuskäyttö toinen op, OR	LO	1106000001	1106999999
	Equens/Debit-kortit	HF	1107000001	1107999999
	Ariba tilaus eliminotava	LU	1108000001	1108999999
	Ariba ei tilausta eliminotava	LV	1109000001	1109999999
	Ariba tilaus ei-eliminotava	LX	1110000001	1110999999
	Ariba ei tilausta ei-eliminotava	LY	1111000001	1111999999
	Ariba peruutustosite	LZ	1112000001	1112999999
	ACQUIRING/HALTI	HG	1113000001	1113999999

Sovellus- tosite *)	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
9900051	SAANA/M2	HJ	1114000001	1114999999
	VAM päivittäiset	HK	1115000001	1115999999
	VAM kk-vaihe	HL	1116000001	1116999999
	Oma Kehittäminen	R1	1124000001	1124999999
	OP Laskulaina	HP	1125000001	1125999999
	OPF Maksuliikenne	HQ	1154000001	1154999999
	TAGETIK	T1	1155000001	1155999999
	AFI kirjaus GL:ään	AX	1156000001	1156999999
9900053	Debit siirto	HU	1157000001	1158999999
	FNZ - PALKK.PAL/OP -RAH	IC	1158000001	1158999999
	Lowell	HX	1160000001	1160999999
	Guidewire	GW	1161000001	1161999999
	RI IFRS17	M1	1162000001	1162999999
	Modular luottoresk	HY	1170000001	1170999999
	Automatia/CaaS	HZ	1171000001	1171999999
	OPF Ulkomaan maksut	HS	1172000001	1172999999
	Lowell/manuaalinen	HR	1173000001	1173999999
	TEKNINEN FD EI ELIM.	Z9	2010000001	2010999999
	KASSAKP. LIITT./OPHV	NA	3010000001	3010999999
	HK KORVAUS KKP./OPHV	NB	3011000001	3011999999
	OIVA KON./OPHV	NC	3012000001	3012999999
	TUOTTOTURVA KON./OPHV	ND	3013000001	3013999999
	LAINATURVA KON./OPHV	NE	3014000001	3014999999
	HENKILÖV.KORV K/OPHV	NF	3015000001	3015999999
	RYHMÄVAK. KON./OPHV	NG	3016000001	3016999999
	IF RYHMÄELÄK K./OPHV	NH	3017000001	3017999999
	MOOTTORIAJ. KON./OPHV	NI	3018000001	3018999999
	VAHINKOVAK. KON./OPHV	NJ	3019000001	3019999999
	HENKILÖVAK. KON./OPHV	NK	3020000001	3020999999
	TAPATURMA KON./OPHV	NL	3021000001	3021999999
	KIINT.VUOKRAT K/OPHV	NM	3022000001	3022999999
	VSM KON./OPHV	NN	3023000001	3023999999
	MITTATURVA KON./OPHV	NO	3024000001	3024999999
	LÄHTEVÄ RAHA L./OPHV	NP	3025000001	3025999999
	TULEVA RAHA L./OPHV	NQ	3026000001	3026999999
	TKV KON./OPHV	NR	3027000001	3027999999
	HK KORVAUS KON./OPHV	NS	3028000001	3028999999
	AULI KON./OPHV	NT	3029000001	3029999999
	RATTI KON./OPHV	NU	3030000001	3030999999
	RAKENNUSVIRHE K/OPHV	NV	3031000001	3031999999
	MATKAVAKUUTUS K/OPHV	NY	3033000001	3033999999
	KASKO KON./OPHV	OA	3034000001	3034999999
	ESINEVAK.YKS. K/OPHV	OB	3035000001	3035999999
	RESK.SAATAVAL.L/OPHV	OE	3038000001	3038999999
	YT KORVAUS KKP./OPHV	OF	3039000001	3039999999
	PERUUTUS/OPHV LIITT.	NZ	3100000001	3109999999
PLA-tositelajit				
	Kirjanpitosite	AB	3204000000	3204999999
	Täsmäytyspääkirja	AC	3205000000	3205999999
	Käyttöom.konversio	AK	3206000000	3206999999
	Ratti Kkp.	C3	3208000000	3208999999
	VSM Kkp.	C4	3209000000	3209999999
	HK Korvaus Muis.	DC	3210000000	3210999999
	EK Korvaus Muis.	DD	3211000000	3211999999
	Manuaalipal. Muis.	DM	3212000000	3212999999
	Auli Muis.	E1	3213000000	3213999999
	Oiva Muis.	E2	3214000000	3214999999
	Ratti Muis.	E3	3215000000	3215999999
	Tuottoturva Muis.	E4	3216000000	3216999999
	Mittaturva Muis.	E6	3217000000	3217999999
	Ryhmävakuutus Muis.	E7	3218000000	3218999999
	Rakennusvirhe Muis.	E8	3219000000	3219999999
	IF Ryhmäeläke Muis.	E9	3220000000	3220999999
	Ratti Muis.	F3	3222000000	3222999999
	VSM Muis.	F4	3223000000	3223999999
	IF Ilm. eläke Muis.	F9	3224000000	3224999999
	Asiamiehet	HA	3228000000	3228999999
	Toimittajat - hyvät.	KG	3233000000	3233999999
	Kiint.hall.järj.liit	KH	3234000000	3234999999
	Toimittajat - lasku	KR	3238000000	3238999999
	Kiint.sähkönl.liitt	KS	3239000000	3239999999
	Laskut, IP,ulkopuoli	LB	3240000000	3240999999

Sovellus- tosite *)	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
	Laji/toimintoj.kirj.	LT	3241000000	3241999999
	ML-tilitys	ML	3242000000	3242999999
	JV-Simmer Kon.(tulev	MS	3244000000	3244999999
	Ratti Kon.	N3	3245000000	3245999999
	IF ilm. eläk Kon.	N9	3246000000	3246999999
	EU Korvaus Kkp.	OG	3247000000	3247999999
	Henkivak.korvau Kkp.	OH	3248000000	3248999999
	Tapaturma Kkp.	OI	3249000000	3249999999
	MA korvaus Kkp.	OJ	3250000000	3250999999
	Takaus.korvaus Kkp.	OK	3251000000	3251999999
	TKV Muis.	OM	3253000000	3253999999
	Moottoriajon. Muis.	ON	3254000000	3254999999
	Matkavakuutus Muis.	OP	3256000000	3256999999
	Vahinkovakuutus Muis	OQ	3257000000	3257999999
	Henkilövakuutus Muis	OR	3258000000	3258999999
	Tapaturma Muis.	OS	3259000000	3259999999
	Kasko Muis.	OT	3260000000	3260999999
	Ratti maksusop. Muis	OU	3261000000	3261999999
	Esinevak.yks. Muis.	OV	3262000000	3262999999
	Regressilask. Muis.	OY	3265000000	3265999999
	Tuleva raha Muis.	OZ	3266000000	3266999999
	Palkk. as.m.liitt.ja	P1	3267000000	3267999999
	MA korvaus Muis.	PB	3268000000	3268999999
	Henkivak.korvau Muis	PD	3270000000	3270999999
	Tapaturma Muis.	PF	3271000000	3271999999
	YT Korvaus Muis.	PH	3273000000	3273999999
	JV-Simmer Muistio	PI	3274000000	3274999999
	MA korvaus Kon.	PJ	3275000000	3275999999
	Tapaturma Kon.	PL	3276000000	3276999999
	YT Korvaus Kon.	PN	3278000000	3278999999
	JV-Simmer Kon.(lähte	PO	3279000000	3279999999
	EU Korvaus Kon.	PS	3282000000	3282999999
	EK Korvaus Kon.	PT	3283000000	3283999999
	EK Korvaus Kkp.	QB	3290000000	3290999999
	Cross-company korot	QC	3291000000	3291999999
	EU korvaus muis.	QD	3292000000	3292999999
	SIJ/KTÖ JAKO	SK	3297000000	3297999999
	INV.TILAUSTEN PURKU	QE	3309000000	3309999999
	Tuottoturva man. peruut	14	3310000000	3310999999
	Lainaturva man. peruut	15	3311000000	3311999999
	Mittaturva man. peruut	16	3312000000	3312999999
	Auli man. peruut	11	3313000000	3313999999
	ryhmävak man. peruut	17	3314000000	3314999999
	Rak.virhevak. man. peruut	18	3315000000	3315999999
	Oiva man. peruut	12	3316000000	3316999999
	Matkavak. man. peruut	1D	3319000000	3319999999
	Vahinkovak. man. peruut	1E	3320000000	3320999999
	M.ajoneuvovak. man. peruut	1A	3321000000	3321999999
	Henkilövak. man. peruut	1F	3322000000	3322999999
	Tapaturmavak. man. peruut	1G	3323000000	3323999999
	Kaskovak. man. peruut	1I	3324000000	3324999999
	Ratti man. peruut	13	3325000000	3325999999
	Ratti maksusop. man peruut	1J	3326000000	3326999999
	EK Korvaus man. peruut	19	3329000000	3329999999
	Ratti 2 man. peruut	1B	3330000000	3330999999
	JV-Simmer man peruut	1K	3332000000	3332999999
	JV-Simmer muist m pe	1S	3333000000	3333999999
	Korkki TA	QF	3334000000	3334999999
	Korkki YT	QG	3335000000	3335999999
	Korkki EU	QH	3336000000	3336999999
	Korkki EK	QI	3337000000	3337999999
	Korkki YA	QJ	3338000000	3338999999
	Korkki MK	QK	3339000000	3339999999
	Korkki manuaalitosite	QL	3340000000	3340999999
	KORKKI PV MANUAALITOS.	QM	3341000000	3341999999
	Flex maksutulo, koneellinen	K1	3342000000	3342999999
	Flex maksutulo, manuaalinen kirjaus	K2	3343000000	3343999999
	Flex korvaukset, koneellinen	K3	3344000000	3344999999
	Flex korvaukset, manuaalinen kirjaus	K4	3345000000	3345999999
	Flex manuaalinen peruuntuva	K5	3346000000	3346999999
	Flex Eurocenter korvaukset, koneellinen	K6	3347000000	3347999999
	Flex Eurocenter korvaukset, manuaalinen	K7	3348000000	3348999999
	EU KORVAUS PERUUTUS	QO	3349000000	3349999999
	DH koneellinen	QP	3350000000	3350999999
	DH Manuaalinen	QQ	3351000000	3351999999
	AXA muistiotositteet	QX	3352000000	3352999999

Sovellus- tosite *)	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
500	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
501	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
502	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
503	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
504	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
505	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
506	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
507	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
508	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
509	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
060	ELÄKEKASSA	TC	5060000001	5060999999
061	ELÄKEKASSA	TC	5060000001	5060999999
080	OP-LUOTOT	TD	5080000001	5080999999
610	ULTRA VALUUTANVAIHTO	TX	6100000001	6100999999
613	ZVS-MAKSUT/OKO	TH	6130000001	6130999999
614	ZVS-MAKSUT/OKO	TH	6130000001	6130999999
620	FORSE	TI	6200000001	6200999999
621	SDD SEPA SUORAVELOITUS	RB	6210000001	6210999999
624	AQUARIUS/OKO	GP	6240000001	6240999999
625	VIEW/PÄIVITYKSET	TJ	6250000001	6250999999
628	DPS/OPTO-TAPAHTUMAT	RZ	6280000001	6280999999
638	DPS PÄIVITTÄISET	KU	6380000001	6380999999
639	DPS TASEEN ULKOPUOL.	KV	6390000001	6390999999
640	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
641	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
642	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
643	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
644	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
645	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
646	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
647	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
648	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
649	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
653	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
654	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
663	Ultra/ Henki Aquarius VIRO	KF	6630000001	6630999999
666	RPM (Rahanpesun estämisen keskeytyskirjaukset)	KX	6660000001	6660999999
667	RPM/EUR	RM	6670000001	6670999999
670	VALUUTTAPÄÄKASSA	TR	6710000001	6710999999
671	SETELICAUPAT	TR	6710000001	6710999999
672	VALUUTTAPÄÄKASSA	TR	6710000001	6710999999
673	VALUUTTAPÄÄKASSA	TR	6710000001	6710999999
674	BOND/REPO PÄIVITTÄISET	TS	6740000001	6740999999
691	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
692	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
693	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
694	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
695	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
696	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
697	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
698	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
699	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
	TYÖASEMATOSITTEET	TY	9000000001	9099999999
9900016	USKI ULKOM SHEKKIEN LUNASTUS	BQ	9701600001	9701699999
9900001	OTTOLAINAUS	BA	9900100001	9900199999 OT003/OTORP002
9900001	OTTOLAINAUS	BA	9900100001	9900199999
9900030	OVY:N LUOTTOVAKUUTUKSET	EJ	9900300001	9900309999
9900031	OVY:N KORVAUS&VARAUS	GE	9900310001	9900319999
9900032	ABASEC/OPSTOCK	GL	9900320001	9900329999
9900004	PANKKITAKAUS	BF	9900400001	9900499999 ATRR009
9900005	LÄHETETTY ATK-VÄLITYKSET	BG	9900500001	9900599999 MGKR2005, MGKR2006
9900006	SAAPUNEET ATK-VÄLITYKSET	BH	9900600001	9900699999 MGKR2001
9900007	SELVITETTÄVÄT ATK-VÄLITYKSET	BI	9900700001	9900799999 MGKR2002
9900008	PÄÄKIRJATAPAHTUMAT	BJ	9900800001	9900899999 MGKR2004
9900009	SAAPUNEET PIKASIRROT	BK	9900900001	9900999999 MGR5150
9900010	POPS BRUTTOCLEARING 16.12.1997 ALKAEN	VF	9901000001	9901099999
9900005	LÄHETETTY ATK-VÄLITYKSET / OKO	EK	9901100001	9901199999
9900016	USKI ULKOM SHEKKIEN LUNASTUS	BQ	9901600001	9901699999 op:t, 7880: USLR610
9900018	MATKAVALUUTTA	BL	9901800001	9901899999 MAVRMTIK
9900018	MATKAV. (MAVA) VIERAAT SEKIT JA MATKASEKIT	BL	9901800001	9901899999
9900019	MATKAVALUUTTA/AGIO	BM	9901900001	9901999999 MAVRATIK

Sovellus- tosite *)	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
990019	AGIOT (MAVA)	BM	9901900001	9901999999
9900021	OP:N TILIT OKOSSA	BS	9902100001	9902199999 PR002
9900006	SAAPUNEET ATK-VÄLITYKSET / OKO	EL	9902200001	9902299999
9900008	PÄÄKIRJATAHAHTUMAT / OKO	EM	9902300001	9902399999
9900026	LUNASTETUT OKON SEKIT	BV	9902600001	9902699999 MGKR2003
990026	LUNASTETUT OKON SEKIT	BV	9902600001	9902699999
990028	KAPULA PÄIVITT./OKO	GS	9902800001	9902899999
990029	KAPULA ARVOSTUS/OKO	GT	9902900001	9902999999
990030	ASLA/SIIRTYVÄT/OHMO	GD	9903000001	9903099999
990031	ASLA	VM	9903100001	9903199999
990032	ASLA / SIIRTYVÄT	VN / VO	9903200001	9903299999
990033	ASLA/OHMO	GC	9903300001	9903399999
9900035	POPS/LUNASTAMATTOMAT SEKIT YLI 10V	IG	9903500001	9903599999
990036	ELE PÄIVITTÄISET VIENNIIT	JA	9903700001	9903799999
990037	ELE TAUP VIENNIIT	JB	9903800001	9903899999
990038	ELE PERUUTETTAVAT TILINPÄÄTÖSVIENNIIT	JC	9903900001	9903999999
9900042	PLATINAJÄRJESTELMÄ	BW	9904200001	9904299999 BJER122
9900043	CLARITY, sisäinen ICT työ (ei peruutettava)	RD	9904300001	9904399999
9900050	PALKAT	BY	9905000001	9905099999 ***)
9900052	LOMAPALKKAVELAT	GV	9905200001	9905299999 ***)
990054	Banksyst kk/tp-päätös	JE	9905900001	9905999999
990055	Banksyst taseen ulkopuoliset (jos tarvitaan)	JI	9905500001	9905599999
990057	RJ PÄIVITTÄISET	JF	9905700001	9905799999
990058	RJ SIIRTYVÄT	JG	9905800001	9905899999
9900060	VALUUTTATILIT	BZ	9906000001	9906099999
990060	VALUUTTAOTTOLAINAUS	BZ	9906000001	9906099999
9900061	VALUUTTATILIT / AGIOT	CA	9906100001	9906199999 DARRAGI/OVARP002
990061	VALUUTTAOTTOLAINAUS /AGIOT	CA	9906100001	9906199999
9900062	VALUUTTATILIT/SIIRTYVÄ KORKO	CB,CC	9906200001	9906299999 DARRASK/OVARP002
990062	VALUUTTAOTTOLAINAUS/SIIRTYVÄT ERÄT	CB / CC	9906200001	9906299999
9900063	LÄHTEVÄT ULKOMAAN MAKSUT	CD	9906300001	9906399999 LUMR124
990065	BLV TILINP. PYSYVÄ	JN	9906500001	9906599999
990066	BLV TP PERUUTETTAVA	JO	9906600001	9906699999
990068	BLT TILINP. PYSYVÄ	JQ	9906800001	9906899999
990069	BLT TP PERUUTETTAVA	JR	9906900001	9906999999
9900078	MAKSULIIKETILIN KATESIIRTO	EC	9907800001	9907899999 OKO/PR93
990078	KATESIIRTO OTTO/OPTO	YB	9907800001	9907899999
9900082	HALTIA VUOKRASAAMISET	EH	9908200001	9908299999
9520005	YIT-VUOKRAT	EH	9908200001	9908299999
677	KORVA/PÄIVITTÄISET	CJ	9908300001	9908399999
678	KORVA/HINTAEROT	CJ	9908300001	9908399999
9900083	KORVA-TAPAHTUMAT	CJ	9908300001	9908399999
9900083	KORVA PÄIVITTÄISET	CJ	9908300001	9908399999
9900042	PLATINAJÄRJESTELMÄ	BW	9908400001	9908499999
9900086	OKO:N LAINAT	CM	9908600001	9908699999
990086	OKO:N LAINAT OP:LLE	CM	9908600001	9908699999
9900088	HALTIA VASTIKERESKONTRA	EF	9908800001	9908899999
9900089	HALTIA VASTEKESUORITUKSET	EI	9908900001	9908999999
9900091	MAKSULIIKE /ASLA	CN	9909100001	9909199999 ALARKP01 JA 13
9900092	ASLA/OHMO	GA	9909200001	9909299999
9900095	VILU/KOTIPANKKI	GG	9909500001	9909599999
990995	OKO:N KIRJAUSYHTEENVETO / OPTO	YN	9909950001	9909959999
9901001	OTTOLAINAUS/SIIR.KOR.PERUUTUS	BC	9910010001	9910019999 OT003/ OTORP003
991003	LOAN IQ/OKO	GN	9910030001	9910039999
991004	ANTO AGIO KIRJAUKSET JA PENNINPYÖRISTYKSET	YQ	9910040001	9910049999
991005	YPA LAINAT	YR	9910050001	9910059999
991006	YPA LAINAT SIIRTYVÄT (eurot)	YS / YT	9910060001	9910069999
991048	YPA LAINAT SIIRTYVÄT (valuutat)	YS / YT	9910060001	9910069999
9901011	OTTOLAINAUS /SIIRTYVÄ KORKO	BB	9910110001	9910119999 OT003
9901013	ALS:N HOITOPALKKIOT	BN,BO	9910130001	9910139999 AMR830
9910002	ALS-JOLLA CAP PÄIVITTÄISET	JJ	9910200001	9910209999
9901021	OPTO / SIIRTYVÄ KORKO	BT,BU	9910210001	9910219999 PR402
991024	YA VIRO AGIOT	RP	9910240001	9910249999
991025	YA VIRO PÄIVITTÄISET	RJ	9910250001	9910259999
991026	YA VIRO SIIRTYVÄT	RO	9910260001	9910269999
991027	YA VIRO AA-PERUUTUKSET	RU	9910270001	9910279999
991034	YA LATVIA AGIOT	RR	9910340001	9910349999
991035	YA LATVIA PÄIVITTÄISET	RK	9910350001	9910359999
991036	YA LATVIA SIIRTYVÄT	RQ	9910360001	9910369999
991037	YA LATVIA AA-PERUUTUKSET	RX	9910370001	9910379999
9901042	PLATINAJÄRJESTELMÄ/SIIRTYVÄ	BX,BR	9910420001	9910429999 BJER221
991044	YA LIETTUA AGIOT	RT	9910440001	9910449999
991045	YA LIETTUA PÄIVITTÄISET	RL	9910450001	9910459999
991046	YA LIETTUA SIIRTYVÄT	RS	9910460001	9910469999
991047	YA LIETTUA AA-PERUUTUKSET	RY	9910470001	9910479999
	ALS:N HOITOPALKK.PERU	BO	9910560001	9910569999
	OPTO/SIIR.KORKO PERU	BU	9910570001	9910579999

Sovellus- tosite *)	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
	BONUSJÄRJ.SIIR.PERUT	BR	9910580001	9910589999
	VAL.TIL.SIIR.KORK.PE	CC	9910590001	9910599999
	KORVA-TAP.SIIR.KOR.P	CL	9910600001	9910609999
	MAK.ASLA.SIIR.KOR.PE	CP	9910610001	9910619999
	OP:N LAINAT SIIRT.P.	CY	9910620001	9910629999
	ASLA / SIIRTYVÄT	VO	9910630001	9910639999
	OPTON KONEK.SIIRT:KO	XF	9910640001	9910649999
	YPA LAINAT SIIRTYVÄT	YT	9910650001	9910659999
	KATESIIRTO OTTO/OPTO	YB	9910660001	9910669999
9901083	KORVA-TAPAHTUMAT/SIIRT. KORKO	CK,CL	9910830001	9910839999
9901083	KORVA OSAKKEET /SIIRTYVÄT	CK,CL	9910830001	9910839999
990083	KORVA RM/ARVOSTUKSET	CK	9910830001	9910839999
991083	KORVA RM/ARVOST.PER.	CL	9910830001	9910839999
9901086	OKO:N LAINOJEN SIIRTYVÄT	CV	9910860001	9910869999
991086	OKO:N LAINAT OP:LLE / SIIRTYVÄT	CV / CY	9910860001	9910869999
9901091	MAKSULIIKE /ASLA /SIIRTYVÄ KORKO	CO,CP	9910910001	9910919999 ALARKP06 JA 07
9901093	ASLA/OHMO/SIIRTYVÄT	GB	9910930001	9910939999
991995	OPTON KONEKIELISET SIIRT.KOROT	XE / XF	9919950001	9919959999
9920002	ALS-JOLLA CAP TILINPÄÄTÖS	JK	9920020001	9920029999
9900202	SRJ-PALKKIONPALAUTUSJAKSOTUS/OP-RAHASTO	IA	9920200001	9920299999
9900203	SRJ-PALKKIONPALAUTUSJAKSOTUS/SAAJAYHTIÖT	IB	9920300001	9920399999
9900205	OMISTAJAJÄSENREKISTERI	CT	9920500001	9920599999 JRER110
992100	PANKKITAKAUKSET	XI	9921000001	9921009999 PTKR3301
992101	PANKKITAKAUKSET / AGIOT	XJ	9921010001	9921019999
992102	HENKIVAKUUTUS	HV	9921020001	9921029999
9903001	SALDONSIIIRTO	Z1	9930010001	9930019999
9903001	SALDONSIIIRROT	Z1	9930010001	9930019999
9930002	ALS-JOLLA CAP TASEEN ULKOPUOLISET	JL	9930200001	9930209999
9940007	LJR OPA-SIIIRROT	MX	9940700001	9940799999
9940008	LJR ERIKOISLAINAT	MD	9940080001	9940089999
9940104	LJR EFEKT.KORON HINTAERO	ME	9941040001	9941049999
9940105	LJR EFEKT.KORON HINTAERO PERUUTUS	MF	9941050001	9941059999
9940106	LJR ETUKÄTEEN MAKS.KOROT TP	MG	9941060001	9941069999
9940107	LJR ETUKÄTEEN MAKS.KOROT TP PERUUTUS	MH	9941070001	9941079999
9940108	LJR ERIK.LAINOJEN SIIRT. HOITOPALKKIOT	MI	9941080001	9941089999
9940109	LJR ERIK.LAINOJEN SIIRT. HOITOPALKKIOT PERUUTUS	MJ	9941090001	9941099999
9940110	LJR-JOLLA CAP PÄIVITTÄISET	MM	9941100001	9941109999
9940112	LJR-JOLLA CAP ARVOSTUKSET	MN	9941120001	9941129999
9940114	LJR-JOLLA CAP TASEEN ULKOPUOLISET	MO	9941140001	9941149999
9940116	LJR-KALA PREEMIOT JA ARVOSTUKSET	MP	9941160001	9941169999
9940117	LJR-KALA ARVOSTUSTEN PERUUTUS	MR	9941170001	9941179999
9940120	LJR ARVONALENTUMISET	MU	9941200001	9941209999
9940121	LJR ARVONALENTUMISET PERUUTUS	MV	9941210001	9941219999
	PERUUTUS / KUMPPANIKOODIT	PK	9999970001	9999979999
	E-FLOW PERUUTUS	EP	9999980001	9999989999
	YLEINEN PERUUTUSTOSITE	PE	9999990001	9999999999

SAPin tositepäiväkirja, kuukausipäiväkirja ja SAPin Ostovelka- ja myyntisaamistilien päiväkirja on arkistoitu InfoArchive -arkistointijärjestelmään.

*) Tositteet on joko laadittu konekielisenä tai tulostettu paperille ja ne säilytetään kansiossa tai arkistoituna REA-arkistointijärjestelmään

**) Raportit arkistoitu InfoArchive -arkistointijärjestelmään.

***) Raportit arkistoitu marraskuusta 2006 lähtien Aditron eArkistossa. Raporttien arkistointi 1.4.2020 alkaen Silta M-Files.

Rinnakkaisissa sovellustositenumeroissa lyhyemmät sovellustositenumerot ovat peräisin Intime-kirjanpitojärjestelmästä, pidemmät FMS-kirjanpitojärjestelmästä.

Jatkossa yksi sovellustositenumero kaikkien yritysten käyttöön (SAP kaikilla käytössä).

1. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Turku, helmikuun 1 .päivänä 2022

Juha Salonen

Olli Manner

Erkki Haavisto

Liisa Ketomäki

Annina Lehtio-Vainio

Jari Suominen

2. Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Hallintoneuvosto on tänään pidetyssä kokouksessa perehtynyt pankin tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen. Vuoden 2022 edustajiston kokoukselle hallintoneuvosto toteaa lausuntonaan, että pankkia on hoidettu lain ja säännösten mukaisesti ja että hallintoneuvostolla ei ole Turun Seudun Osuuspankin tilinpäätöksen eikä toimintakertomuksen johdosta huomautettavaa. Hallintoneuvosto yhtyy hallituksen esitykseen ylijäämää koskeviksi toimenpiteiksi.

Turku, helmikuun 9 .päivänä 2022

Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Hallintoneuvoston sihteeri

Tilintarkastajien merkintä suoritetusta tilintarkastuksesta

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Turku, helmikuun 15 .päivänä 2022

KPMG Oy Ab
Fredrik Salonen, KHT

Tilintarkastuskertomus

Turun Seudun Osuuspankin edustajistolle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Turun Seudun Osuuspankin (y-tunnus 0142126-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emopankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emopankista ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emme ole suorittaneet pankille muita kuin tilintarkastuspalveluja.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit

Olemme alla kuvanneet arvioimme merkittävimmistä olennaisen virheellisyyden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

**MERKITTÄVIMMÄT ARVIDUT
OLENNAISEN VIRHEELLISYDEN RISKIT**

**KUINKA OLEMME TOIMINEET NÄIDEN
RISKIEN JOHDOSTA**

Saamiset asiakkailta – arvostus (tilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetiedot 12, 14 ja 17)

- Saamiset asiakkailta, yhteensä 3 615 miljoonaa euroa, on Turun Seudun Osuuspankin taseen merkittävin erä muodostaen 73 % taseen loppusummasta.
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu OP Ryhmän käyttämiin laskentamalleihin sekä asiantuntija-arvioihin. Laskennassa käytetään oletuksia, arvioita ja johdon harkintaa, jotka koskevat erityisesti odotettavissa olevien luottotappioiden todennäköisyyttä, vakuuksien arvostamista, sekä luottoriskin merkittävän kasvun määrittämistä.
- Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan osatekijöitä päivitetään ja tarkennetaan toteutuneen luottoriskikehityksen, laskentaprosessin validoinnin ja kehittämisen sekä sääntelymuutosten ja -vaatimusten perusteella.
- Saamisten tasearvon merkittävydestä, arvostamisessa käytettävien laskentamenetelmien monimutkaisuudesta ja johdon harkinnasta johtuen saamisten arvostaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.
- Olemme arvioineet luotonannon ohjeistuksen noudattamista, luottoriskien hallintaa sekä saamisten kirjaamiseen ja valvontaan liittyviä periaatteita ja kontrolleja.
- Olemme muodostaneet käsityksen OP Osuuskuntaan keskitettyjen antolainausprosessin osien sekä odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan kontrolliympäristöstä keskitettyjä tarkastustoimenpiteitä hyödyntäen.
- Tarkastuksen keskeisimpiä osa-alueita ovat olleet merkittävimmät ECL-laskentaan liittyvät johdon harkintaa edellyttävät tekijät, vakuuksien arvostus, suurimmat asiakaskohtaiseen asiantuntija-arvioon perustuvan kassavirtapohjaisen ECL-menetelmän piirissä olevat vastuut, sekä koronaviruspandemian vaikutukset luottoriskiasemaan ja ECL-laskentaan.
- Lisäksi olemme arvioineet Turun Seudun Osuuspankin saamia ja odotettavissa olevia luottotappioita koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emopankin ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emopankki tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon pankin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä pankin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomukssamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emopankki ja konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä ja liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet osuuspankin edustajiston kokouksen valitsemana tilintarkastajana vuodesta 2015 alkaen yhtäjaksoisesti 7 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Turussa 15. helmikuuta 2022

KPMG OY AB

Fredrik Salonen
KHT